

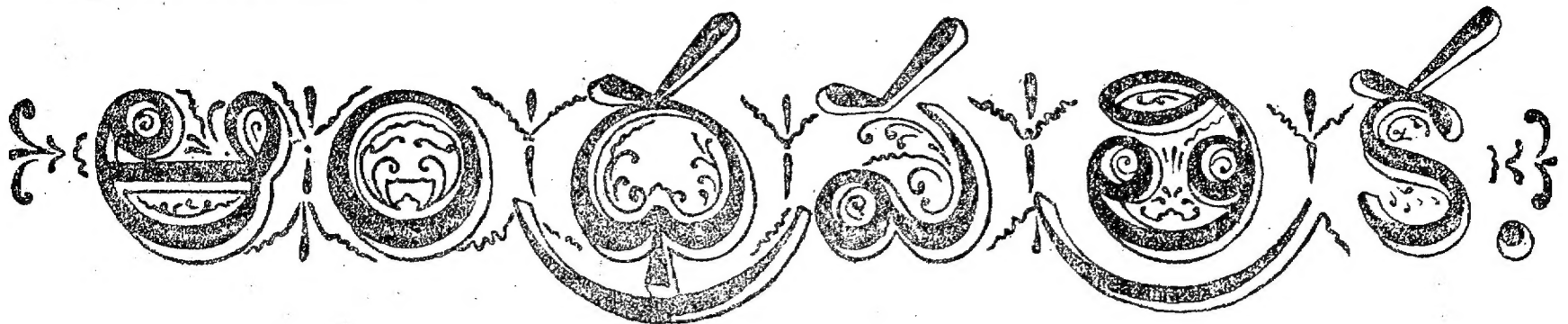
ఆంధ్ర సభల వృత్తాంతము

విడివత్తక 1-కి 0-1-8

Register No. M. III8

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

3/1248

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 28-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 164

సంచిక ౧౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. మంచభాష పీఠి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

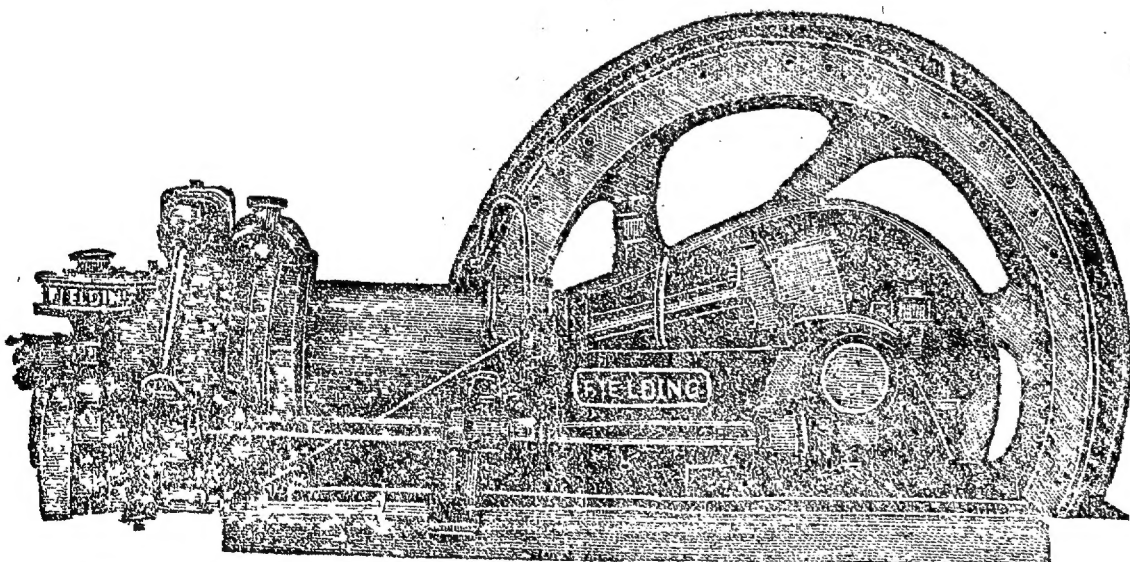

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫిల్లింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్స్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రాడు ఆయిలు యింజను
వేపరైజరు స్వప్రతో కాల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

వీటిసామానులు చాలా బలముకలవిగాను మంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

క్రాడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమిడ్డి క్రాడ్లు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టోకులోవుంచ
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కావలెను

ఆయుర్వేద వైద్యము చదివి పరీక్షలయందు ను తీర్చుకొని
కొంతకాలం భాషయందు జ్ఞానము గలిగిన వారు ఒకరు కావలెను.
వారి వారి యోగ్యతలను ఈక్రింది చిరునామమునకు తెలుప
గోరెదము.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమం,
పోస్టుబాక్సు నెంబరు 287.
మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

27-10-25 మంగళవారము నుండి 30-10-25 శుక్రవారమువరకు
పతే డిక్టేట్ పోలిసు ఆట

ఇన్ టూ ది నెట్ 4 వ వారము
4 భాగములు

న్యూయార్కు కమిషనరు పోలిసుగారైన రిచర్డ్ ఇ.
ఎక్. రైట్ గారిచే వ్రాయబడినది.
యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా 5 భాగములది

అంతయు కాత్రియము.

రహస్యములేదు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్ 2227

19, హారిన్ రోడ్డు, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్రత్న ఆచంట లక్ష్మీనతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.,
గారిచే స్థాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరి
ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు
మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు

ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.

ఏజెంట్లు కావలెను.

వలయునామ స్నేహితులకు వ్రాయవలెను.

ఉపాధ్యాయుడు లేక నేనులభముగ ఆంగ్లభాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు ఆక్షరములను చదివితే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తపాటిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును నేర్చుకొనుటకు సులభ తెలుగులో ప్రవరింపబడినది.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

ఆంగ్ల రాజ్యాధి పత్యమునకు లోబడిన మనదేశములో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకు వచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, వాణిజ్యమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికినీ తెలిసిన విషయముగా యుండియు కొన్ని సంవత్సరముల నల్లను, పాకర్లము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనవలెనని విడిచి వెనుక న్యసవడుటను మనము కండ్లార చూచుచున్నాము. ఇందులో ఒకపదమును శబ్దించు విధమును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తులు, పక్షులు, దినములు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, సీమంతోట్టిలు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయువిధమును, చిన్నకథలును, సామెతలును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన తెలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలుగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన పైయిందు చేయబడియున్నది. స్త్రీలును, బాలురును, వ్యాపారులును, పనిచేయువారును, ఉపాధ్యాయులకును మిగిల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటకుగాను కొన్ని మంచి తంతి సహచార మాదురులును, ఒకరు ప్రాణము విడుచుకాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలు కాశములును నెలకొని లేకయున్న తెలుగు వా రాలుచేర్చబడినది. ఈపుస్తకము 1-కి నెల రూ. 2. తపాలాచార్జి అనాలు 8.

ముఖ్య గమనింపు:— మోసపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ పర్సన్ గురుత్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపేట, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

చిత్రపువను పగిలీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవల్లులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వరాగములచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హంబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మావర్ణ నివ్వగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పుచ్చుకొని వెక్కుము వాపనిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, సీమచెంకి, మేలైన పువ్వరాగములకు కంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవ ర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీరు మగమునుండియే సరాసరి తెప్పించుకొనుడు

కరాచిమోస్తరు చీరలు మేలైనవట్టు, అద్భుతమైనసరిగ అంచుగలది పలురంగులలో గలవు. 9 గజములు 44 అంగుళములు నిడివిగలదు చీర 1 కి ధర రూ 30-0-0.

Annapurna Silk Stores, Benares City.

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటే మేలైనది!! వెలలొనరనము !!

రాజే శ్వరీ

బోర క్కుసబ్బు

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

వైరెక్కు

మలేరియా, ఇతర జ్వరము

ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గ్వమును పుష్టిని గియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్కుకి లేక్కిపెట్టు

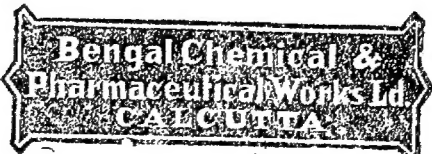
టంకెలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండెమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడి 1 కి రూ 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రూ 1-4-0.

1591

లోకసంచారము

బందరు సభలు

పోవాలనుకోలేదు కాని పోక తప్పినదికాదు. నీల్ల ఋణం నిర్దురఋణం ఎవరికి తెలుసు? 22 తేది తెల్లవారేసరికి బెజవాడ ప్రేమను ప్లాటుఫారంమీద బందరు పోయే రైలుకు నలుముఖములనుండి ఖడ్గధారులు డవాల్లీలవారు స్వరాజ్యవాదులు నోచేంజర్లు తమతమ సామానులను జేరవేయుచుండిరి. సభలు జరిగి సంవత్సరముయినది గనుకను పునస్సమావేశము గనుకను స్నేహితులను జూచి ఒండొరులు కాగలిగియున్నందుండిరి. కాఫీ, ఉప్పుల ఆగింపులు సాగుచున్నవి. ఇంతలో బందరు రైలు కదిలేను. బందరు చేరేవరకు చర్చలలో రైలుడబ్బాలు బోరు మ్రోగుచుండెను. బందరు ప్రేమనవద్ద వాలంటీర్ల పాదాహుడి కన్వించలేదుగాని ఎవరితోననువారు తమతమ విడుదులకు చేరుకొనిరి. నూరికాప్ర్రాగారి విద్యాలయముమాత్రము ఈనాలుగు రోజులు పెండ్లిగృహముకన్నను మిన్నగనున్నది. తాడేపల్లివారి సత్రము అన్న సత్రముగానేయున్నది. పాకము కాకినాడ రుచిని బడలేదు. ప్రతిసామనా ఆంధ్రసభలను వచ్చి ఆదరించే వర్షము మాత్రము ఈ నాలుగురోజులలోను కన్వించలేదు.

పూర్వము ఉత్తర సర్కారులలో ఆంధ్రసభలు జరిగినపుడు వచ్చిన జనమునకును ఇప్పటిజనమునకు పోలికయేలేదు. కాలముమారినది. పరిస్థితులుమారినవి. అభిప్రాయములుమారినవి. పార్టీ లేచినవి. ఉత్సాహము చచ్చినది. వీటి నన్నింటినీ బట్టి చూచినచో సభకు జనము భాగుగావచ్చినారన్నమాటే. ప్రేక్షకులకు టిక్కెట్లులేకుండా జేసినచో సభలు నిండుగాయుండేవే. అన్ని లోపములు కమ్ముకొనిపోయేవే. టిక్కెట్టులేని సభలు గనుక విచిత్రాంశములు విభిన్నాంశములు చర్చింపబడును గనుక అస్పృశ్యతాసభకు జనం భాగుగా మారిరి. సభ కోలాహలంగా జరిగింది. ఆహ్వానసంఘమువారు కాఫీలు ఉప్పులు లేకుండా కాలహరణములేకుండా చేస్తే నే సభలు ప్రాద్దుపాయేవరకు జరిగినవి. ఇవికూడా ఘంటే యింకా కొన్నాళ్లు సభలు జరుపవలసి వచ్చునేమో? కాఫీహోటల్సు వారికి లాభం యుండవచ్చును గాని పత్రికలో ప్రచురించిన బెజవాడ బందరు మోటారు సర్వీసువారికి నాటకంపెనీలవారికి మాత్రం ఎక్కువ గిట్టుబాటున్నట్లు తోచదు.

బందరుదిగి నలుదిక్కుల చూడగ నే నిరుత్సాహము లేజరితెను. భిన్నాభిప్రాయములు సానుభూతిలేమి పొడగట్టెను. ఎన్నడును సంభవించని దురవస్థ బందరుకు తలసించెగా యని లోలోన జింతించితిని. పట్నీకు కార్యముల యెడ మామూలుగా జూపు బందరు ప్రముఖుల కార్యోత్సాహ మిత్తరి గానబడమే చాల చింతనీయ మనిపించినది. ఓడలు బండ్లు బండ్లోడలైనవృద్ధిలుండుగాబోలునని గ్రహించితిని. ఇక సభలకుబోయి చూచితిని. నేర్చుకున్న విశేషము లేమియని ప్రశ్నింతురేమో? ఒక రోకసభ నిర్వహించుట మరొకరికి గిట్టుకుండుట ప్రత్యర్థిసభల నేర్పరచుట పరస్పర ఈర్ష్యలు, అనవసర కాలహరణము అనవసర వాగ్వాదము, హద్దుపద్దు లేక మాట్లాడుట మున్నగునవి గ్రహింప గలిగితిని. కొన్నిసభలలో చేతులు చేతులు కలుస్తవేమాయని భయముకలిగినది గాని ఉరుములు మెరుములువచ్చి వానగురిసి చల్లారినట్లు సభలలో వాదములు తీవ్రముగ గన్పించినను తుదకు జయప్రదముగ నే ముగియుచు వచ్చినవి. వక్తలలో ఉపన్యాసకులలో సామ్యము, హాస్య రసపోషకులు, నచ్చజెప్పువారు, రచ్చపెట్టువారు, కొట్టవచ్చువారు అందరు అన్నిరకములవారు గానవచ్చిరి. వీరినందరిని జూడ నా సభలలో నడచుకొనువిధము సభల నడుపువిధము మనకు పూర్వముగా పట్టుపడలేదనిపించింది. అంతటలేచి ఇంటికి పోతూవుండగా 80 ఏండ్లముసలివాడు ఒకసందుబోతూ నా కడ్డుపడెను. అతను "ఒకరి మాట ఒకరికి పడదాయెను. స్వరాజ్యము వస్తుందట" అంటూ పోతూయండెను. ఒక్కముక్కలో ఈ ముసలివాడు తత్వమంతా గ్రహించెగ్గా. యని యనుకొంటూ నేను యింటికిబోతిని. బ్రతికి బాగుంటే మౌనకాసామనాటికి ఏ లూరు లో కలిసి గ్రామోహాను వాద్యములను వివవచ్చును. అంతవరకు నిద్రపోవచ్చును గదా!

(లోకసంచారి.)

చేతిమగము వర్తకులకు మాత్రమే

చేతిమగమునకు కావలసిన పరికరములన్నియు న్యాయమైనధరల చొప్పున మేము సరఫరా చేయుదుము. తక్షణమే ఒకదాని ఆర్డరును ఈదిగువ విలాసమునకు పంపి కోరెదము.

Messrs. Industries Stores Supply Co., (2396) 434, Thakurdwar, Bombay No. 2.

IN THE COURT OF THE
SUBORDINATE JUDGE, BAPATLA.

I. A. No. 56 of 1925 in I. P. No. 3 of 21.
Turlapati Kotayya son of Lakshmayya, Brahmin, residing at Turlapadu, Bapatla Taluq *Petitioner*
(Insolvent).

Notice is hereby given that the petitioner has applied to this Court of an absolute order of discharge under Section 41 of Act V of 1920 and that the petition is posted to 18-11-1925 for hearing. Any creditor wishing to oppose the same may either in person or by a pleader, appear before this Court and file his objections, if any, on that date.

S. NILAKANTAM PANTULU,
Prl. Subordinate Judge.

Subordinate Judge's Court,
Bapatla, dated 24-10-1925.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

తాయపురమునందున్న రాజా నర్ రామ స్వామి మొదలియార్ లైయింగు-ఇన్-ఆస్పత్రిని పొడిగించుట.

ప్రైవేటుమునకు సంబంధించిన టెండరులు 9-11-1925 తేది సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము ఒక గంటవరకు చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారిచే అంగీకరించబడును.

ప్రతి టెండరుతోను రూ 1000 లు మునిసి పల్ ఖజానాలో చెల్లించి రశీదునుగాని లేక నడరు మొత్తమునకు కట్టెన్ని నోట్లను చేర్చి పంపుకొనవలెను.

టెండరుకు, కంట్రాక్టుకు, సంబంధించిన అచ్చు ఫారములు సెట్టు 1 కి రూ 5 లు చొప్పున చెల్లించి రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారి వద్దనుండి పుచ్చుకొనవచ్చును.

కార్యాలయము గల దినములందు యేరోజు నందైనను మధ్యాహ్నము ఒక గంటనుండి సాయంత్రము 5 గంటలలోగా ఎంజీసీరు కార్యాలయము లందు స్టానులను, డ్రాయింగులను పరిశీలించవచ్చును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } జె. వెంకటనారాయణ,
జనరల్ డిప్యూటీ మేంటు } కమిషనరు.
నవంబరు, 24-10-25.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీకి కావలెను

(1) ఐదేండ్లకొకసారి వృత్తిపన్ను పునర్విమర్శించుటకై
For the quinquennial Revision of Property
tax 6 మాసములవరకు ఒక ప్రత్యేక ఆఫీసరు కావలెను.

(2) ఆయుర్వేదచికిత్సకాలకు ఒక వైద్యుడు కావలెను.

(3) కానుపుచేయుటకు, వైల్లు వెల్ ఫేర్ నెంటరుకు ఒకచాది (Nurse) కావలెను.

(4) పబ్లిక్ వర్కునుకు, ఒక ఓవర్సీరు కావలెను.

(5) బౌను స్టానింగుకు, సివిల్ సర్వేకు ఒక డ్రాఫ్టును మాన్ కావలెను.

తమకుగల యోగ్యతను, కావలసిన జీతమును తెలుపుతూ దరఖాస్తులను ఈడిను విలీనమునకు పంపుకొనవలెను. నెం రు ఉద్యోగమునకు రెవిన్యూ అనుభవముగలవారికి ఆధికార యియ్యబడును.

మునిసిపల్ ఆఫీసు, } డి. వెంకటరామయ్య,
ఏలూరు, 28-10-1925 } డి. కె. శా.

జరుగబోవు విషయములు

వళవనూరు హనుమాను జ్యోతిషశాలాధి కారి శ్రీమాన్ టి. ఎస్. వేంకటేశ్వరయ్యగారు యీనెల 20 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ.

“అక్టోబరు నెల 9 వ తేదీ మొదలు డిశంబరు నెల 10 వ తేదీ వరకును గొప్పవర్షములు కురియును. వీనివలన ప్రజలకును పంటలకును లాభమేమియును కలుగదు. దక్షిణదేశమునను ఉత్తర హిందూస్థానమునను గూడ వరదలవలన చాలనష్టము కలుగును. మరికొన్ని చోట్ల అనావృష్టియును కాటకమును కలుగును.

డిశంబరు 15 వ తేదీని గురుడు మకరరాశిలో ప్రవేశించును. మకరము గురునకు నీచగృహమే యెను 1925 జనవరి మొదలు అక్టోబరు 20 వరకు కాలమాన మెటులనుండెనో 1926 జనవరి 15 వరకును గూడ నటులే యుండును.

1926 జనవరి 15 మొదలు డిశంబరు 15 వరకును కాటకము చాల ప్రబలముగా నుండును. ఆహారపదార్థములు దొరకుట చాల కష్టమగును. దోపిడీలు గలభాలు హెచ్చును. కొన్ని చోట్ల మితిమీరినవానలు కురియును. 1926 మేనెల 2 వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు నెల 1 వ తేదీ వరకును కొంత అనుహలము గూడ కలుగవచ్చును.

1926 ఏప్రిలు 12 వ తేదీ వరకును చాలచోట్ల అనావృష్టి యును కొన్నిచోట్ల అతివృష్టియునుకూడ కలుగును. అతివృష్టి వలన అధికముగ నష్టముగూడ కలుగును. అంటువ్యాధులవలన జననష్టముకూడ అధికముగా కలుగును. గౌరవోద్యోగులకు అపకీర్తిగూడ కలుగునటులు లున్నది.

1926 ఏప్రిలు 18 వ తేదీకిని 1929 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీ కిని మధ్య జగత్ప్రసిద్ధులవారు ముగ్గురు పరలోకగతులగుదురు. ప్రపంచమునం దంతటను కాటకము అంటువ్యాధులవలన జననష్టమును కలుగును.

1929 ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీకిని 1930 మార్చి 14 వ తేదీ కిని మధ్య ఆత్మగౌరవము కొరకు ప్రజలు పోరాడెదరు. స్థిరముగ పరిష్కారమును కోరెదరు. అందువలన అపహేలును నష్టమును కలుగును.

1930 మార్చి 15 వ తేదీ మొదలు ప్రపంచమున కొంత యును ప్రజలకు సౌఖ్యమును ఏర్పడును” అని అయ్యదుగారు వ్రాసిన రసి హిందూపత్రిక నెన్చు 26 వ తేదీని ప్రకటించెను.

ఫైబరు రైల్వే ప్రారంభోత్సవము

అధికారుల అట్టహాసము

సిద్ధా, అక్టోబరు 26:—ఫైబరురైల్వే ప్రారంభోత్సవము నవంబరు 2-వ తేదీయందు మహా అట్టహాసముగ జగపబడును. కార్యక్రమము ప్రకటించబడెను. రైలుమీదగాని మూటారుకారు మీదగాని జామరుడు వచ్చు అతిథులు ఉదయం 9-30 గంటలకు వారి వారి స్థలములందు గూర్చుండ ప్రార్థితులు. ప్రధాన సేనాధిపతి పిషావరు గవర్నరు మెంటు భవనమునుండి వచ్చు అతిథులు ఉదయం 9-30 గంటలకు వచ్చెదరు. ప్రధాన కమిషనరుతో గలసి రైల్వేకాఫు సభ్యుడగు సర్ యిన్నీసుగారు పదిగంటలకు వచ్చెదరు. వారలను రైల్వే కమిషనరు సర్ క్లి మెంటు హిందేగారు సన్మానించెదరు. పశ్చిమోత్తర రైల్వే ఏజెంటు కలి వాల్టసుగారు, ఫైబరు రైల్వేయొక్క యిటీవలి యింజనీరు కలి హేరు, రైల్వేకమిషనరు సర్ క్లి మెంటు హిందేగారు ముఖ్య రైల్వేఉద్యోగులను సర్ యిన్నీసు, ప్రధాన కమిషనరుగార్లకు పరిచితులగాఁగఁచుదురు. సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు అగ్రాసనాధిపతి పీఠము నలంకరించిన విషయ రైల్వేకమిషనరు సర్ హిందేగారు పర్యవేక్షించెదరు. ఉపన్యాసమునకు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు సమాధాన మిచ్చినపిదప రాజప్రతినిధి పంపిన సందేశమును రైల్వే తలుపులు తెరువబడును. పశ్చిమోత్తర రైల్వే కాఫు సభ్యుడు వినుపించును. రాజప్రతినిధి సందేశమును సభ్యులెల్ల నిలువబడివి నెదరు. తదనంతరము సర్ చార్లెసు యిన్నీసు గారు ఒక చిన్న యంత్రమును మీటెదరు. వెంటనే రైల్వే బ్యాంకుమేజీము చేయును. గుమ్మములు దెరవగనే ఫైబరు రైలు ముందునకు వచ్చును. ఫైబరు పొలిటికలుయేజెంటు కొంత మంది అగ్గిడిమాలిక్కులను ప్రదర్శించును. తదనంతరము రైలు బండి లాండింగ్ బోటుకు పోవును. మొదటిబండి తరువాత ఆర గంట సేపునకు 11-25 గంటలకు రెండవబండి బడెను. లాండింగ్ బోటు ఉద్దేశమున రైన్వాధికారి సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారికిని సన్మానించును. డిప్యూటీగవర్నరుగారు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారికి పరిచితులగా చేసెదరు. ఫలహారసంతకము లాండింగ్ బోటునుండి రెండు రైలుబండ్లును పిషావరు తిరిగి వచ్చును. తిరిగి వచ్చుటకు మూడుగంటలు సెట్టును. (అ. ప్రె.)

భాయివెరూ హత్య

సిక్కుల విచారణ

భాయివెరూ, అక్టోబరు 26:—గురువారా భాయి వెరూలో పెట్రెంబరు 27-వ తేదీని జండాసింగు గనువానిని ఘోరముగ హత్య జేసినను నేరముమీద ముగ్గురు సిక్కుల విచారణ ఇం. పి. కో. 802 సెక్షను క్రింద ప్రారంభ మయ్యెను. ఈ హత్యవలన గ్రామములలో అకాలీలమీద చాల కోపము బయల్పడెను! ఇంకను రి మంది ముద్దాయిలు పరాగిగనే యున్నారు. ఇంతవరకును పోలీసువారు వారి ఆహూతి తీయలేదు.

ఇబ్బలుసింగు గనువాడు అత్రువరై సాత్వ మిమ్మడు గురు ద్వారపు మ్యనేజరు ఉత్తరపులప్రకారము ఏడుగురు అకాలీలు తానుగూడ జండాసాహెబును లాగి ఒకచీకటిమూల కిడ్నీ నేల మీద పడజేసి తిన్ని కొట్టి అకాలీ పిల్లవానిని నేరచరచేదా యని యొప్పించవలెనని ప్రయత్నము జేసినటులు జెప్పెను. అంతట అత్రువరు, చచ్చిపోయిన వానిని పెట్టినబాధ లన్నిటిని వివరించి దాష్టర్యకోసము కలుగు జేయుసరికి జండాసింగు చనిపోయెనని జెప్పెను. ఈ నేరమును జేసిన పిదప గురుద్వారపు పాలకులు ఆ చంపినవారికి గౌరవము లొసంగి బంగారుపూతబూసిన అంచులు గల యోగ్యతాపత్రముల నొసంగిరి. అంతట నీకేవలము నెవరైన కనుగొందు రని అడవిలో బారజేసిరి.

మరియొక ముద్దయ కృతసింగు యావ్యవహారము నంతట బిప్పుకొని తాను హంతకుని ఇతిరులు కొట్టుచుండగా పట్టుకొంటి నని చెప్పెను. తేను మరు విచారణ రేపు కనూరులో జరుగును. (అ. ప్రె.)

బియ్యము పంచిపెట్టబడుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 26:—కడుదీనావస్థయందున్న కార్మికులలో సుమారు నూరుమందికి ఉచితముగ బియ్యము సమృద్ధుల సహాయసంఘముచే నీయబడెను. (అ. ప్రె.)

సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు

చట్ట నిర్మాణకాఫు ఆదనపు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగ నియమింపబడెను

సిద్ధా, అక్టోబరు 26:—చట్టనిర్మాణ కాఫుయందు బనిచేయుచున్నట్టియు సివిలు జడ్జిసు కమిటీ కార్యదర్శియు నగు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు చట్టనిర్మాణకాఫు ఆదనపు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరిని తెలియుచున్నది (అ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిద్ధా, అక్టోబరు 27:—పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రముందు మధ్యపంజాబునందు వాతావరణ మందలి కల్లోలముచే సర, సామాన్యముగ వర్షము గురిసెను. కాశ్మీరముందు అచ్చటచ్చట వానగురిసెను. తూర్పు రాజపుత్రసామంతు, పశ్చిమసంయుక్త రాష్ట్రముందు స్వల్పముగ వర్షించెను. మదరాసున కాశ్మీయ మందు సర్వసాధారణముగ వానగురిసెను.

డెహ్రాడూను, మర్చి 1, రాజ్ పిండి, సిద్ధా, సోనా రుగంజి 1, పిషావరు, పరచినారు 1, డేరాయిస్కెలుఖాను, ట్రోచి 1, ఛీరాట్ 1, నాగపట్టణం, కోయంబత్తూరు 2, తి. రునల్వేలీ, కోడెకనాలలందు 1 అంగళము వర్షము గురిసెను. పశ్చిమ పెరిషియాయందు వాతావరణమునందు అస్థిరముగ స్థితి గతులింకను గలవు.

నూచన:—పశ్చిమపంజాబు, సరిసాద్దు రాష్ట్రములందు మిశ్రముగను, సంయుక్త రాష్ట్రములందు కోరమాండలు తీరమందు అధికముగను వాన గురియవచ్చును. (ప్రె.) అ.)

నీసా 1-3 వర్ష 2-0-0

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింది మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా మరుద్దును. 1766

ఆనందకుటీరము, హస్తబాక్సు 246
18, రై రాగిమరణిది, మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 28-10-25

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కాకినాడ ముల్లులు—22 X 22 ముంగిసూర్యులు (ఎ)

రు 10-6 (బి) రు 11-12-0 సరాసరికము రు 10-6.

కాకినాడ ముల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (బి)

రు 10-12, సరాసరికము రు 9-8.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 15-6; గ్లాస్ 9000

రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 73 రు 10-14; ఇ. సి. 73 రు 11-8;

82-888 రు 15-14; బి. సి. 73 రు 11-0; 7973 రు 11-0.

2903 రు 9-12; 8373 రు 11-0.

నూలు

40 నెంబరు, పీను (5 పాకట్టుకు)—ట్రాక్ రు 7-8-0,

చలున రు 8-2; పచ్చరంగు రు 10-4; పడవ రు 9-5-6; కాకి

రు 9-8; సవరకు రు 9-8.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నక్షత్రము

రు 13-0.

60 నెంబరు పీను (5 పాకట్టుకు)—అడకతెర రు 19-2-0;

సెనులి రు 18-14; "కేట్" రు 18-12; గొడ్డలి రు 11-8-6.

గడ్డిబండి రు 11-2-6; ఎడ్డు గడ్డియారము రు 11-2; సింహము

కట్టకాకు రు 11-1-0; పెనసలు రు 11-0-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము

రు 17-14; నీలంచేప రు 20-9-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారునకు ధర

రు 28; రు 29.

ఇత్తడికేకు:—ఇంగ్లీషు రు 255; జర్మను (డిట్ మెన్)

రు 258; రాగిరేకు:—రు 280;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి)

రు 18-12-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24" కేజీ" 6" 7" 8" రు 15-0;

9" రు 15-6; 10" రు 15-10.

సిమెంట్ పిపాకు వెల:—

నాక్యే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-బే" రు 10-12-0.

రంగులు హౌండెడ్ టైట్ పిపాధర

అలిజైన్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు

గుట్టుములు రు 60;

"టైక్రామెట్ పాటాష్" హౌండెడ్ టైట్ ధర 88-0

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుముట్టులు 1-కి 27-4-0

వాయిదాధరలు:—నవంబరు రు 26-4; డిసెంబరు

రు 26-4;

పేరు పెనగనూనె

"గానుగ" రు 120; "పెన్" రు 112; 115;

ఆముదము

రు 105 (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
బిడ్డుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 15 4	రు 0 15 4	రు 0 15 9
" (తేలిక) రు 1 2 0	రు 1 2 0	రు 1 2 6
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 15 6	రు 0 15 6	రు 1 0 0
" " (తేలిక నరకము) రు 1 2 6	రు 1 2 6	రు 1 2 9
" (మట్టు) రు 0 15 8	రు 0 15 8	రు 0 15 6
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4) రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 0 6
" (ఏలూరు 7 7 1/2) రు 1 0 6	రు 1 0 6	రు 1 0 9
గోడతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గోడదూడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 0
ఆవుమాడతోలు రు 1 11 0	రు 1 11 0	రు 1 12 0

నోటీసు

1925-26 సం॥ రం నుండి 1926-27 సం॥ రం

వరకు అచ్చుపనులకై నీలువేసి పంపబడిన తెండ

రులు రు 100 లు ధరావత్తుతో సహా 30-10-25

నాడు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు అంగీకరించ

బడును. యితర వివరములుకు; తెండరు ఫారము

లకు ఈదిగువ విలీనమునకు పంపుడు.

బి. వెంకట్రామయ్య చేర్మన్,

సునిసిద్ధి అఫీసు ఎలూరు, 22-10-1925

ఆంధ్ర దేశము

నిర్మాణవిధానము - బహిష్కరణము

గంజాం మండలసభకు నేను ముఖ్యముగా రావలెనని కో

రుదు ఒక ఆంధ్రమిత్రుడు వ్రాసిన లేఖలో నిట్లున్నది:—

"కాంగ్రెసు నిర్మాణవిధానమును గూర్చిన పీఠరమం

దల ప్రాంతమున జరిగినది. అచటి ప్రజలలో హెచ్చుమంది

భిక్షుకులైనారు. ఆంధ్రదేశమున హెచ్చుమంది కాసనభాషవే

తమున కంగీకరింపరను సంగతి మీకు తెలిసియుండును. ఆం

ధ్రులలో హెచ్చుమంది బహిష్కరణపక్షమువారే. బహిష్క

రణములను రద్దుపరచుట గొప్ప పారబాటును నభిప్రాయము

ఆంధ్రులకు దృఢముగా నున్నది. కావున మాకు నిర్మాణవిధాన

మే ఆధారమైయున్నది. ప్రజలు నిరుత్సాహు లగుచున్నారు.

పీఠరమండలమున భిక్షు హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. శి

ర్కా కాంగ్రెసు సంఘమువారు పెక్కురకముల భిక్షుబట్టలను

తయారుచేయుచుచున్నారు. ఈమండలమున వారిదుకాణము

మిక్కిలిగొప్పది. వా రొకబాతీయపాకకాలనుగూడ జరుపుచు

న్నారు. అచట వైశ్యులసంఖ్య మెండు. వారందరును భిక్షునే

కట్టెదరు. ఏమిటాభిమాని స్వరాజ్యముపట్ల వారియుత్సాహము

తయను అంతరించిపోవుచున్నది. బహిష్కరణములు లేనిచో

నిర్మాణవిధానము నిష్ఫలముని ప్రజలు తలచుచున్నారు. మా

ప్రయత్నము లేమియును సాగుటలేదు. నేను నాదైవికసం

పదనంకను పరిత్యజించి నిర్ణయదైన యిడుమల బడుచున్నను

యింకను నేనచేయుచునే యున్నాను" అని ఆమిత్రుడు వ్రా

సెను.

నేనిపుడు ఎంతప్రయత్నించినను గంజాం మండలసభకు

రాజాలను. కొరవడిన ప్రదేశమున నెట్లు లనో నెమ్మదిగ

సంచారమును ముగించుటకే నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. పిమ్మట

నిక్రాంతినిందగోరెదను. కాన నిపుడు ఆంధ్రుల కాభాగమును

కలిగించుచున్నందులకు వారు నన్ను మన్నింపగోరెదను. నాకు

విక్రాంతి ఆపదరమని తెలుపుటకు ఆలేఖలో నివాక్రము నిచ్చట

నిచూపించెదను. బహిష్కరణములను రద్దుపరచుటవలన నిర్మా

ణవిధానమునందు తృప్తిహము తగ్గిపోవుచున్నదను దురభిప్రాయ

మును తొలగించుటకే దాని నిచట పేర్కొంటిని. ఆంధ్రులకు

కాసనసభలపై మోజులేనిచో ఆసభల నాదరించితిరవలెనని కాం

గ్రెసుమహాసభ వారి నెన్నడును నిర్బంధింపదు. కాసనసభలయందు

నమృతముగలవారు కాంగ్రెసుపేరుతో అచటి కేగి పనిచేయవ

చ్చుననిమాత్రమే కాంగ్రెసువారు అనుమతించిచ్చిరి. కాసనసభల

వలన ప్రయోజనము లేదననమృతము లేకపోయినను కాంగ్రెసు

వారు వానిని బహిష్కరించిరిని కారణమున కాసనసభలకు వెళ్ల

కుండనున్న వారందరును ఇప్పుడు వెళ్ళగోరినచో వెళ్ళవచ్చునని

మాత్రమే కాంగ్రెసువారు అనుమతించిచ్చిరి. కాసనసభలను నిర

సింపగోరినవారు కాంగ్రెస్ పేరుతో వానిని నిరసింపగూడదు.

కాసనసభలయందు నమృతము కలవారు ఆపనిని దీక్షగా సాగిం

పవలెను. అనిమాడ కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిరి. ఇట్లులేని

వారికి ఎట్టి నిర్బంధమును లేదు. బహిష్కరణములు లేనందున ఉత్సా

హమును గోల్పోయినవారి యుత్సాహము మిక్కిలిబలహీనమై

నది. విదేశీ ప్రభుత్వ బహిష్కరణమును రద్దుచేయ లేదు సరిగా దాని

కిపుడు ప్రాముఖ్యముగూడ నీయబడెను. దానివిషయమే నేను

శ్రద్ధగా పనిచేయుచుంటిని. ఇట్లున్న వారందరును నాకతోడ్పడ

వలెననిమాడగోరుచున్నాను. భిక్షు బాగుగా వ్యాపించినగాని విదేశీ

శివప్రభుత్వ బహిష్కరణము సఫలము కాదు. అందులకే భారతతంతు

కారకసంఘ మేర్పరచబడెను. ప్రతిబహిష్కరణమునకును నొక

నిర్మాణపద్ధతిగూడ విధిగానుండును. ఇపు దానిని నిర్మాణపద్ధతు

లను నెరవేర్చుటయే ముఖ్యవిధిగా నున్నది. భిక్షు నిర్మాణము

నకును నితర బహిష్కరణములకును సంబంధమేమియునులేదు.

పాకకాలలను న్యాయస్థానములను దిరుదలను ప్రభుత్వ

ద్యోగములను పరిత్యజించుటకును, భిక్షుకును ఏమి సంబంధము

న్నది? అవి యన్నియును భిన్నవిషయములు. ప్రజల ఆత్మ

విశ్వాసమును ప్రకటించుట కవి అవసరము. వ్యక్తులు వాని నవ

లంబించుచువలన కూడ కొంత మేలు కలుగును గాని హెచ్చు

మంది వాని నవలంబించుటవలన భారతజాతి స్వరాజ్యమును

బడయుట కర్హమును. మూర్ఖతవలన కలిగిన ఉత్సాహమును

నమృతమునుగూడ నిష్ఫలములే. కావున నిర్మాణవిధానము స్వ

రాజ్యార్హతను కలిగించుటకు మాత్రమే గాక మరి పెక్కు విధ

ముల గూడ లాభకరమై యున్నది.

ఈమిత్రుడు సర్వస్వమును పరిత్యజించి శరీరమాత్రవిధ

పుడై దేశమాతను నేమిచుచుండుట చాల ప్రశంసనీయము. అట్టి

త్యాగశక్తి భగవంతుడు తన కిచ్చిన గొప్పవర మని అతడు గ్ర

హిని సంపదించుచుండునలెను. ఇట్లు లక్షలక్షలదిగ దేశయా

లు సర్వస్వమును త్యజించిన నే గాని స్వరాజ్యము లభించదు. స్వరాజ్యముకొరకు సర్వస్వమును పరిత్యజింపగలవానికి వ్యక్తి పరముగ స్వరాజ్య సిద్ధియైనట్లులే. ఇక నతనికి నిరుత్సాహకారణమేలేదు. మనకు గాఢవిశ్వాస ముండిన నే గాని మన విరుదలకు విశ్వాసమును కలిగింపజాలము. కావున 1921 వ వత్సరపు విధానమునందు గట్టిసమ్మతము గలవారు పరిస్థితులకు చలింపకుండ నుండవలెను. (మా. క. గాంధీ. ఎంఐఎం. సియా-22-10-25)

చెన్నపురి స్వరాజ్యవాదులు

కార్యరేషను ఎన్నికలలో అకృత్యములు

చేసినందున అసత్యము

ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన కార్యరేషను ఎన్నికల సంవత్సరమున స్వరాజ్యవాదులు చాల అకృత్యములను చేసినందున కట్టి ఆధారమును లేదని శ్రీయుత పి. ఎస్. దొరసామి మొదలగువారు నాకొక పెద్ద ఉత్తరమును వ్రాసిరి. ఓడిపోయిన జస్టిసుపక్షమువారే యీ దుష్కృత్యముల నన్నిటిని చేసి పైగా స్వరాజ్యపక్షము వారిపై లేనిపోని నిందలను మోపిరిని గూడ మొదలగువారు వ్రాసిరి. జనసామాన్యమేగాక విద్యాధికులలో హెచ్చుమంది గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఓట్లుయిచ్చిరి. జస్టిసుపక్షమువారి చర్యలయందు ప్రజలలో హెచ్చుమందికి చాల రోతపుట్టుటయే యందులకు కారణము అని గూడ మొదలగువారు వ్రాసిరి. ఇది కేవల మొక ప్రత్యేక ప్రదేశమునకు మాత్రమే సంబంధించిన విషయము గాన ఆ లేఖను సమగ్రముగా నేనీ పత్రికలో ప్రకటింపలేదు. (మా. క. గాంధీ ఎంఐఎం. సియా 22-10-25.)

స్వీన్నరులకు

భారతతంతుకారసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన

పి. బి. సి. డి. అనునాలుగు తరగతులవారును పంపునాలుగు సహాయులుపంపు ధనమునుగూడ కాంగ్రెసుక్రిందకును విరాళముల క్రిందకును మాత్రమేపంపుదు. సరిగా వడంకబడని నూలును వివరములు (క్లాసు ఏది?) లేనినూలును విరాళములక్రింద జనుకట్టబడును.

పి. బి. క్లాసులవారు కాంగ్రెసు మెంబరులుగా చేరగోరుదు అసంగతి స్పష్టముగా వ్రాయవలెను.

చేరిన నూలు ధనము వివరములు యీ పత్రికలో ప్రకటింపబడును.

ధనమును పంపగోరువారు "టెక్నిక్ లు డిపార్టుమెంటు, పి. బి. ఎస్. పి. సబర్బర్బి" అని వ్రాయవలెను.

దరఖాస్తు ఫారములను, నిబంధనలను బడయగోరువారు శ్రీయుత పండిత జనహరాలు నైపురూగులు, శక్రటరీ, పి. బి. ఎస్. పి. 107 హ్యూయెట్టుగోడు అలహాబాదు, అని వ్రాయవలెను. (ఎంఐఎం. సియా 22-10-25)

పోస్టాఫీసునుండి యిక్ మూర్ఖుల ఉత్తరములు

మాయమగుట

ఇద్దరు గుమస్తాలు అరెస్టు చేయబడిరి.

కలకత్తా, అక్టోబరు 22:—ఇక్ మూర్ఖుల ఉత్తరములు, రిజిస్టరు చేయబడిన ఉత్తరములు, పేకట్టులు పోస్టాఫీసునుండి మట్టుమాయమయ్యెను. పోయిన ఉత్తరముల విలువ రూ.25,000 లుండును. పోలీసు యిద్దరు గుమస్తాల నరెస్టుచేసెను. (ఆ. ప్రె.)

భారతీయ రెస్సి నోటు కేసు

బెంగళూరు, అక్టో 26:—భారతీయ రెస్సి నోటు కేసు లో నేడు బెంగళూరు సెషన్సుజడ్జి మొదటి ముద్రాయాకి రిసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించి రెండవముద్రాయాని విడుదల చేయించెను. (ఆ. ప్రె.)

మాండలే పోస్టాఫీసు ధనావహరణ కేసు.

రంగూను, అక్టో 26:—మాండలే పోస్టాఫీసు ధనావహరణపు కేసును విచారించుటకై ప్రత్యేకముగా నియమింపబడిన డబ్ల్యు. యఫ్. గ్రహంగారు (వి.సి యస్) పోస్టుమార్షల్ యస్. యం. ఇస్మాయీల్, సీటి ఇన్ స్పెక్టర్ మాంగ్ యోక్ గా నియమింపబడినను, పోస్టుమాన్ మాంగ్ ఇటీవల పైసను 1924-1925 సంవత్సరములలో కొన్ని మనియార్డరుల బాపతు సామ్యము అవహరించినందుకై ఇండియన్ పీసలకోడ్డు 409, 120 సెక్షనులక్రింద నేరములను మోపెను. ముద్రాయలందరును ఈ సునిర్దిష్టమని చెప్పగోసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

పట్టణాభివృద్ధికరణాధికారము

సవరణలపై చర్చ

ఫ్రాన్సెస్ 27:— బొంబాయి శాసనసభ నేడు మా...

యస్. కే. బోల్ గారు దాదాపు ఇదేయంత్యముతో...

యస్. కే. బోల్ గారు సవరణ నుపపాదించినవారు చ...

మంత్రి గులాం హుసేను హిదాయతుల్లాగారు మాట్లాడు...

తో సెప్టెబ్రాస్టి స్టాగారికింది సవరణ నుపపాదించిరి—ఈ...

ఈసమయమున అధ్యక్షుడు సభ్యులను హెచ్చరించుచు...

ఫలహారములైనపిదప మరల సభవారు సమావేశమై బి...

హెచ్. యం. రహింతుల్లాగారి క్రిందిక్లాజును జేర్చిన...

ఈబిల్లుచెప్పిన మంత్రియగు గౌ. గులాంహుసేను హిద...

కాని అధ్యక్షుడు యీసవరణ బిల్లుయొక్క కారణోద్దేశ్య...

గౌ. సర్ కోవాస్తి శెహంగీరుగారు, శెనరలు మొదల...

జో సెప్టెబ్రాస్టిగారు సవరణను బలపరచుచు తెనరలు...

బిల్లుపై చర్చ యింకను జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యము-వికమత్యము

సరోజినాయుడుగారి ఉద్బోధనము

[గూర్జనవాలాయందు జరిగిన పంజాబు రాష్ట్రీయ మ...

ఇట్టి సమయములందు విదేశభాషయందు మాట్లాడుట...

మూడు సంవత్సరముల పూర్వము

జాతీయ తీవ్రతమునకు వేరు పురుగుగ పిరికితనము, సామ...

భారత దేశము-ఆసియా

భారతదేశపు స్వాతంత్ర్యమే ఇస్లాం స్వాతంత్ర్యముని...

ఇప్పు డీదేశమున లెక్కలేనిమతములు ఉన్నవి. కుక్క...

యొక సంఘముపై గల ఈర్ష్య, ద్వేషమే యనవలయును. పం...

హిందువులు-మహమ్మదీయులు

మోక్షమనగా స్వాతంత్ర్యము. ఆత్మయొక్క పరమావస్థ...

ఇతరుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ విధమున ప్రవర్తించుట...

స్వరాజ్యము

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము దుష్టమగు సిద్ధాంతము...

నేను స్త్రీని. ఆహారము వండుట బిడ్డలను పెంచుట...

త్వరపడుడు! ఏజంట్లు కావలయును!! త్వరపడుడు!!!

జర్నలు నూతన ఎలక్ట్రిక్ దీపము

ఈ దీపము క్రొత్తగా జర్నలు దేశమున కనిపెట్ట బడి

నది. జర్నలు నగరవాసులు స్వగృహములో ప్రతివారము...

ఉపయోగించవచ్చును. దీపము అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును...

ది యునైటెడు యిండియా నావలు ధోర్న, తపాలా పెట్టె నెం. 1288, వరదాసు.

మద్రాసు శాసనసభ

నూతన సభాధ్యక్షులు

యస్. రత్న సామిగారధ్యక్షత వహించుట

గౌ. సభ్యుల ప్రశంసా వాక్యములు

నూతన సభ్యులు

చెన్నపురి శాసనసభ నేటి ఉదయము 11 గంటలకు ఛో...

అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట మిదనమున చర్చింపబడ...

రాజమండ్రిమును కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచుటకు కా...

సభకు విచ్చేసిన గౌ. సభ్యులసంఖ్య తృప్తికరముగ నుం...

చెన్నపురి శాసనసభ ఈయదయము 11 గంటలకు ది...

కామన్సు సభాధ్యక్షులు పంపిన సందేశ మందు కి...

నర్. పి. రాజగోపాలాచారిగారు

స్వామిగారి మరణమునకై నే బహుసంతాపము దురూహ్యము...

నూతన అధ్యక్షులు-గవర్నరుగారి యామోదము మదరాసు...

నూతన సభాధ్యక్షుని రాక

గౌ. సభ్యుల ప్రశంసావాక్యములు

పిదప నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులగు ప్రభా...

అధ్యక్షుడు

సింహాసనము వధిష్ఠించుచు ప్రాశస్త్యము రత్న సామిగారు...

మదరాసు ప్రభుత్వ నిర్మాణమున దీపభారము గొప్ప...

మదరాసు ప్రభుత్వ నిర్మాణమున దీపభారము గొప్ప...

నర్. పి. రామస్వామి అయ్యగారు

లామెంబరుగారు:- రత్న సామిగారి నభినందించుచు ఇంతవరకు...

సంభవించినను ఏమాత్రమును తొలుతవడక, ధైర్యముతోను శార...

బి. తణికాచలం కెట్టిగారు గూడ రత్న సామిగారి నభి...

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు అధ్యక్షుల సభినందించుచు ఈ...

రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహారాజు

ప్రతికూలపక్ష నాయకులగు రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు...

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు:- అధ్యక్షుని కార్యనిర్వహణలో...

"అధ్యక్ష స్థానము నాక్రమించిన పిదప ప్రత్యేక పాక్షికోద్దేశములు...

కోయంబత్తూరునందు టె. ముము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుట కుపపాదన కోయంబత్తూరుజిల్లాయందు ప్రజల టె. ము బాధలను...

అధ్యక్షులు 20 వ స్థాడిగు ఆర్డరు ననుసరించి ఎట్టి ఆక్షేపణయు లేదని ప్రకటించిరి. గౌ. సభ్యులెవ్వరను ఆక్షేపించనందున...

ప్రశ్నితరముల నిర్ణయము

ప్రశ్నితరము లన్నిటిపై నేను పూర్తిగ ఉపప్రశ్నలు వేయుటకు కాలము చాలనందున దినమునకు నియమితసంఖ్యగల కొన్ని ప్రశ్నలను మాత్రమే ఎవ్వరుపవలయునని గౌ. సభ్యులొకరి గారు నూచించిరి. అధ్యక్షులు సభ్యులొకరి నూచన విచారింపబడునని తెల్పుచు ఈవిషయము గౌ. సభ్యులపైనే అధికముగ నాధారపడియున్నదనియు గురుతు వేయబడిన ప్రశ్నలుకలగు నంతవరకు సంగ్రహముగ నుండులాగున సభ్యులు ప్రయత్నింపవలెననియు ఈవిషయమందు సభ్యుల సహకారము నాశించుచున్నారని పల్కిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

కొన్ని ఆక్షేపణలు

కన్నడ భాష ప్రాధాన్యమును బట్టి మండలమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లునందు సంచి విడదీయునదిగ గోరుచు కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము చారిత్రక సంఘము ఆదిగాగల సంఘమును పెక్కుండ్రు ప్రముఖులు నంపిన విజ్ఞప్తిని చాలి యు. రామారావుగారు అధ్యక్షుని బల్లపై నుంచిరి.

గౌ. సర్ పరశురామ పాత్రోగారు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లుపై ఉపసంఘమువారు గావించిన నివేదికను సమర్పించి ఉపసంఘమువారు నివేదించిన రీతిని బిల్లు విచారణకు పెట్టబడుటకు కుపపాదన గావించుచు ఉపసంఘమువారు బిల్లును పరిశీలనక జాగ్రత్తగ చర్చించి విచారించిరిని యు వివిధ ప్రాంతములకును ఉద్దేశములకును జేసిన కథ్యులు నిష్పాక్షికముగ బిల్లును చర్చించిరినియు పల్కిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు పాదనను బలపరచిరి.

వి. విశ్వనాథ దాసుగారు:— "రాజధాని యందలి వివిధప్రాంతములవారి వేర్వేరు పాకర్యములు హక్కులు బిల్లు నందు గమనింపబడుటకుగాను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు ను తిరిగి ఉపసంఘముయొక్క విచారణ కంపవలెనదిగ" విశ్వ నాథదాసుగారు రుపపాదించుచు కొన్ని యాక్షేపణలు చెల్లుచిచ్చి రి. "నేదెలపనున్న యాక్షేపణలు బిల్లుయొక్క ప్రస్తుత స్థితి లో సరికేయుటకు వీలులేదు. అందు ముఖ్యముగ విశ్వవిద్యాల యము యొక్క ప్రదేశము సరిహద్దులను నిర్ణయించుటను గూర్చి గొప్ప ఆక్షేపణగలదు.

ప్రస్తుతమును విశ్వవిద్యాలయమునకు కొన్ని నియమితపరపాద్య లుండుట వాంఛనీయముగాదు. 12 మండలము లీ బిల్లునందు జేర్చ బడినవి. గంజాము మండలము, విశాఖపట్టణమునందలి కొంతభాగ ము విషయమై ఆరెండు ప్రదేశములందును ఉత్పాదక భావ ప్రాధాన్యముగ నున్నది. ఉత్పాదక భావము శ్రీత్యములు పంరక్షిం పబడలేదు. అటులనే బల్లారిమండల మందలి కర్ణాటకుల విష యములో గూడ జరిగినవి. కడ కీవిషయమునందె నను భాషా ప్రయుక్త నియమితమాత్రము అనుసరింపబడరాదు. దేశభావల యందు విద్యగలపుట్ట పర్యవ్రాసుమనియే నేరాలించెదను. అందు లకు గౌ. విద్యామంత్రిగారు రెంతయు వంద్యులు. కాని విశ్వవిద్యా లయమునందలి విద్యాభ్యసనమున కుపయోగించుభాష తెలుగు భాష. ఉత్పాదక, కన్నడభాషల యభివృద్ధి కనకాశములేదు. మహమ్మదీయులు తమ ఉరుదుభాషాభివృద్ధికిని వీలువేసిన తలం చుచున్నారు. కావున ఈభాషల కన్నిటికిని అభివృద్ధిరముగు ఏర్పాటులు గావించబడవలెను. ప్రస్తుతస్థితిలో బిలునందెలులైన సభరించుటకు వీలులేదు. ఈభాషల సభివృద్ధిపరచుటకై ప్రత్యేకము కొంతదనము వేరుజేయబడి యుండలేదు. మరియొక ఆక్షేపణ ధన్యుడేడు కళాకాలము యాభివృద్ధి కళాకాలముగ పరిగణింపబడలేదు. అందులకు విజయనగర కళాకాలనిదర్శనము ఈజ్ఞులను ఉత్పాదక, కన్నడభాషలందు ఉన్నతవిద్యాభ్యాస మునకు తావులేకుండ జేయుచున్నాడు. ఉత్పాదకల యాశయ ములను ప్రకటించుటకు తగిన ప్రాతినిధ్యము ఉపసంఘమునందు లేకపోయినది. కావున బిల్లును తిరిగి ఉపసంఘములకు పునర్వి చారణ కంపవలయునని కోరుచున్నానని" బల్కిరి.

జి. ఎ. పాల్లానాగారు:— ప్రతిపాదనను బలపరచు చు, తనకు ఉరియాభాష తెలియనప్పటికిని, కన్నడము మాత్రము బాగుగా తెలియునని నుడిచిరి. తెలుగుభాషకెట్టి ప్రాచీ నాన్నత్యము, వైకాల్యముగలదో కన్నడమునకును అట్టి ప్రాచీ నాన్నత్యమును, వైకాల్యమును గలదని నుడిచిరి. ఆంధ్రరాజులు ఎంత వికాలముగ ప్రదేశముల పరిపాలించిరో కన్నడ రాజులు గూడ సంతరింపె అధిక ప్రదేశముల గావహించినను, అంతటి వైకాల్యమునైనను పరిపాలించిరి. అట్టి సందర్భమున కన్నడ భాషనుపయోగించు ప్రదేశముగూడ శాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ను జేర్చుట అవ్యాయము; కన్నడభాష చాంధ్ర విశ్వవిద్యాల య మేవిధముగ పెంపొందింపగలదో ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. అంతయుగాక, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు తగినంత విరాళముల నింకను వాగ్దానములొచ్చలేదు. ఆంధ్రులు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమునుగోరుటకు పూర్వమునా రెండుల కర్దులుగా వలెను. అట్టి అర్హతగలదని యెందులకు తగినంత త్యాగము గను పించుటలేదు. ఇంతవరకు ఒక లక్ష యాభ్యములు మాత్రమే విరాళములు వాగ్దానమునర్పలడెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయముల కగువ్యయమును, ప్రభుత్వసమిష్టి అడ్డుదామునండి నేచ్చించుట,

ప్రజల కన్యాయమునర్పట తప్ప వేరుగాదు. అందుచే నీ బిల్లును తిరిగి నెలకొనకండి" కంపు టవసరము.

గౌ. సర్ పరశురామ పాత్రో (విద్యామంత్రి)గారు ఉపపాదన నాక్షేపించుచు ఉపపాదకుల వాదనలు నిరాధార ములని బల్కిరి. బిల్లునం దే ప్రాంతమువారి యొక్క యాశయ ములు గాని తృటిటరింప బడలేదు. ఉపసంఘమువారిొక విష యముపై నొకొక యభిప్రాయము నొసంగినను ఈసభవారు భిన్నాభిప్రాయులై దానిని సవరించుటకు సర్వావకాశముకలదు. ఉపసంఘ మొకరి కోర్కెలను గమనింప నిరాకరించెనని జెప్ప వలనుపడదు. ఈసభవారి ఎదుట ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లునందలి విశ్వవిద్యాలయ సరిహద్దులను ఉపసంఘమువారు మార్చజేయలే దు. ఏప్రాంతము నందలి సభ్యులైనను తమ కోర్కెలను ఇచ్చుం దుల నిసభవారికి నివేదించుకొనవచ్చును. సవరణలు గావించవచ్చును. ఉపసంఘముయొక్క నిర్ణయమే నుస్థిరముగాదు. ఈ బిల్లుపై చాల సవరణలకు నోటేను ఒసంగబడి యున్నది. గౌ. సభ్యుల ఇష్టప్రకారము తీర్మానింపవలెను. అంతయే గాని తెలుగు కావట్టి భాషల యభివృద్ధికి యాటంకమును గలకజేయు నుద్దేశమేదియు బిల్లునందు లేదు. ఏప్రదేశమునం దైనను కేవల ము ఉత్పాదకముగాని, కన్నడముగాని ఉన్న స్థలములం దాకరా కాలములో ఆయా దేశభాషలలోనే విద్యగలపుట్ట కేర్పాటులు గావించుటకు వీలుగలదు.

శ్రీభూషణ రథోగారు:—అట్టి ఏర్పాటు గావించుటకు ఏదైన కన్న నగలదేమా తెలుపగోరెదను.

గౌ. విద్యామంత్రిగారు:—అందులకుగాను సవరణల ను పపాదించిన ఆసవరణలు సభనా రంగీకరించినచో అట్టి ఏర్పాటు లు గావించబడుట కెట్టియాటంకము లుండవాలవు. ఉపసంఘ ము అన్ని తరకరులవారిలో గలపి యున్నది. ఉత్పాదకమునకు ఒకరును, ఉరుదుభాషకు మువ్వరును, దత్తమండలములకు రి మం ది సభ్యులు ప్రానిధ్యమువహించిరి. కావున బిల్లును తిరిగి పునర్వి చారణ కంపన ఉపసంఘమువారు తమవిధిని సక్రమముగ నిర్వ ర్తించలేదని తలంపబడును. కావున ఈయూపపాదన నాక్షేపిం చుచున్న మని పల్కిరి.

ఉపపాదన వోటుకు బెట్టబడి పోషాయెను. అంతటితో గం. 1-20 లకు సభాకార్యక్రమమును నిలిపి సభ్యులు ఉపహరములకై లేచిరి.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

నెల్లూరుజిల్లాలో ఇరిగేషనుపనులు నెల్లూరు జిల్లాలో ఇరిగేషను పనుల అభివృద్ధిగూర్చి శాసనసభవారు 1923 డిసెంబరులో గావించిన తీర్మానాంతర ము యెట్టిచర్య గావించిరి. అని ఎన్. క్రీష్ణరావుగారు ప్రశ్నిం చిరి.

ఉ:—అట్లెరు, పులికొండ, రాళ్లపాడులందు రిజర్వా యరులు నిర్మింప స్కీములు తయారగుచున్నవి. 16,500 ఎకర ముల ఇరిగేషను నిమిత్తము వెంగళాపురం ప్రాజెక్టు పూర్తిగా విచారింపబడుచున్నది. కాని లాభకరముగనుండునట్లు గాన్పించు చు. త్వరలో ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరులు జేయుదురు. గండి పాలెం ప్రాజెక్టుగూడ విచారింపబడుచున్నది. నూరులుగట్టించి అందుండి ఎంట్రిగు పంపులు ద్వారా నీరు తెందుటకు యేర్పాటుజేయ నాలోచించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరులు జేయులోపున యాసభవారు అభిప్రాయము చెల్లుటకావకపోయినవలెనని క్రిమరావుగారు కోరగా లామెంబరుగా రనుమతించిరి.

ఏజెన్సీలో వకీళ్లు సి. వి. ఎన్. నరసింహారాజుగారు:— ప్ర:—ఏజెన్సీకోర్టులలో వకీలు సవదులు గల ఆర్డు లెం తమంది ఉ:—177 ప్ర:—అసర్దులగువా రెంతమంది సవదులు గలవారీయు న్నారు. ఉ:—45. ప్ర:—23-7-24 లేదీ ప్రకటనాసంశరము నకీయన్త్రా సుండి తొలగింపబడినవా రెంతమంది. ఉ:—11. ప్ర:—ఏజెన్సీలో ఉన్న వివిధ సివిలు, క్రిమినలు, రివ న్యు కోర్టులు న్న ము ఖ్య స్థా న ము లం దు అరులను వారు గా ని అ స ర్దుల గు నారు గా ని, స్పీడరు సవదులు గలిగియున్నారా. ఉ:—ఉన్నారు. గంజాము జిల్లాలో మూడు ఏజెన్సీ జిల్లా ముసభ్యు కోర్టులందుమాత్రము లేరు.

తంజావూరులోని హిగ్గిను బాధం స్థాలు

గుమస్తా కేసు

రా. పా. యు. రామారావుగారు ప్ర:—తంజావూరులో హిగ్గినుబాధంస్థాలు గు మస్తా స్వామినాథయ్యరు చాలి మాన్యునై తెచ్చినకేసు అపీలు లో న్యాగి రిలీగారు జెప్పిన తీర్పును; దానిపై ప్రతికల విమర్శ ను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?

ఉ:—గమనించిరి.

ప్ర:—దిగువ కోర్టులో జరిగిన అక్రమ చర్యలను జడ్జి మాచించియుండిరి. అది గమనించిరా?

ఉ:—రిలీగారు వాటిని గొప్ప తప్పిదములుగ గమనించి యుండలేదు.

ప్ర:—ఇకముందు ప్రభుత్వ ము వారి విష యము న యేమి చర్యదీసికొనెదరు.

ఉ:—హైకోర్టు తీర్పును గమనించి ప్రభుత్వమువారి క్ ముందేమియు చర్యదీసికొనరు.

సత్యమూర్తిగారు:—న్యాయమూర్తిరిలీగారుగూడ ఆ క్రమములు మాచించియుండిరికదా, ఆ విషయమును గమనిం చిరా? లామెంబరుగారు:—ఆ విషయమునుగూడ ప్రభుత్వము వారు గమనించియుండిరి.

గుడివాడ

(ఒకవిలేఖరి)

మా గ్రామములో నాట్యకళయం దుత్సాహము గల కొండలు యువకులు 'మిత్రబృందము'వేరే నొకసంఘముగ నేర్పడి సుమారు మూడునెలలక్రితము ఒక గొప్ప నాట్యశాలను నిర్మించి, మాయూర యట్టి భవనములేని కొత్త దీర్చిరి. నాట నుండి, తలుచుగా నాంధ్రదేశమున ప్రఖ్యాతి వడసిన, నటకులు ఏలెంచి తమతమ అభినయ కాళమును జాపుచున్నారు. ఈనెల 22 న లేదిన మాయూరగల శ్రీ "మారుతీవిలాసభా" వారు 'రామచాను' నాటకమును బ్రదర్శించిరి. ప్రదర్శన మిదియే ప్రథమమయ్యెను, నటకు లెల్లరు తమ పూజ ప్రతి భజే, చక్కగ పనిజేసిరి. కబీరుపాత్ర నభినయించిన శ్రీ దాసరి రామానుజం చాదరిగారు, హిందూస్థానీ తత్వమును మధుర కంఠముతో బాడునపుడు ప్రేక్షకులు మెమరచిరి. వారి కారీర మునకు తోడుగ- వారికాంత ముఖవర్ణున్ని అపారమునకు నన్నెకటైనను. రామదాసుపాత్ర నభినయించిన శ్రీ డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు మాపిన భక్తి, సభ్యుల నెల్లరను కొంతవడి రామభక్తిపరతంత్రులుగ జేసెను. కబీరుయొడ వారు జాపిన విషయమును, తానీషా పముఖమున జాపించిన అశ్వివిశ్వాసమును, ముఖ్యముగ నెరపాలంగమున జాపించిన భావభంగిమయు విగుల ప్రశంసనీయములు. కమలాంబపాత్ర నభినయించిన పి. చంద్రశేఖరరావు గారును, తానీషాపాత్ర నభినయించిన ఆర్. కుటుంబరావుగారును, తమ కర్తవ్యము లను ఉచితముగను, స్వనీయముగను నెరవేర్చిరి.

ఈసమాజమువారే కొలదిదినములలో శ్రీ జంధ్యాల శివన్నకాశ్రిగారు బంగారీనుండి అనువదించిన భిమ్మనాటక మును ప్రదర్శింపనున్నారని వినుట కెంతయు సంతోష ముగ నున్నది.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు యు.రా.శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి. సాంఘికసనలు—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు కల్పద్రవశాస్త్రీ, ఆకాలపు చదువుసంస్థలు, పిల్లల నూటపాటలు, ప్రతాపారధ్యవహరములు, గుణ నిలుములు సంగంబానుసారముగ వ్రాసెందు ప్రత్యక్ష మంగుచుండును. 120 పేజీలు. ధైర్యైక్యముకాగితము. వంచి ఆచ్చు. 0-8-0. తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము. విజాపము:— నెం. 7, తంబుకెటిపిథి, మద్రాసు.

భారతదేశము స్వరాజ్యము పొందుటకు పంజాబు అడ్డుగ నున్నది

శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారి ఉపన్యాసము

గూర్ఖనువాలాలో జరిగిన పంజాబు రాష్ట్రీయ మహా సభయందు కడచిన ఆదివారం మధ్యాహ్నము శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారు ఉరుగునం దొసగిన ఉపన్యాసమును ఈ దినపత్రకంతుచున్నాము.

ఇతరుల మామూలుమాటలను తిరస్కరించి నాబుద్ధికి సరియైన తోచుచున్నవనే ప్రవర్తించుట నాపద్ధతి కావున నేటిదినమునాడ మీకు కష్టముగ తోచినను నామనస్సునం గున్న ఆభిప్రాయములను ప్రకటించెదను. నేటిదినము భారత దేశమున రాజకీయజీవితము స్థంభించియుండిన, పంజాబునందలి సాంఘికవిభేదములు వివాదములే చాలవరకు కారణము లని చెప్పవలెను. 1919 సంవత్సరమున పంజాబుపట్ల ప్రభుత్వము వారు గావించిన అన్యాయములను, అన్యతరమున పంజా బీలు తమ పాటలతో ప్రాకులాడునట్లు ప్రభుత్వమువారు చేసి నందులను, పంజాబీలు పరిభవంపబడుటచేతను మహాత్ముడు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించెను. నేటిదినము స్వరాజ్య పు కలల్లె వెతలైన వనిన అందులకు పంజాబునందలి సాంఘిక నైషమ్యమే కారణమని చెప్పవలసియున్నది. కత్తులతోను కఠా రులతోను భారతదేశమును పరిపాలించెద మని బల్కెనుమోడే ప్రభువుగారు చెప్ప సాహసించుటకు మాడ పంజాబు నైఖిరేయే కారణము. పంజాబునందే చైర్యము ఉత్సాహము సాహసము, దేశభక్తి గలిగి మహావీరు లవరకు నాయకులున్నారు. వీరి దేశాసేవారతి భారతీయుల కచ్చెరువు కలుగజేసినది కాని వీరే స్వరాజ్య మని పేరు చెప్పుచు సాంఘికవిభేదములను పెంపొందింపజేయుచు భారతదేశమునకు తల వంపులు కలుగజేయుచున్నారు. పంజాబు నాయకులు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును విడనాడి ఒక సంఘమువారికిని మరియొక సంఘమువారికిని తగవులను నృద్ధిచేయుటకు పాల్పడుట మిగుల విషాదకరమగు విషయము.

పంజాబు గౌరవమునుకాపాడుదు

పాంచాలపరాభవమును సహింపజాలక భారతదేశ మంతయు ఐకమత్యముతో ప్రభుత్వమువారిని ఎదుర్కొనెను. నేటి దినము పంజాబుగౌరవమును సంరక్షించుటవారిధర్మమైయున్నది. హిందూధర్మమునకు అపాయము కలుగుచున్నదను వార్త నచ్చు పుట్టింపకమావదు. ప్రపంచమునందున్న అన్నిమతములలో హిందూమతము మిగుల ప్రాచీనమైనది. హిందూమత మునకు అపాయము కలిగిన అది మహమ్మదీయులవల్లను క్రైస్తవులవల్లను కలుగదు. హిందూధర్మమునకు అపాయము హిందువులవల్లనే కలుగును. ఇతరమతధర్మములను, మతస్థాపకులను, ప్రసక్తులను దూషించుట హిందూధర్మ మెన్నటికి కాదు. దేశదీనము విడనాడి పరమతదూషణమునకు గడంగవారు హిందూమతమునకు పరమశత్రువులు.

మహమ్మదీయుల కొకమాట

న్యాయాధీశిలేక స్వలాభముకొరకు కుట్రచేయు మహా మృగీయులే మహమ్మదీయులమనకు విరోధులు. దౌర్జన్యము న్నలుచు, బలవంతముగను, మోసమునల్లను, దొంగతనముగను మతప్రచారము సలుపుట ఇస్లాముమతధర్మము కాదు. క్రమ మగు వాదము బోధ ఆచర్యములపై మతప్రచారము జరుగవలెను. మతములందలి ఉన్నతాదర్శములను పాటించక, ఐకమత్యముతో దేశవిముక్తికి పాటుపడని హిందువులు నిజమగు హిందువులుకారు, మహమ్మదీయులు నిజమగు మహమ్మదీయులుకారు. వారు దేశద్రోహులు. తమ మతమునకు సంఘమునకు పరమశత్రువులు.

ఎముకలకు తగవు లాడుచున్నారని మీ అధ్యక్షు డగు సర్దారు సద్గులసింగుగారు చెప్పియున్నారు. మీరు ఎముకలకు కూడ తగవులాడుకొనుటలేదు. ఇవికూడ మరియొకరి చేతియందున్నవి. పిచ్చిప్రవృత్తితో ఒకరి గొంతు నొకరు కొప్పికొన పూనుకొనియున్నారు. ప్రభుత్వోద్వేగము లన్నియును, శాసన సభయందలి స్థానములన్నియును మహమ్మదీయుల కియ్యబడినను, రాష్ట్రమునందలి 7 కోట్ల మహమ్మదీయుల స్థితి కొంచె మైనను చక్కబడదు. సాంఘికప్రాతినిధ్యపు సమస్య పరిష్కారమైన రాష్ట్రమునందు కాంతి ఏర్పడవని తలచుట పిచ్చి ప్రథమ. వివక్షకుపు ఆకులను కొమ్మలను కొట్టివేయుటతో

లాభము కలుగదు. సంపూర్ణముగ నిర్మూలించవలయును. పరస్పర అనాయు, అసహనము, సంఘాతము, ఈర్ష్య సంపూర్ణముగ అంతమొందినగాని లాభము లేదు.

అస్పృశ్యులు

భారతదేశమున లక్షలకొలది ప్రజలు అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్నంతకాలము దక్షిణాఫ్రికాయందు పౌరసత్వపుహక్కులను కోరుటకు మీ కెట్టిన్యాయము లేదని జైనరలు స్పట్టుగారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి నాకు చెప్పిరి. నే నేమి ప్రత్యుత్తర మివ్వగలను? ఈమాటలకు పంజాబే తగు ప్రత్యుత్తర మివ్వవలయును. పంజాబునందలి హిందువులు మహమ్మదీయులు తగవులాడుకొనుట మానిన రేపటిదినమే భారత దేశము స్వాతంత్ర్య మనుభవించగలదు. అట్లుకాక పంజాబు నందలి హిందువులు మహమ్మదీయులు తమసాంఘికవిభేదములను గోరంతలను కొండంతలుగ జేసికొనిపట్లాడుకొనుచున్న భారత దేశము స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు పంజాబు అడ్డు తగులుచుండును.

నాయకులు

కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతినిధిమహాసభ యని ఇంతకు పూర్వము సగౌరవముగ చెప్పకొనుచుంటిమి. పంజాబు ద్రోహము చేయుటవల్ల నేటిదినము కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ ఖీణించినది. వినాయకుడైన సరే కడకు మహమ్మదాలి, లజపతిరాయి, డాక్టరు కిచ్చు, పండిత నెహ్రూ లేక మహాత్ముడైన సరే ఎవరైనను దేశక్షేమముకన్న సంఘపు లాభమునే అధికముగ పరిగణించిన అట్టివారిని నాయకులుగ గౌరవించకూడదు. లాలా లజపతిరాయిగారికి మూడుఖండములందు అనుభవముగలదు. దేశ మంతయు వారిని గౌరవించుచున్నది. “మీరు సాంఘికసమస్యలయందు జోక్యము పుచ్చుకొనక దేశవిముక్తి కైతెత్తడే దీక్షతో పాటుపడవలయు” నని లజపతిరాయిగారిని మీరు కోరవలెను స్వాతంత్ర్యసంపాదనమే మతధర్మముగ ఇంతవరకు పరిగణించుచుండిన డాక్టరు కిచ్చుగారు నేటిదినము సాంఘిక పునరుద్ధరణమే ప్రధాన మని తలచుచున్నాడు. ఇది తప్ప ఆచర్య మని నారి! మీరు చెప్పవలెను. సిక్కుల నాయకులకు మాడ మీ రిమాటలే చెప్పవలెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు సిక్కులు స్వసంఘాభివృద్ధికి మాత్రమే పాటుపడుచున్నంత కాలము మనము స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము. మహమ్మదీయ మతము సంపూర్ణ సమత్వమును బోధించుచున్నది. వారి దేవుడు ప్రపంచమునకంతయు దేవుడను పరిభాషయున్నది. కావున హిందువులు కఠీరులని మహమ్మదీయులు చెప్పట తమ మతధర్మమునకే విరుద్ధము.

భారతదేశమునకును స్వరాజ్యమునకును అడ్డుముగ పంజాబు నిలిచియున్నది. భారతీయుల అభిప్రాయ మిది. ఇది పంజాబు నకు అవమానకరమగు విషయము. దేశీయ మహాసభకు అధ్యక్షురాయిగ నేను ఎన్నుకొంటానని ఒకవారాప్రతికావ్రతివిధి నన్ను సంధర్శించి దేశమున కేకార్మకమమును మీరు నూచించెదరని అడిగెను. నేను స్త్రీని. తన ఇంటిని చక్కతెట్టుకొనుట స్త్రీయొక్క ప్రథమధర్మము. మనలో మనకున్న భేదములను చక్కతెట్టుకొననంతకాలము మనము పరాధినులమైయుండెదము. అన్నిటికిని మితమున్నది. పాపమునకుకూడమితమున్నది. పశ్చాత్తాప మొందినను లాభము లేనిదేశ మహాపాపము లానర్చిన దేశములను ఒకనాటికికాకున్న మరియొకనాటికైనను కలుగును. అట్టి దుర్దినము మన దేశమునకు అసన్నమగుచున్నది. భాత్య పాత్యపాపభూయిష్టులగు మనము భగవంతుని అగ్రహృష్టి గురియయ్యెదము.

మనము ఒకటే దేవతను పూజంపవలయును. అది యే స్వాతంత్ర్యదేవత. స్వరాజ్యమే వాంఛనీయమగు ఉత్తమగమ్య స్థానము. స్వాతంత్ర్యసాధమునే దృష్టియందుంచుకొనెదము. భేదములను మరచి, సోమరి తనమును పిరికితనమును విడనాడి పౌరుషముతో స్వాతంత్ర్యసాధమును జేర ముందు నడచెదము. సాంఘిక విభేదములను ఈర్ష్యను పాలిపెట్టి స్వరాజ్యపతాకము నునెలకొల్పెదము అప్పటికి స్వాతంత్ర్యదేవత దృష్టికిగోచర ముకాలదు. అట్లు చేయకున్న భారతమాత గౌరవమునకు భంగము కలుగజేసినవార మయ్యెదము. సాంఘిక భేదములకు ప్రాముఖ్యతవెక్కువగిన మాతృహత్య గావించినవారమయ్యెదము. మాతృహత్యపాతకమునుండి విముక్తి గాంచుట దుర్లభముగదా! (టిటిగూసు.)

గౌ॥ యస్. ఆర్. డాన్ గారు

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:-గౌరవనీయులగు యస్. ఆర్. డాన్ గారు వచ్చేక్రవారమునాడు ఢిల్లీకిపోవుదురు. (అ.ప్రె.)

అఖిలభారత స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుని ప్రచారము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి సంచారము

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

బొంబాయి, అక్టోబరు 28:-నాగపురమునుండితిన్న గా బొంబాయికి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ఆయన స్వరాజ్యపార్టీప్రచారమును సల్పెదరు. పండిత నెహ్రూగారు నవంబరు 3-వ తేది కిచ్చుటకు వచ్చి మూడు దినము లాగెదరు.

వీరారు స్వరాజ్య వాదుల భేదాభిప్రాయములు

గౌ॥ తాంబీగారి ఉద్వేగ స్వీకరణ ఫలితము

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

అమరావతి, అక్టోబరు 28:-వీరారుస్వరాజ్యవాదు లిటీ వల భారత శాసనసభా సభ్యులగు ఎమ్. ఎస్. అన్నీగారి అస్య తుతక్రింద జరిగిన సమావేశమందు తాంబీగారు మధ్యరాష్ట్ర ద్వారతన కార్యనిర్వాహక వర్గముందు సభ్యత్వము నంగీకరించుటకు. అన్నీగారు ఆమోదింప నభిప్రాయములగు నుండిరియ్యు కల్కారుగారు తాంబీగారి నభినందించిన రీతిని తీర్మానము గావించి అన్నీగారి కిష్టముగ నుండెననియు, కాని స్వరాజ, పార్టీలోని అధికసంఖ్యాకు లిది అంగీకరించలేదనియు చెలియుచున్నది. పదివల్లరు వీరారు స్వరాజ్యవాదులలో నల్లరుమాత్రమే తాంబీగారి వర్తనమును ఖండించి, మిగతవారు టెక్నికలు కారణములచే తాంబీగారి వర్తనమును నిరసించి మంత్రివర్గమును నిర్మించుట కంగీకరించినప్పుడును, స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వాహకవర్గమును మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులును మంత్రివర్గపుల నంగీకరింప యిష్టము జూపినప్పుడును అయిదుగురు సభ్యులు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నుండెదరు. అట్టిస్థితియందు కల్కారుగారిని కిత్తూముక్రింద మందలించినచో మహారాష్ట్రులు స్వరాజ్యపార్టీనుండి వెడలిపోయి తిలకు మహాశయము చెనుక ప్రకటించినరీతిని కాంగ్రెసు డిమాండ్ కిట్టికొ పార్టీని స్థాపించి రెస్పాన్సివు సహకారము నవలంబించెదరు.

కొచ్చిన రాకుమార్తె పరీక్షయందు విజయ మొందెను

మహారాజుగారు గురువుల సత్కరించి గౌరవించుట

కొచ్చి, అక్టోబరు 27:-ప్రయివేటుగ విద్యాభ్యాస మొంది వి. ఎ. హానర్స్ డిగ్రీ పరీక్షయందు కొచ్చి రాకుమార్తె యగు యికాపు అమృతాపురానుగారు విజయ మొందెను. గురువగు శంకరమీసనుగారికి బంగారు మురుగులును, వారి భార్యకు బంగారు కంఠాభరణమును మహారాజుగారు బహుమతి జేసి ఉభయలను సత్కరించిరి. ఇదివరకెట్టి గౌరవమును కొచ్చి రాకుమార్తె లెవ్వరును బొందలేదు. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి మంత్రివర్గ నిస్సహాయత

బి. జి. పహలాడినిగారి నేటుమెంటు

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

పునహా, అక్టోబరు 28. బొంబాయి శాసన సభయొక్క డిప్యూటీ అధ్యక్షుడు, స్వతంత్ర పార్టీ సభ్యుడు నగు బి. జి. పహలాడినిగారు యిట్లు పత్రికలకు నేటు మెంటు నంపిరి:- శాసనసభా కార్యక్రమమునందు స్వరాజ్యవాదులు సాల్గా నమిచే వారిబలమును ప్రదర్శించి, మంత్రిలయు, మంత్రిల అనుచరులయు నిస్సహాయతను స్పష్టము జేసిరి. అధికారవర్గమును బ్రతిఘటించుటకు మంత్రివర్గమునకు బలములేదని మంత్రిలకు స్వరాజ్యవాదులు రుజువు చేసిరి.

కరంసీ కమీషను

బహిష్కారనిరసనము బలమగుచున్నది

బంగారుమొహరి దేశమందు స్టాండర్డునాణెముగ జేయవలయును బొంబాయి, అక్టోబరు 27:—కరంసీ కమీషను బహిష్కారము చేయవలయునను ప్రచారమును నిరసించుట బొంబాయియందు వ్యాపించు చున్నది. ఆర్థికవిషయ విజ్ఞానులు, కళాకారులు, విశ్వవిద్యాలయ పండితులు, భారతీయ రక్తసంఘసభ్యులు గొందరు, ప్రాధెనరు వాడియాగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై దీర్ఘముగ విచారించి, ఫర్ ఫురుషా త్తమదాసు తామారు దానుగారికి తోడ్పడి, కరంసీ కమీషను ఎదుట సరియగు సాక్ష్యమును బెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. భారతదేశమునకు బంగారు నాణెము ప్రమాణముగనుండి చలామణిలో తెచ్చవలయునని వీరు కరంసీ కమీషనునకు సిఫారసుచేసెదరు. భారతదేశమునకు బంగారు ప్రమాణమే సరియైనదని వీరి నిశ్చయాభిప్రాయము. అది సరియైన విధానమునాత్రమే గాక, భారతదేశ పరిస్థితులకు బంగారు ప్రమాణము మిక్కిలి అనుసరణీయమైనది. ఏలన, భారతదేశమునకు బంగారుపాళము, పత్రముల ఆదాయములగులపు అంతియకాక విదేశవ్యాపారముచే భారతదేశమున కిరతదేశములు సొమ్మునీయవలసి వచ్చుచున్నది. అయినప్పటికిని వెంటనే చిల్లరనాణెములను బంగారు నాణెముక్రిందకు మార్చవలయునని గోరుటలేదు.

సూచనలు

కాని ప్రారంభమందు గొన్ని యేర్పాటులు గావించవలయును. (1) ప్రస్తుతమందున్న కరంసీ మొత్తమున కదనముగ మిరికొంత కరంసీ చేర్చవలయును. కాని రూపాయలుగాని, రూపాయనోట్లుగాని చేర్చజనదు. బంగారమునకు చలామణియగు నోట్లుగాని షర్టిఫికేటులుగాని అదనముగ కరంసీకి చేర్చవలయును. దేశమందలి చెలామణికొరకమునందున్నట్టి చిల్లరనాణెములను బంగారుపరిమాణములో మార్చుకొనుటకు అవకాశమును గలుగజేయుట ఆవశ్యకము లేదు. (2) సవరతోను తూనికయందును, నాణ్యమందును సమానముగ నాణెమును మొహరి అను పేరదేశమందు బంగారు ప్రమాణనాణ్యముగ జేయవలయును. (3) చట్టము ప్రకారముగ రూపాయకును ప్రమాణ నాణ్యమునకును సంబంధము నిర్ణయింపబడవలయును. రూ 15 లు ఒక బంగారు మొహరికి సమానమని నిర్ణయించిన బాగుగనుండును. (4) బాంకినోట్లువేయుటయు, ఆ వ్యాపారమును నిర్వర్తించుటయు యింపీరియలు బ్యాంకునకు ఒప్పగించుట మంచిది.

బహిష్కారవాదుల ప్రయత్నములు

కరంసీకమీషనును బహిష్కరించవలయు నని గోరువారు చురుకుగ బనిచేయుచున్నారు. కరంసీకమీషనును బహిష్కరణమును గురించి వర్తకసంఘసభ్యులు గొందరు మరియొకరిక్రిజ్జనును బంపిరిని జెలియచున్నది. నవంబరు 5 వ తేదిన భారతీయ రక్తసంఘము సమావేశమగుటకు వీరు రిక్కిజ్జనును బంపిరి. భారత కాననసభయొక్క అభిప్రాయము ప్రకారముగ కరంసీ కమీషనును బహిష్కారముగావించుటకు పౌరుల బురికొల్పుటకు జిన్నాగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ యానెల 30-వ తేదిన జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

జామ్నూ దాసు మెహతాగారి

స్తేటుమెంటు

దొరతనమును మెహతాగారు హెచ్చరించుట

(క్షీప్రమే తంతవార్త)

బొంబాయి, అక్టోబరు 28:—కరంసీ కమీషను బహిష్కారవిషయమై జామ్నూ దాసు మెహతాగారు పత్రికలకొక స్తేటుమెంటునిచ్చిరి. సభలనుగ పద్ధతి నవలించి కమీషను బహిష్కరించుట వారికి యిష్టమేయని మెహతాగారునుడివిరి. రాబోవు సమావేశమందు యీవిషయమై స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వాహకసంఘము యోచించునని వారువిశ్వసింపచుచున్నారు. కరంసీ కమీషను భారతప్రజల ప్రాతినిధ్యమును సొందనందున కమీషను గావించు సిఫారసులు ప్రజలపై బాధ్యతలను మోపజాలవని జమ్నూ దాసుగారు దొరతనమును హెచ్చరించిరి. భారతదేశమునకు కావలసినది బంగారుపరిమాణము. (గోల్డుస్టాండ్) పరిస్థితుల కనుకూలముగ రీతిని బహిష్కరింప సాధ్యముగ కరంసీ విధానము గావలయునని భారతీయులు గోరుచున్నారు.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

తీవ్రవృత్తి రున రాబోవు 'అక్షయ' సంవత్సరాది సంచికను ప్రకటింపబోవు చున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయారికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాపురం కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినపిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1925 నవంబరునెల 15-వ తేది లోపల మా కందవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

స్తేటుకొన్నిలు ఎన్ని కలు

అభ్యర్థి డాక్టరు యు. రామారావు విజ్ఞప్తి

స్తేటుకొన్నిలు ఎన్ని కలకు అభ్యర్థుల నియామకము జరిగిపోయినది. ఓటు నిచ్చు కాగితములు త్వరలో మీకు చేరగలవు. 1925 నవంబరు 20 వ తేదీని ఓటింగుజరుగును. ఈలోగా ఓటింగు పేషరు లన్నియును పోలింగు ఆఫీసరుకు చేరవలెను. ఓటరులు అభ్యర్థి పేరును వ్రాసి ఆ కాగితములను రిటర్నింగు ఆఫీసరుకు పంపవలెను. తాము మొదటి ఓటును నాకిచ్చి కాగితములను సకాలమున పోలింగు ఆఫీసరుకు పంపగోరెదను. నా అర్హతనుగూర్చి నేను మరల నిచట వివరించుట అనవసరము. నేనిదివరకు ప్రకటనపత్రములను, కరపత్రములను పంపియుంటిని. చాలమందిని స్వయముగా గూడ దర్శించియున్నాను. నేను చేసిన పనులను బట్టి నా అర్హత తమకందరికిని తెలిసియేయున్నది. నేను పరోపకారబుద్ధితో నిష్కపటముగను, నిరాడంబరముగను విషయపూర్వకముగను, నిరంతరమును దేశసేవచేయుచుంటిని. ఇట్లుపైని గూడ మీరు నన్నెన్నుకొనినచో యీ స్తేటుకొన్నిలులో గూడ శక్తి పంచనలేకుండ పనిచేయుటకు సిద్ధముగానున్నాను. శాసనసభలలో వైద్యులప్రతినిధుల సంఖ్య అత్యల్పము. నేను వైద్యుడ నగుటచే శరీరవ్యాధులవలన బాధపడువారిపై జాలియుండుట సహజము. ఆర్థిక రాజకీయ వ్యాధులవలన బాధపడువారికిని, శరీరవ్యాధులవలన బాధపడువారికిని, అవినాభావసంబంధ ముండుటచే వారిపట్ల గూడ నా కభిమానముండక తప్పదు.

ఈరీతిగా ప్రజల శరీర, రాజకీయ, ఆర్థికాది కష్టములను తొలగించువిషయమున నేను మీకు బాసటయై 25 ఏండ్లనుండి సేవచేయుచుంటిని గానను, వైద్యుడను గావునను మీకుగూడ నాపై నట్టి అభిమాన ముండుట సహజముగాన మిక్కిలి హెచ్చుమంది నాకు మొదటివోటును ఇయ్యవలెనని కోరుచున్నాను.

ఇందులకు మీకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను.

మదరాసు

చి త్ర గిం చ వ లె ను.

27-10-25

(దిన-ప్రకటన నెం 2407) యు. రామారావు, ఎం. ఎల్. సి.

ప్రేమచిప్రభుత్వపు రాజీనామా

ప్రేమచిప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చెను. ప్రాన్సు స్థితి ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించదు. ఋణబాధ యధికమయినది. ఋణముల విషయమున అమెరికా తగిన సదుపాయము చేయు నేమో నని యాహించిరి గాని, లాభము లేక పోయెను. ఆర్థికమంత్రి లగు కెయిలోగారు ప్రత్యేకముగ అమెరికాకు రాయబారము బోయిరి గాని, చాల సంవత్సరములవరకు గడు విచ్చుటకు అమెరికా ప్రభుత్వ మంగీకరింపలేదు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రాన్సు నందు అసంతృప్తి హెచ్చుట వింతగాదు. కెయిలో గారు ఆర్థిక పరిజ్ఞానము గలవారని పేరొందిరి. కాని వారయినను నేమి చేయగలరు? ఏరు పాలనాధికారము వహించకముందు, హరియట్టు ప్రభుత్వ మేమి, పాంకేరు ప్రభుత్వ మేమి డబ్బుతో చెల్లాటలాడెను. జర్మనీని సాధించుట కేమి, ఇతరవిధముల నేమి డబ్బును వ్యధజేసెను. ఇప్పటి ప్రభుత్వమయినను గారడజేసి డబ్బు తెప్పింపలేదు. దీనికి తోడుగ, సిరియాలో డ్రాసులతో పోరాటము జరుగుచున్నది. ఈ పోరాటమునందు ప్రేమచివారి కింతవరకు విజయము గలుగుటలేదు. మొరాకా యుద్ధములో ప్రేమచివారు అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనిరి. స్పెయిను పైనిక నిరంకుశత్వమునకు వీరు చేయూత నొసగిరి.

ప్రాన్సు స్పెయినులు చేతులగలిపినను, రిఫల నింతవరకు జయింపజాలకపోయిరి. యుద్ధము త్వరలో ముగియునూచనలు గనుపించుటలేదు తనకు చేతిలో డబ్బుకేక యవసరమును, ప్రాన్సు క్రొత్త పోరాటములలోగూడ ప్రవేశించుచో, పరిస్థితి లే తీరుననుండునో యాహించుట సులభ సాధ్యము. మొరాకో యుద్ధమును కొనసాగించుట ప్రేమచిప్రజల కిష్టముగలేదని తెలియుచున్నది. ప్రాన్సు శాంతపద్ధతుల నవలంబింపక, పరులపై విజృంభించు చుండునంతవరకు, ఋణప్రదాతలగు అమెరికనుల దయను సంపాదించుట దుర్లభము. ప్రభుత్వమువారి అవివేక చర్యలవలన, ప్రాంకు నాణెము కడు హింసితకి వచ్చినది. దానివిలువ చాలవరకు పడిపోయినది. ప్రేమచి ప్రభుత్వము నందు విశ్వాస మెంతవరకు దొలగెనో యిందును బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ప్రస్తుతదుస్థితి కంతకును కెయిలోగారు కారకులను భావము మంత్రులలో ప్రబలినది. బ్రయండుగారు కెయిలోగారిని సమర్థించిరి. అందుచే మంత్రులందరును రాజీనామా నిచ్చినగాని, కెయిలోగారిని వదిలించుకొన వీలు లేదని యాహించిరి. నూతనప్రభుత్వమునం దెవరు మంత్రులగుదురో తెలియదు.

ప్రభుత్వసభ్యు లెవరయినను, ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచుటకు రెండేమార్గములు గలవు. ప్రాన్సు

యుద్ధ జ్వరమునుండి బయల్పడవలెను. సౌమ్య పథము నవలంబింపవలయును. లేనియెడల, ఎట్టి నిపుణులయినను ప్రాన్సు నుద్ధరింపజాలరు. ఆపిన్నుట పన్నుల నధికముగ విధించువిషయము నాలోచింపవలయును. కెయిలోగారు రట్టి మార్గమును సూచించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు పలువురకు అనవ్యతముగ నుండుట సహజము. ఆకారణముచేతనే, కెయిలో గారు ప్రజల కయిష్టులయిరి. పన్నులను హెచ్చు చేయని యెడల, డబ్బును బట్టి పన్నులను విధింపవలసివచ్చును. ఇందువలన బీదలకు కష్టము దప్పదు. ధనికుల మూలమున కోశము నిండును. హరియట్టుగారు సోషలిస్టు లయినను డబ్బు బట్టి పన్ను విధించుటకు వెఱచిరి. ఇప్పుడు సోషలిస్టు లందుకు సంసిద్ధు లయినటుల తెలియుచున్నది. సోషలిస్టుల సిద్ధాంతమును పూర్తిగ నవలంబించుచో, ప్రాన్సు సయితము బాల్మివిక్కు మయము గావచ్చును. భావిపరిణామ మెటులుండునో యాహించకకష్టము గాకున్నది. మిలిటరీ పద్ధతుల నవలంబించుచున్న ప్రాన్సు నం దెంతత్వరలో వ్యతిరేకఫలము గలిగెనో కనుగొనవచ్చును. ప్రాన్సుపరిణామము ఇతరజాతులకు గుణపాఠము నేర్పనని నమ్మెదము.

పాంచాళము

పాంచాళమునకు గలిగిన పరిభవము, అసహా యోధ్యము జనించుటకు ప్రధాన కారణ మయ్యెను. అసహాయోధ్య మారంభమునందు, హిందువులును మహమ్మదీయులును పాంచాళము నందేకమాతృగర్భజనితులవలె మెలంగిరి. జలియన్ వాలాబాగులో గుడిరిన ఐకమత్యము రాను రాను ప్రబలమయ్యెను. కాని, ఏకారణముచే నయిననేమి, ప్రతిపక్షు లీ సంయోగమును భేదింపగలిగిరి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తగువులకు కారణ మయ్యెను. మహమ్మదీయోధ్యమ మొకవంకను, హిందూయోధ్యమ మింకొకవంకను ప్రబలి సంతత కలహములకు కారణమయ్యెను. కాంగ్రెసు పలుకుబడి యంతరించెను. స్వరాజ్యబహిష్కారపక్ష భేదములు బైకిరాక, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు బైకివచ్చెను. స్వరాజ్యదృష్టి సన్నగిల్లెను. స్వరాజ్యము హిందూరాజ్యముగాని, మహమ్మదీయరాజ్యముగాని గానేరదను తలంపు వ్యాపింపదయ్యెను. ఉభయల సంయోగమువలననే స్వరాజ్యము లభించునను సత్యము మరుగుపడెను. అసహాయోధ్యమ సమయమునందు విశేషత్యాగ మొనర్చిన నాయకులు అధికారవర్గము నెదుర్చుటకు మారుగ, హిందూమహమ్మదీయ శిబిరములక్రింద నేర్పడిరి. డాక్టరు కిన్హా, లజపతిరాయి, శ్రద్ధానంధులు మున్నగు నాయకులు పక్ష భేదములలో జక్కుకొనిరి. పంజాబు పరిస్థితులు ఉత్తర హిందూ స్థానమునందంతటను దాదాపుగ వ్యాపించెను. గాంధీమహాత్మునకు హిందూమహమ్మదీయ సమన్య దుర్లటముగ గనుపించెను. మహాత్ముడు జెప్పిన చొప్పున నడుచుటకు నాయకులు సమ్మతించుచున్నను, వారి సలహాలను గోరుచుండురు. కాని మాటలతో పనులు నెఱవేరునా? గాంధీ మహాత్ముడందుచే, యాపోరాటములలో జోక్యము కలుగజేసి కొనక ఖద్దరు నిర్మాణముపై తన దృష్టిని నిలిపి యున్నాడు. నాయకులకు కోపము వచ్చినను, నిజ

స్థితి దెలిపి మందలించవలసిన యవసరము గలిగినది. లేనియెడల, పరిస్థితులు మరింత అధాన్యమై స్వరాజ్యసిద్ధి కాశయే యుండదు. ఈసంగతిని మనస్సునం దుంచుకొనియే, జాతీయసంయోగమునకై పరితపించుచుండెడి శ్రీమతి సరోజినీదేవి పంజాబు రాష్ట్రీయసభలో కొంత కఠినముగ ప్రసంగించుట తటస్థించెను. మహమ్మదీయులను హిందువులను గూడ ఆమె చీవాట్లుపెట్టెను. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు హానికరమని అమె చాటెను. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షురాలు, ఐకమత్య సందేశమును వ్యాపింప జేయుట మిక్కిలి సమంజసముగ నున్నది. ప్రతిపక్షులు పరిహసించుచుండ భారతీయులు తమలో తామెంతకాల మిటుల పోరాడుచుండవలయును? ఇట్టి స్థితి, నిజ స్వరాజ్యభిలాషకు నిదర్శనమగునా? సాంఘిక షేమమును జాతీయ షేమమునకు లోబడ జేయగలిగినపుడే, స్వరాజ్యార్హత పరిస్ఫుటమగును. హిందూదేశమునకును స్వరాజ్యమునకును పాంచాళదేశము అడ్డమురాకూడదని, సరోజినీదేవి మందలించెను. లేనియెడల భారతీయు లెంతకాలమున కయినను పరాధీనత ననుభవింపకతప్పదని, యామె యుద్దేశ్యము. పంజాబు రాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షతవహించిన, సర్దారు సర్దులు సింగుగారు గూడ భావగర్భితముగ ప్రసంగము గావించి, అంతఃకలహములను పూర్తిగ నిరసించిరి. స్వరాజ్యసంపాదనము నిమిత్తము, వీరు ఫలప్రదమగు మార్గములను సూచించిరి. గ్రామోద్ధరణముగూర్చి వీరు ముఖ్యముగ ప్రబోధించిరి. వ్యక్తిశాసనోల్లంఘనమును వీరామోదించిరి. అకాలీలను మార్గదర్శకులుగ గైకొనుడని బోధించిరి. కాని, ఎట్టి పద్ధతుల నవలంబించుట కయినను, ప్రజలలో నైకమత్యము చెడకుండ నాయకులు కాపాడుట ముఖ్యము. ఈ సంగతిని డాక్టరు సత్యపాలు, లాలా గోవర్ధనదాసు ప్రభృతులు రాష్ట్రీయసభలో కడు గంభీరముగ బలపరచిరి. పాంచాళనాయకులలో సయితము, సాంఘిక వివాదములవల్ల వెగటు జనించుచున్నదని గమనింపవచ్చును. త్వరలో ననుకూల పరిణామ మేర్పడుగాకయని కోరెనము.

స్టేటుకొన్నిలు : స్వరాజ్యపక్షము

స్టేటుకొన్నిలుసభకు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థుల నెన్నికొనవలయునని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ వారు హెచ్చరించిరి. అభ్యర్థుల నామి నేపనులు జరిగినవి. నిన్నటి దినము నామినేపనులు పరిశీలించబడి, అభ్యర్థుల నామములు ప్రకటింపబడినవి. ఏడ్వారు అభ్యర్థులలో, నల్లరు స్వరాజ్యపక్షమునకు జెందినవారు గలరు. శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు, డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు, డాక్టరు యు. రామారావుగారు, కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు స్వరాజ్యపక్షమున నిలువబడిరి. సర్ శంకరకామయ్య, ది. బి. అణ్ణామలచెట్టిగార్లు స్వతంత్రులుగను, యం. కే. రెడ్డిగారు జస్టిసుపక్షమునను అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. ఓటరులు స్వరాజ్యపక్షమువారి నెన్నికొని, చరితారులగుట ముఖ్యము. స్వరాజ్యపక్షము తరపునపంపబడిన రామదాసుపంతులుగారు, స్టేటుకొన్నిలుసభలో నూతన వాతావరణమును వ్యాపింపజేసిరి. ప్రజాభి

ప్రాయమును ధైర్యముతో దెలిపి అధికారుల హృదయములలో కలనరము బుట్టించిరి. తగినంత మంది స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులను స్టేటు కౌన్సిలు సభకు పంపుచో, అధికారు లెటుల గోరిన నటుల నిర్ణయించుట కవకాశము దప్పిపోవును. ఇతర రాష్ట్రములలో స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను ప్రతినిధులుగా బంపుటకు విశేషప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. చెన్నరాజధాని గూడ ముందడుగు వైచునటుల జూడవలయును. రామదాసు పంతులు గారి సామర్థ్య మిదివరకే వెల్లడి యగుటచే, అందునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించ నవసరము లేదు. వీరు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును స్టేటు కౌన్సిలు సభలో నిర్వహించెదరనుట కెట్టి సందియముండదు. డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు, స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శిగ పట్టుదలతో బనిజేయుటయగ, అసహాయోద్య మారంభము నుండియు జోక్యముదీసికొని కృషి నలుపుచున్నారు. వీరి నెన్నికొనుటచే, స్వరాజ్యపక్షపు బలము స్టేటు కౌన్సిలుసభలో విస్తరించుట సహజము. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, స్టేటుకౌన్సిలుసభలో ప్రజాపక్షము నిదివరకే బలపరచుచున్నారు. డాక్టరు రామారావుగారు స్థానికశాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షసభ్యులుగా ధైర్యముతో కృషి నలుపుచున్నారు. అభ్యర్థులలో ఇరువురు ఆంధ్రులు, యిరువురు ఆంధ్రేతరులు గలరు. వీరి నలుగురిని ఎన్నుకొని, ఓటరులు కాంగ్రెసుపట్ల భక్తినిజూపి, కాంగ్రెసు పలుకుబడిని బలపరచగోరెదము. ఆంధ్రాభ్యర్థులకు తప్పక జయముగలుగునటుల వోట్లను తమ వోట్లను వినియోగించుట యవసరము. ఈ యెన్నికల ఫలిత మనుకూలముగ నుండుచో, రాబోవు ఎన్నికల కేక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగునని నమ్మ వచ్చును.

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణ చట్టము
ఈ చట్టముగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సెలెక్టుకమిటీవారు నిన్నటిదినము సమావేశ మయిరి. ఇంతకుమున్ను వెనుకటియోద్యోగులలో కొందరినే మరల నియమించుటకు తలపెట్టిరి. ఇప్పుడటులగాక, వెనుకటి గ్రామోద్యోగుల నందరిని మరల నియమించుట కంగీకరించిరిని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగనియెడల పలువుర కన్యాయము సంభవించును. రిగ్రూపింగువలని లాభ మందరకు లభింపకపోవును. వైఎర్పాటు అనుకూలమయినను, గ్రామోద్యోగుల జీతములో నొక రూపాయిని, గ్రామసేవకుల జీతములో నొక యర్థరూపాయిని తగ్గించుట ఏమాత్రము భావ్యము గ నుండదు. గ్రామోద్యోగుల జీతములనలే స్వల్పము. వానినిగూడ తగ్గించుచో, మిగుల మనస్తాపము ప్రబలును. సెలెక్టు కమిటీ వారు దూరమాలోచించి జీతములను తగ్గించ ప్రయత్నమును విరమింపగోరెదము. ఏలనన, ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఏర్పాటుకు, గ్రామోద్యోగుల బాధ్యతలేదు. వారు తొందరపడి గ్రూపింగు పద్ధతి నేర్పరచిరి. దాని యిబ్బందిని గ్రహించి, వారు మరల వెనుకటి ఏర్పాటును పునరుద్ధరించుచున్నారు. అట్టి సిద్ధిలో గ్రామోద్యోగుల తల నవ్వు పడవలయును? ఇంతియ గాక, పరిపాలనమున కంతకును బునాది యనదగు గ్రామపరిపాలనము నిమి

త్తము ఖర్చుపెట్టెడి ద్రవ్యము వృధగానేరదు. గ్రామోద్యోగులు తమ కార్యములపట్ల ఉపేక్ష వహించుచో, పరిపాలనమున కెట్టి నష్టము వాటిల్లునో దెలుప నక్కరలేదు. వారి జీతములలో స్వల్ప భాగమును తగ్గించుచో, ప్రభుత్వకోశమున కెక్కుడు లాభము గాని, లేనిచో ఎక్కుడునష్టము గాని గలుగనేరదు. లీకమీషను నూచనల ప్రకారము, అధికవేతనముల గ్రహించెడి సర్వీసుసభ్యులకు వేతనాదులను హెచ్చుజేయుటకు డబ్బు లభించినపుడు, గ్రామోద్యోగుల స్వల్ప వేతనములకు ప్రభుత్వమునకు డబ్బు దొరకదని నమ్మజాలము. స్వల్పపు జీతగాండ్రకు న్యాయమొసగి, మార్పు బొంక్కు కమిటీవారు, గ్రామోద్యోగుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుట శ్రేయస్కరము.

సి నేటుసభ

ఈమారు జరిగిన మద్రాసు సి నేటుసభలో కార్యక్రమమునందు చాలభాగము నిలచిపోయెను. ఇంతకన్నను చురుకుగా బనిజరుగుటమేలు. తమిళ విశ్వవిద్యాలయ తీర్మానము నెగ్గుట సమంజసము. భాషల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయముల నేర్పఱువ వలయునను యభిలాష, తమిళ దేశమునందుగూడ వ్యాపించుచున్నందు కెంతయు సంతసించవచ్చును. కాని సి నేటుసభయందుగూడ కొందరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములను పురికొల్పుచున్నందుల కెంతయు చింతించెదము. విజయరాఘవను గారి ప్రతిభను కేంద్రబిడ్డ ప్రొఫెసరు హగ్డీగారునయితము మెచ్చియుండగ, వీరు ఆనర్హుపరితును ప్యాసు కాలేదను కారణమున విద్యార్థి వేతనమున కర్హులు గారని రామస్వామిమొదలియారుగారు వాదించుట, మిగుల యసభ్యము. కీర్తిశేషులయిన రామానుజంగారే పరీక్షను ప్యాసయిరి? సహజ ప్రతిభాశీలురను పరీక్షల విజయముబట్టి పరీక్షించుట భావ్యముగాదు. రామానుజంగారి తరువాత విజయ రాఘవనుగారే గణితమునందు గొప్ప బుద్ధిశక్తులత జూపినటుల, శేషులయ్యరు ప్రభృతులేమి, హగ్డీ గారేమి దెలిపియున్నపుడు, అనవసరవివాదమును పురికొల్పుట భావ్యముగ దోషదు. ఇటులనే సంస్కృత భాషాపరిశోధనము విషయమై రామస్వామి మొదలియారుగా రాక్షసించి యుండిరి. సంస్కృత భాష ఎల్లభాషలకును తల్లియై బరగుచున్నది. హిందువుల విజ్ఞానమంతయు సంస్కృతము నందిమిడియున్నది. ఆధునికులకు దెలియని విశేషము లెన్నియో తరచిన కొలదియు బయల్పడుచున్నవి. అట్టిభాషపట్ల ఉపేక్ష జూపవలయునని కోరుట, ఆత్మహత్య దప్ప వేరుగాదు. విశ్వవిద్యాలయమున జేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులపైనను విద్యను ముగించి డిప్లోమా కోరువారిపైనను, ఫీజు విధింపవలయునని, డాక్టరు స్వామినాథనుగారు దెచ్చిన తీర్మానము మరియొక నాటికి నిలిపివేయబడెను. కాని ఈ తీర్మానము ననలే నిరాకరించుట శ్రేయస్కరము. లేనిపోనిబరువులను వీడవిద్యార్థులపైవైచి డబ్బు సంపాదించ నెంచుట గర్హ్యము. విశ్వవిద్యాలయమున బ్రవేశించుటకును, అక్కడినుండి వెడలిపోవుటకును గూడ లంచ మీయవలయుననుట, భారతవర్ష సాంప్రదాయములకు కేవల విరుద్ధము.

నానారాష్ట్రసంఘ నిర్ణయము
గ్రీసు బల్గేరియా తగాదాలో, నానారాష్ట్ర సంఘమువారు వెంటనే తమ నిర్ణయమును తెలుపుట సమంజసముగ నున్నది. ఉభయ సైనికులును తమతమ రాష్ట్రములలోనికిపోయి, విజృంభణ మాపివేయవలయునని, నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఖండితముగ దెలిపిరి. ఉభయజాతులును నిజనందర్భముల నీ సంఘమునకు తెలియబరుపక తమలో తాము పోరాడుట దుస్సహమని, సూచించిరి. కాని, పెద్దజాతులవారు బలహీనులపై కురుటకును మానివైచినగాని, చిన్నజాతులవారు నిగ్రహము జూపజాలరు. ఎల్లరకు మార్గముజూపవలసిన ప్రధానజాతులు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచుండు సంతరకు, ఇతరులును వారిమార్గముననే నడచెదరు. ఇకనయినను, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ మున్నగు ముఖ్య దేశములవారు కట్టుబాట్లకు లోనయి, న్యాయముగ ప్రవర్తించుట యవసరము. జాతుల హృదయము మారనంతవరకు, బాహ్యముగ నెన్ని ఏర్పాటుల జేసినను ప్రయోజనముండదు.

వడగళ్లవాన

సిమ్లా, అక్టోబరు 26:— శేటి మధ్యాహ్న మొక అరగంటనే పిచట వడగళ్లవాన గురినెను. పడమటి వాతావరణము నగలిగిన అస్థిరపువరిశీతులచే వడగళ్ల వాన గురినెను. (ఆ. ప్రె.)

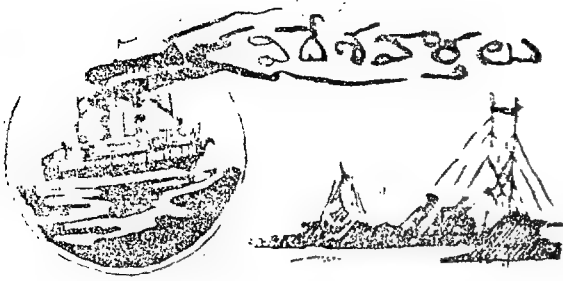
అస్పృశ్యతానివారణకొరకు ఉపవాసము చేయుట
నాగపురం, అక్టోబరు 26:— ఈనెల 24-వ తేదీనుండి తులసీరామ్మగారి అనంతకు ఉపవాసమును శ్రేయప్రారంభించెను. అస్పృశ్యత నివారణగావించుటకు హిందువులపై యారీతిని ఒత్తిడిచేయుటకు తులసీరామ్మగారు ఉపవాసములను చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణయిండియా వ్యయదారుల సహకారసంఘము
అర్ధసంవత్సర సామాన్యసమావేశము
బొంబాయి, అక్టోబరు 26:— మాటుంగాయందు ఆదివారం సాయంత్రమున దక్షిణయిండియా వ్యయదారుల సహకార సంఘముయొక్క మూడవ అర్ధసంవత్సర సామాన్యసంఘ సమావేశము జరిగెను. సంఘసభ్యులు సమావేశమునకు బెక్కుసభ్యులు హాజరైరి. సుమారు రూ 1000 ల వరకును 'అర్ధసంవత్సరములో' వ్యాపారము జరిగెను. అమృతముపై నూటికి పదిరూపాయలు లాభమునచ్చెను. బొంబాయియందు గల దక్షిణయిండియా దేశస్థులచే నడపబడుచున్న దీ యొక్కసహకార సంఘమే. స్వార్థరహితులగు బృందముచే సహకారసంఘము నడుపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:— బెర్లిన్ దినమున ఫోజో ఫ్రీడిమాంటుమోరెస్సీగారు నిన్నటికి పట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్టేటుకౌన్సిలు సభ
మధ్యరాష్ట్ర సభ్యుల సామినేషను
నాగపురం, అక్టోబరు 26:— మధ్యరాష్ట్రమునందుండి స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికవర్తమను పోటీచేయు అభ్యర్థులపేర్లు అక్టోబరు 29-వ తేదీ మొదలు నవంబరు 2-వ తారీఖువరకును ప్రధానకార్యదర్శి తీసికొనును. నవంబరు 9-వ తేదీన సామినేషనులు పరిశీలించబడును. నవంబరు 20-వ తేదీన వోటులు వేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ సి. గోవింద పిల్లెగారు
తిరువేండ్రము, అక్టోబరు 27:— మహారాణి రీకెంటు ఆంతరంగిక కార్యదర్శియై రాజనగరమందు సర్వాధికారియగు సీ. గోవిందపిల్లె రి. ఎ. బి. ఎల్. గారు నిన్నరాత్రితరమవదించిరి. పరిలోకప్రాప్తి పొందిన గోవిందపిల్లెగారు యిటీవలనే జిల్లామేజిస్ట్రేటుపనిచేసి దివానుపేష్కారుపదవిని కడు సమర్థతతో నడపి పింఛను దీసికొనిరి. తనసంతరమాయన రాజనగరులో కొలువు చేయుచుండెను. చాలాకాలమునుండి కీ॥ శే॥ గోవిందపిల్లెగారు రస్యవ్యయగ నున్నను అకస్మాత్తుగ వీరు మరణించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బావలా హత్యనేరము

అపిలు ట్రి కొవేయుట

సర్ జాన్ సెయింట్ గారి వాదము

లండన్, అక్టోబరు 26:—మంటాజా వీగం అనునామె ఇండోగునుండిపోయిన నగలతో తిరిగి ఇండోరుకు వచ్చినచో ఇపుడు చెరసాలయందున్న నగల వానిని పిడిపించెదరని ప్రజలు అంత ఆతురతగ నుండుటకు కారణము. ఇందులో పాంసీ అను నాతడు ఒకడు ఈ నగలు తిరిగి ఇచ్చివేయవలెనని కోరువారి లో నొకరు ముఖ్యుడు. మంటాజా తిరిగివచ్చుటకు ఇష్టపడుచు నే యున్నదని పాంసీగారికి తెలియును. అందుచే ఆతనిని ఖిషించియుంచరాదు. ఈ విషయమై జ్యూరీకి తిన్నగా సంగతులను పూర్తిగ చెబుపలేదు: మంటాజా తిరిగివచ్చునని ఆశించుచునే యున్నాడు. ఆమెను ఎత్తుకబోవుటకు ఏర్పాటుజేసినాడని సాక్ష్యమున్నచో ఆతనిని ఖిషించవలసినదే. బావాలా ఘోరహత్యలో జరిగిన దాణముల కాతడు బాధ్యుడని, సంబంధమున్నదని, ఆతని కార్యదర్శిని జంపినట్లున, ముగ్గురు డిటెక్టు అధికారుల ఏడల దౌర్జన్యముజేసినని సాక్ష్యమున్నచే ఆతనిని ఖిషించవలెను.

పాంసీగారు ఆ నేరము జరిగిన స్థలములో లేదని జ్యూరీకి జెప్పవలసియున్నది. అట్లు జేయలేదు. ఈ విషయములో న్యాయమూర్తి తనభర్త్యును నిర్వహించలేదు. స్థానికసంచల నము గృహమంత్రి అపిలును అంగీకరించవలెనని ప్రయత్నించెను.

పాంసీకి సంబంధించిన విషయములను దన్నిగారే వాదించవలెనని డిక్షన్రీ ప్రభువు నుడివెను.

మంటాజాను ఎత్తుకబోవుటకు జేసిన కుట్రలోపాంసీ అను నాతడు ఉన్నాడనుటకు సందేహములేదని డిక్షన్రీగారనిరి. బావాలాను జుపువరకును అనగా ఆతని పైబడు నిమిషమువరకు పాండిగారు పాంసీగారిలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను తంతి వార్తలద్వారా జరుపుచున్నట్లు సాక్ష్యమున్నదనిరి.

ఒకస్త్రీని బలాత్కారముగ గొంపోవుటకు కుట్రయున్నదన్న వెంటనే దానితో సంబంధమున్నవానికి ఎవరో ఒకరు చనిపోవుట తప్పదని ఊహించుటకు పీలులేదనుటకు అనకాళములేదు. అట్టి సంగతి తెలియుననే అనుకొనవలెననిరి. జరిగిన ప్రకారమే కుట్రను ఆలోచించితిమేని బావాలా మున్నగు వారిని జంపువరకు కుట్రసాగెనని తెలిసినంతరకు ఆమెను నయమునకో భయమునకో ఎత్తుకబోవుటకు నిశ్చయించిరిని జెప్పక తీరదనిరి.

న్యాయమూర్తులు రహస్యముగ ఒకరితోనొకరు సంప్ర తించుకొనిరి.

తీర్పును జెప్పుచు సర్వమును లిఖితపూర్వముగ చెలి పెడమని డిక్షన్రీ ప్రభువు నుడివెను.

కిరసనాయిలుదేశము

కెక్వాసులో ప్రతి దినమును 5 లక్షల బారెలుల కిరసనాయిలు తీయబడెను.

1866 లో మొదట కిరసనాయిలు నూతి నొకడు కని పెట్టెను. ఇపుడు నూరుకంపెనీలు పనిచేయుచున్నవి. నూతుల లో లోతు 60 అడుగులు మొదట ఒక మైలువరకును గూడ నుండును. కెప్టను లూకసు అను నతడు బ్యూమాంటులో యాన్తచ్చికముగా ఒకచోట త్రవ్వ యంతయును పైకి తీసిన లోడనే నూరుడుగులయెత్తున కిరసనాయిలు చొత్తానావలె పొంగసాగెను. అటుండి యిపుడు గంటకు 8000 బారెలులు తీయుచున్నారు.

సోఫియా దురంతము-ముట్టడి లేదు

సోఫియా అక్టో 26:—ముట్టడి నాపుకేయవలె నని 9 జా ప్రకటించెను.

జర్మను మంత్రవర్గము

జాతీయపక్షపు మంత్రులు రాజనిచ్చుట

బెర్లిన్, అక్టో 26:—జాతీయపక్షమునకు జేందిన ము గ్గురు మంత్రులును నేటి సభనుండి మరలిరి. తక్కినవారు పరిస్థి తులను చర్చించిరి.

లోకర్నో టిల్లను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టుటకు తక్కిన మంత్రవర్గమువారు తమ పదవులలోనే యుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. డిశంబరులోపుగ ప్రవేశపెట్టెదరు రాజీ నామా నిచ్చిన మంత్రుల కాఖిలను తక్కినవారు స్వీకరించెదరు.

మ సోలు త గ వు

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన సమావేశము

తురుష్కు ప్రభుత్వమువారి లేఖ

హేగు అక్టో 26:—జినివా సభ తమరి నెంతమాత్రము బాధించబని ఫెటీచేగా రనిరి. అట్లు బాధించునట్లులేయు అధి కారము తనకులేదనిరి. ఒకమారు ఒప్పుకొని మరల లేదని ప్రతి నిధులు అన్నచో ప్రభుత్వములమైతికి అవకాశమే యుండదని డిక్షన్రీగారనిరి.

తురుష్కుల యభిప్రాయము

హేగు, అక్టో 27:—మసోలు తగవునుగూర్చి చర్చించు విషయములన్నియు రాజకీయములకు సంబంధించినవి. అందుచే న్యాయకాస్త్రములను ప్రవర్తించజేసి సమర్థించుటకు పీలులేదు. పూర్వము కర్తవ్య ప్రభువు చెప్పినట్లు జాతీయమితి సభవారి తీర్పుసలహాపంటిచేగాని అవశ్యము అవలంబించి తీరవలె ననుటకు పీలులేదని తురుష్కులు ప్రమాణముగ బల్కిరి. ఇదివరకే జాతీ సమితిసభవారు అడిగిన ప్రశ్నకును వారికున్న అధికారమును గూర్చి తా మిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును జ్ఞాపకముజేయుచు సర్వ మును సవిస్తరముగ చెలియజేసిరి.

లండను మతాచార్యుడు

లండను మతగురువు కొరియాకు, కొబు, సింగపూరు, కొలంబోలకు పోనున్నారు.

స్థానియట్లు రాయబారులు

న్యూఢిల్లీ అక్టో 27:—రాకొవిస్కీగారిని న్యూఢిల్లీలో స్థానియట్లు రాయబారిగ నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీ కరించిరి. లండను రాయబారిగ క్రాసనగారు నియమింప బడెదరు.

68 ఏండ్ల స్త్రీ గర్భిణి యగుట

కొడుకు పుట్టెను

న్యూయి జేకేమున వల్లడోలిడు అనుగ్రామమున లోరెం జో అను స్త్రీకి నిపుడు 68 ఏండ్లున్నవి. ఆమె కిడివరకు 28 గురు కొడుకులు పుట్టిరి. కుమార్తెలు లేరు. 68 వ ఏట మరల నామె గర్భిణియై మరల కొడుకునే కనెను. సాధారణముగా 50 ఏండ్లు దాటినపిమ్మట స్త్రీలు గర్భిణు లగుట అపూర్వము. జనాభారెక్కలనుబట్టి 3800 మంది స్త్రీలలో ఒక్కరిత వం తున 50 ఏండ్లు దాటిన పిమ్మట గూడ ప్రసవించునని యున్న దట.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

రాజీనామా నిచ్చుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

న్యూఢిల్లీ, అక్టో 27:—ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము రాజీనామా నొసగెను.

ఉత్తర ఇరాకు క్రైస్తవులకు

సహాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టో 27:—క్యాంటర్బరీ ప్రధాన మత గురువు స్టాన్లీ హ్యూవిస్ట్ హ్యూసిస్టిలు ప్రభువుగార్లు మున్నగువారు ఇరాకులో కరణుజొచ్చిన క్రైస్తవులకు 400 వేల పాసలు సహాయముజేయవలెనని నిజ్జిప్తిని ప్రకటించిరి.

ద్రూసుల పోరాటము

పరిస్థితులు అనునుకూలముగ ఏర్పడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

న్యూఢిల్లీ, అక్టో 27:—దమాస్కుస్ చుట్టును పదిరోజు లనుండి పరిస్థితులు పాడుగనున్నవి. ఆందోళనము ఎక్కువగు చున్నది. దొంగతనము హెచ్చిపోవుచున్నది. రైల్వేదారులను వరుకుటకు పదేపదే హాంమమా ప్రదేశములో ప్రయత్నించిరి. ఇపుడున్న నేనలు చాలవని పరాసులే ఒప్పుకొనుచున్నారట. ప్రాంసునుండి సహాయ సైన్యమును బంపుడని కోరుటకు నిశ్చ యించిరట. మరాకోనుండి సిరియాకు రెండు ఆర్మీదళములను బంపిరిని చెలియుచున్నయది.

అక్వీసు తగవు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఒకేటియా, అక్టో 27:—సైనిక కావలిదళముపై ఆక్వీసులు తిరుగబడుటచే కష్ట మేర్పడినది. కప్టెన్ హ్యారిసు నాలుగుపటాలములతో ఏతెంచెను. ఆక్వీలు దీని నెదుర్కొనిరి. నేనలు కాల్చినవి. 12 గురు ఆక్వీలు చనిపోయిరి.

ఒక దేశీయసైనికుడు చనిపోయెను. 7 గురికి బలమగు గాయములు తగిలెను. కప్టెన్ హ్యారిసుకుగూడ స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను. ఆక్వీసు నేనాని నాలుగు పటాలములతో పోరాటము జరుగు స్థలమున కేగిరి

అఖిలభారత వేదాంత మహాసభ

సర్. రవీంద్రనాథ టాగూరుగా రధ్యక్షత వహింతురు

కలకత్తా, అక్టో 27:—కలకత్తా వేదాంతసంఘమువారి యొక్కయు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి యొక్క యు యాజమాన్యము క్రింద అఖిల భారత వేదాంతమహాసభ వచ్చే డిసెంబరునెలలో కలకత్తాలో జరుగును. విశ్వవిద్యాలయప్రాఫె సరులు చాలమందిగల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఏర్పా టులను చేసెదరు. సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగా రధ్యక్షత వహింతురు. హిందూదేశములో నాలుగు మూలల నుండియు పెక్కుమంది పండితులు వచ్చెదరని తోచుచున్నది. ఇప్పటికే చాల యువన్యాసములు కార్యదర్శికి వచ్చినవి. మహాసభ డిసెం బరు 19 తేదీ కనివారమునాడు ప్రారంభమగును. (ఆ. ప్రె.)

గురుద్వారాశాసనము

అమలులోబెట్టుటకు శిక్కుల భేదాభిప్రాయములు

రాజీప్రయత్నములు

అమృతసరు, అక్టోబరు 27:—సిక్కులైదీలను విడుదల జేయనందులకు విచారించినను దొరతనము వారలను విడుదల చేయునని విశ్వసించుచుంటినని సర్దారు తారాసింగగారు పత్రి కావిలేఖరితో చెప్పిరి. సిక్కుగురు ద్వారా ప్రబంధక కమిటి సభ్యులెల్లరును సిక్కుగురుద్వారాచట్టమును గొనసాగించవలయు నని దలంచుచుండిరి. కొందరు ముందుగను కొందరు ఖైదీల దొర తనము విడుదలజేసిన తరువాతను చట్టమును అమలునందు కొన సాగింపవలయునని దలంచుచున్నారు. రెండు పక్షములకును రాజీచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మత కలహములు

అకోలా కొట్లాట

నాగపూరు, అక్టో 27:—మతకలహముల మూలమున అకోలాలో హిందూమహమ్మదీయులకు పోరాటము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. దర్గా, దగ్గరగా మేళములతో శవమును గొని పోయినారని మహమ్మదీయ పొగరుబోతులు కొందరు శక్తిశాస మునకు వచ్చి లాటిలతో శవము నడ్డగించిరి. ముస్లిం హిందువుల కును ఒక మహమ్మదీయునికిని గాయములు తగిలెను. కొంత నేపటికి జమ్నా మసీదుదగ్గర మరీయుక కొట్లాట జరిగి, మరీ కొంతమందికి గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు సమయమున కు వచ్చి కొట్లాట నాపివేసిరి. కాని యింకను భయము గానే యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు వార్తలు

స్టేటుకౌన్సిలు సభ

వేమవరపు రామదాసుపంతులు గారికి

యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, చల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు, సి.గోపాలమినహారు, బుర్రా సత్యనారాయణగారు, డాక్టరు పావనినాథంగారు, పప్పు సోమసుందరముగారు, లాడ్ గోవిందదాసుగారు మొదలగు ముఖ్యులు స్టేటుకౌన్సిలుకు నామినేటు చేసియుండిరి.

ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘము:—ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున తిరువళ్ళికి వినుకశాసనవద్ద ససంత బంగారాలో 80 వ తేదీ 5 గంటలకు సభ జరుగును. “విద్యార్థులకు పైనికశిక్షణ” గూర్చి చర్చజరుగును. ఎస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఆంధ్రేతర విద్యార్థులుగూడ పాల్గొనవచ్చును.

హిందూ స్త్రీసమాజము:—హిందూ స్త్రీసమాజ యొక్క వార్షిక సమావేశము ఈనెల 31వ తేదీ శనివారమునాడు గోకేలో హాలునందు సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుగును.

సంవత్సరవిశేష చదువబడును. ఆసమయమున కేర్పిపోదగులు గానము నలుపుదురు. అందుకుగాను యావన్మంది స్త్రీలు రా బ్రాధితులు.

సవరణ:—నిన్నటి (27-10-25) పత్రికలో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభవృత్తాంతమునందు, 7 వ పేజీ, 2 వ కాలము 2 వ పేరాయందు తీర్మానమును బలపరచినవారిలో “శ్రీ జయంతి వెంకటనారాయణ (జ్యోతిషత్రిక సంపాదకులు)” అనుటకు బదులు శ్రీ జయంతి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు గారు అని పొరబాటున తప్పుబడినది. చదువరులు సవరించుకొన బ్రాధితులు. (ఆం. సం).

మదరాసు పీఠుగూడ్డు మర్చింటు

అసోసియేషన్ - మదరాసు

విచారకరముగ మరణము

27-10-25 తేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు శ్రీ యుతులు పూరా సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు మదరాసులో వారి స్వగృహమునందు మరణించిరిని వినుటకు మిక్కిలి చింతిలుచున్నాము. వీరికి సుమారు 90ండు మాసములనుండియు జ్వరము మున్నగు స్వల్ప అసారోగ్యకారణములచే స్వస్థత లేకయుండి శేటిదినము దివప్రాప్తిం గలిరి. వీరు మదరాసు పీఠుగూడ్డు మర్చింటు అసోసియేషనుకు కొంతకాలము అధ్యక్షులుగ నుండియుండిరి. వీరియందు వర్తకబృందమునకుం గల గౌరవనాచకముగ గిడ్డంగిని యీనాడు సాయంత్రం 4 గంటలనుండి మాయబడినది.

వీరు లోలదొల అనుమాలశెట్టి రంగయ్యశెట్టి వెంకటస్వామిశెట్టి కంపెనీలో గమస్తాగా ప్రవేశించి వారి గిడ్డంగి భవనయందు ద్రవపత్తులయి పనిచేసి తమ యోగ్యతచేత అగ్డంగి యందే భాగస్వామియైరి. గుడ్డల వ్యాపారమునందు 45 సంవత్సరములుగ మంచి అనుభవము గలిగి వ్యాపారముననుడుపును కచ్చిరి. వీరు వైష్ణవసాంప్రదాయకులును, వినయసౌశీల్యులు గలవారగు యుండిరి. శ్రీమంతుడయ్యును సర్వజన సులభుడుగ నుండెను. కొంతము వీరియందు మూర్తిభవించి యుండెడిది. అనేక ధర్మకార్యములకు గుప్తముగ నెంత ధనమో వీరిచ్చియుండిరి. ఈ పట్టణ మధ్యముననున్న శ్రీ ఉడయవరల దేవాలయమునకు వీరు ధర్మకర్తలుగనుండి సుమారు యిరువది ముప్పదేల రూప్యములవరకు శ్రీవారికి కైంకర్యము చేసిరి. ఇట్టి వీరియకాల కుర్రుముచేత సంభవించిన దుఃఖములో మునిగియున్న వీరిపుత్రుడును అన్నివిధముల తండ్రికిం దీసిపోని గుణగణంబుల గలిగియున్న వాడునగు శ్రీరాములుశెట్టివారికిని, వారి కుటుంబమునందలి యితరులకును మా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

(మానేజరు)

ఆక్కిణుము వద్ద గుడ్డు రైలు క్రిందబడి యొక ముసలి వాడు చనిపోయెను.

తిన్న వెల్లి రైలుగండ్లు:—తిన్న వెల్లిచేరుకను రైలు మార్గమున చాలవోట్ల గండ్లుపడినవి. రైళ్ళనుండి జనులను మార్చుచున్నారు. తిరువేండ్రం ఎక్స్ ప్రెస్సునుకు బదులు నేడు వేరొకటి తిరిగివచ్చినది. రేపటిలో పున మార్గము సరిచేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

మరణముల నివేదిక:—అక్టోబరు 24వ తేదీలో అంతమయ్యే వారమునందు మరణసంఖ్య సానునకు వెయ్యిమంది కి 45.7 చొ॥ నుండెను. అంతకు ముందువారము 43.6 చొ॥ నుండెను. స్పృహకమువలన 2 రు, నితరజ్వరములవలన 51 రు చనిపోయిరి.

రాకపోకలు:—గొల్ల పానగలురాజుగారు, జి. ఎఫ్. పాడిసనుగారు, లేబరు కమిషనరు, డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు తిరుపతినుండి నేడుదయము వచ్చిరి.

రెవ. ఫాదరు బెర్ట్రాండుగారు, ఎ. ఫుల్లెనుగారు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

సి. జి. మాకేగారు, కోయంబతూరు జిల్లా జడ్జి, రెవ. మాకోఫయలుగారు నిన్న రాత్రివదిరి. గ్రవర్నరుదంపతులు నిన్న సాయంకాలము వచ్చిరి.

ట్రాములో జేబుదొంగతనము:—నిన్నను బీచి రైలుపై ఒక మార్వాడీ ట్రాము వెక్కుచుండగా గొప్ప జేబుదొంగతనము జరిగెను. ఒక దొంగ అతని జేబులో చేయి బెట్టి రూ 1100 విలువగల నోట్ల కట్టను తీసివైచెను. వెంటనే కేకవేయగా దొంగను వెంబడించిరి. వాడొక యింట దూరి నాగొననెంచెను గాని, వెంబడించినవారు చురుకుగ నుండుటచే త్వరలో రంగనాథంపిల్లె యనువానిచేత జిక్కినా. వెంటనే విడివిడుపు పోలీసునకు దొంగనప్పగించిరి. విడిదివరకు చాల దొంగదళములు చేపిన్లు తెలిసెను. ఈమధ్యనే ఏడాదికిత్రునుండి విడిచిపెట్టబడెను.

తేయాకు పంట పరిశోధన:—గొల్ల ఎఫ్. ఎ. స్టాకుడేలు గారు, సింహళప్రభుత్వ వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు గారు, యిరువురు ప్లాంటరులు విల్కిన్సన్, హాఫ్లూ గార్ల వో మదరాసు వచ్చిరి. రేపు కలకత్తా బోయెదరు. అస్సాములో ఇండియన్ తేయాకు సంఘమువారు చేయుచున్న పరిశ్రమలయములను, పరిశోధనకార్యములను జూచి వచ్చుటకై సింహళ ప్రభుత్వమువారు తన్ను బంపిరిని ఆయన పత్రికాప్రతినిధికి బెల్లెను. సింహళములో తేయాకు పరిశోధన సంస్థను ఏర్పరుచుటకు కాసనసభవారు అనుమతించిరి. వీరు కలకత్తానుండి పూసాకు బోయి ఇండియన్ వ్యవసాయపరిశోధన సంస్థను చూతురు. అచటనుండి బొంబాయి పూనా వెల్లి తిరిగి మదరాసు వత్తురు. ఈ స్థలములలో కో ఆపరేటివు బ్యాంకులను, వ్యవసాయ సంస్థలను జూచి భారతదేశపరిస్థితులు గమనింతురు. మదరాసునుండి బెంగళూరుకుబోయి అటనుండి కోయంబతూరు వ్యవసాయకళాశాలకు బోయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వెల్లింగుటను సీనిమా:—ఈ బయస్కోపునందు నాల్గు వారములనుండి “ఇ కోటు ది నెటు” అను అద్భుతమగు అపరాధపరిశోధక కథను న్యాయాయుక్తు పోలీసు కమిషనరుచే వ్రాయబడినది ప్రదర్శించుచున్నారు. ఒకదొంగలగుంపు జూదముకంపెనీ బెట్టి తద్వారా 20 మంది ధనవంతులగు యువతుల నాకర్పించి బందీకృతులను జేయుట; 20 వ యువతి ప్రియుడు, వేరొక డిటెక్టివుతో గలసి, పోలీసువారి సహాయము గొని దొంగల సంకేతస్థలముల నెరుంగుట గత మాడు భాగములలో ప్రదర్శింప బడినది. దొంగలగుంపులో నొకమడుసలిగలదు. ఆమె విందులజేసి యువతుల నాకర్పించుచుండును. ఈదొంగల ప్రవర్తనము, వారిని గుర్రములపై పోలీసు వెంబడించుట, వారు పట్టించుకొనుట, మొదలగు దృశ్యములన్నియు విస్తృతముగొల్పుచున్నవి. ఈ వారమునందు జూపు నాలన భాగములో దొంగలు పట్టువడుట చూపబడును. పాశ్చాత్యచేతములలో జరుగు నాగరికదొంగతనములు ధనవంతుల భేషజములు, నిర్ధనుల బూటకములు, పోలీసుల తెలివి లేటలు మున్నగు నవి తెలిసికొనవలె నన్న ఈఫిల్ము జూచితీరవలెను.

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికలు

అభ్యర్థుల నామినేషనులు

నవంబరులో జరుగవలసిన స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నిలచువారి నామినేషను కౌగితములు నిన్నను రెక్కించబడెను.

మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునకు అభ్యర్థులు:

- (1) సర్ సి. శంకరనాయరు (స్వతంత్రుడు)
(2) డి. బి. సర్ ఎస్. ఆర్. ఎం. అజ్ఞామరె చెట్టిగారు (స్వతంత్రుడు)
(3) ఎం. కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు (జప్తిసు)
(4) రా. సా. యు. రామారావుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
(5) డా॥ డి. ఎస్. రామచంద్రారావుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
(6) కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
(7) వి. రామదాసు పంతులుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

మహమ్మదీయ నియోజక వర్గము:

- (8) మహమ్మదు ముసానేటుగారు
(9) సయ్యదు మహమ్మదు బాద్షాసాహెబు

యశోశేషులైన సి. యన్. రెడ్డి, యమ్. ఏ. గారు

మా పురమందలి టైలర్ హౌస్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులగు రెడ్డిగారు నిన్న రాత్రి పరమేశ్వర సాన్నిధ్యమునకు జరిగిన వ్రాయుటకు శేఖని గడగడ వశంకుమన్నది. ఈసాధు శిలుని వియోగమునకు నర్సాపుర మంతయు దుఃఖనాగరమున మునిగియున్నది. పుష్పమాలికలతో నింపబడిన శవముతో వందలకొలది విద్యార్థులు పురజనులు గోవిందనామ సంకీర్తనము గావించుచు రుద్రధూమికి జరిగి. బ్రాహ్మణులు వీరి శవమును మోయుట వీరియోగ్యత చెప్పకయే చెప్పచున్నది. దుఃఖనూచకముగ మాకుదర్శినికార్యాలయము టైలరుపాకశాల, మిషను హౌస్కూలు మొదలగున వన్నియు మాయబడినవి. రెడ్డిగారి యుద్దోగమున ప్రవేశించి నాల్గుమాసములైన నను నిండలేదు. ఈస్వల్పకాలములో విద్యార్థులయొక్కయు పురజనులయొక్కయు మన్ననలకు పాత్రులై విశేష జనానురాగమును వడసిరి. వీరి వయస్సు సుమారు 35 సంవత్సరములు. నిగర్వమాడామణి, శాంతమూర్తి, సరళస్వభావుడు, దాత. ఇట్టి మహనీయులు చిరకాలము జీవింపకపోవుట భారతదేశ దౌర్భాగ్యములలో నొకటి. అత్యంత శీతలదేశముగు యింగ్లాండులో వీరు అయిదారు సంవత్సరములు నివసించినను వీరికి జబ్బుచేయుక వుష్ణదేశములో డబ్బులనూహించియా వలన వీరు ప్రాణమును పోగొట్టుకొనుట సంతాపకరము. ఇంతకును విధి దురతిక్రమణీయము. వీరి మట్టి యీ పాడు నర్సాపురములో నున్నది కాబోలు. వీరి బంధువు లిచ్చట లేకపోయినను, అద్దేపల్లి వెంకటరామన్ బారిష్టరుగారు, వస్తాదు వెంకటస్వామిగారు మొదలగు మిత్రులందరును వారము దినములనుంచి నిద్రాహారములు లేకుండ మనువ్యవస్థయన్నుచే ఓరికి జరుగవలసిన ఉపచారమంతయు చేసి మిత్రుల బుణము దీర్చుకొనిరి. రోగులపాలిటి కల్పవృక్ష మనదగిన మానీషిత అస్త్రంబు సర్వక, దిట్టకవి రాఘవరావు పంతులుగారు అత్యంత శ్రద్ధాన్వితులతో రెడ్డిగారికి వైద్యోపచారముచేసి విఫలీకృతమనోరథులై నందుకు చాల వగచుచున్నారు.

రెడ్డిగారి కొక చిన్ని పుత్రికమాత్రము గలదు. దుఃఖనాగరమున మునింగియున్న వీరి కుటుంబమునకును, బంధుమిత్రులకును నర్సాపుర మహాజనులతరపున సమాశ్వాసముల నందించుచున్నాను. పరమేశ్వరుడు రెడ్డిగారి యాత్మకు కాశ్వత బ్రహ్మ సందపదవి నొసంగు గాక.

నర్సాపురం } బొమ్మకంటి కృష్ణమూర్తి.
26-10-25.

క్రాన్ థియేటరు

2253

28-10-25 బుధవారము నుండి 30-10-25 శుక్రవారమువరకు. ప్రతిదినము 2 ప్రవర్తనములు. 6-15, 9-30 గం॥ మదన్ థియేటరు లిమిటెడు

“ది వరల్డు అందు హిస్ షేప్”

అను నాటకమును చూపుదురు. ఆల్బర్టా బెన్సు ముఖ్య పాత్రను ధరించును. 6 రోజులు నిడివిగలది. మిక్కిలి చతురతగల బొమ్మలుగలవు. స్పెయిను దేశపుప్రేమ, రోము అనూయత, ప్రేమ మొదలగు వాటిని చూపు అద్భుత ఫిల్ములుగూడ గలవు

తల్లివిలుపు నాకర్ణింపుడు

అధ్యక్షులు శ్రీ! బులుసు సాంబమూర్తిగారి
యువనానము

ఆంధ్రరత్నగారి అభినందనములు

(7 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ ముగింపు)

ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీ! బులుసు సాంబమూర్తిగారు మహాసభను ముగించుచు సభ్యానందమును వాంఛించిన సాదరావ్యయమునకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచు, విచ్చిన సేవాధతులు గావించిన సేవ ప్రశంసనీయును. సభ్యులు సభాకార్యక్రమమును శ్రద్ధ వహించి పాల్గొని నాకవల్లమున సహాయము గావించినందులకు వారికి నా మనఃపూర్వక అభినందనములు. ఆంధ్రదేశమునందు వివిధమండలములనుండి వీన్లులు పెద్దలు అనేకు లిచ్చి విచ్చేసియున్నారు. మన లక్ష్యము శేవ ల రాష్ట్రీయ లాభములకే గాక అభివృద్ధికి దేశాభివృద్ధిని నూ చించుచున్నది. మనమిటు గావించిన చర్యలు తీర్మానములు మన రాష్ట్రమునకే గాక ఇతర రాష్ట్రములను మార్గదర్శకము లగును. సమాధాన, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యకావనోల్లంఘన ముదిగా గల ప్రధానవిషయములను గూర్చి చర్చించినపుడు నాయకు లు సభ్యులను చర్చించుటకు సంపూర్ణావకాశమియ్యబడినది. సమ గ్రహర చర్యలు జరిగినవి. ఇరు పక్షములవారు పూర్వముగ చర్చించిన విషయ ప్రతినిధులు వారి యుక్తాయుక్తముల నార పి తమ భాగ్యతను గుర్తించియే సమ్యకుల వోసంగిరి. కాని స్రుద్ధితనుగ సమ్యకుల వోసంగలేదు. కాంగ్రెసునం దైకమ త్వ మొనగూర్చుటకై మనము గావించిన ప్రయత్నములను లా మెల్లరు గమనించవలెను. ఆంధ్రలోక మివిషయమును చక్కగ గ్రహించవలెను.

“అధ్యక్షుడవనికి నా రాజీనామా”

నేనాంధ్రరాష్ట్రీకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా వోసంగినందులకు కొందరి కపోహలు జరిగినవి. కాని అయ్యది నిమిత్తమగు సమదేశములతోడ, కాంగ్రెసు నందు స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంపూర్ణావకాశము గలుగజేయు మద్దతే ము తోడగా విం చి న ప ని గా ని, తికప్రార్థ భావముతోగాని అయిష్టముచేగాని యొనర్చిన పని గాదు. అది వారి హక్కును వారికిచ్చివేయుటయే. స్వరాజ్య పక్షమునాటి బలమొసంగి, వారిపక్షమున దైక్య మొనగూడుటను, ఇతరులు వారికి సాధ్యమగు సాయమును జేయుటకు గాను తిరిగి దానిని స్వీకరింప దలంపలేదు. అందుచే రాజీవు ఎన్నికలందు వారు జయముగాంచ వలెను. నాశక్తిసంతను విని యోగించి నారిప్రయత్నములకు తోడ్పడి పని జేయుదును. అన్నివిధముల వారికి సాయపడుటకు నే నిశ్చయించుకొనినాను. ఎల్లరకు తృప్తిగను తీర్మాన మొకటి మనచే గావించబడినది. బహుమంది స్వరాజ్యనాయకులు వారి నామోదించినారు.

శాసనోల్లంఘనము

శాసనోల్లంఘన తీర్మానమును మన లక్ష్యమును గురించి వెల్లడించినయిప్రాయమెంతయుసమంజసము. అయ్యదిఆంధ్రుల యభిప్రాయమును ప్రతిబింబింప జేయుచున్నది. నిరంతరము వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనము గావించినేగాని సమష్టిశాసనోల్లంఘనము రానేరదు. మీ సమ్యకమును భారతదేశమునకంతకు స్పష్టపరచి నం దు ల కు కృతజ్ఞుడను. దేశమంతయును కృతజ్ఞత జెలుపగలదు.

స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

దొమనియన్ స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకంటె సాకర్షకరమని శ్రీ! ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పినారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముభారత సామ్రాజ్యమానని వారిభావము. అయ్యది అనభవము. అట్టి సామ్రాజ్యమే వచ్చి ప్రజారాజ్యమైనచో 32 కోట్ల జనులుగల యాదేశమునందే సామ్రాజ్యమునకంతకు రాబధాధియుండవలెను బ్రిటిషు పార్లమెంటు పాయి భారతపార్లమెంటు ఏర్పడవలెను. కాని అది కలగని వార్త. వలసరాజ్యములవారే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో నసంబంధితి తెనిగి పీడిపో నిచ్చగించుచువుడు భారతదేశము సామ్రాజ్యాంతర్గతమై ఎట్లుండగలదు? బ్రిటిషు కామును వెల్లు అను పదమునందర్థము గాని పింపదు. స్వాతంత్ర్యదేశములగు ఇంగ్లండు, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆమెరికా

దేశము లెట్టివరస్పరమై తిరిగియున్నావో ఆమోతము అశోభ్య న్యవహాయమునవచ్చును. భారతదేశపరిస్థితులనుబట్టి భారతదేశము ఇంగ్లండుదేశము కంటె ఆసియాఖండమునందలి దేశము లతో మైత్రి గలిగియుండుట యుక్తము.

ఇంగ్లండుతోడిపాత్తు బ్రిటిషువారికే
లాభదాయకము

ఇంగ్లండుతోడిపాత్తుబ్రిటిషువారికి లాభదాయకమేగాని మనకేమాత్రముకాదు. మనతో గలసియుండుట వారిలాభముకొరకేయని వారు గ్రహించవలెను. దానిని కార్యకర్తమువారు గుర్తించినారు. కాని ఎవరైనను మనకుజేయగల సాయమేదియులేదు. మీరుచూపినస్వాతంత్ర్యలక్షణము మహాత్మాజీయము. మీహృదంతరాళమందలి నిజాతమును వెల్లడించినారు. ఆయాతమును సర్వోత్కృష్టము, ప్రశంసనీయుమునై యున్నది.

తల్లివిలుపు నాకర్ణింపుడు

స్వాతంత్ర్యవిషయములో నీరసస్థితియందున్నామని భ్రమకెందబోకుడు! మీ భ్రమను తొలగించి దేశము క్షిక్తకష్టిండుటకునిర్భయులుగండునిరంతరకృషిలంపుడు! ‘కాంగ్రెసుసంస్థ మనదేశమాత’ తల్లిపిల్లలు నెల్లరు నాకర్ణించి యాజ్ఞ సుకరసావహింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారును తేదితరు లెల్లరును కలసి తల్లిని నేనింపకలెను” అని పల్కిరి.

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి
యువనానము

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మహాసభ ప్రతినిధుల తరపున ఆహ్వానసంఘమువారికిని జనరల పురచర్యులకును అధ్యక్షునకును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచు నిటుల ప్రశంసించిరి.

“మీరు ప్రదర్శించిన ప్రేమాతిశయములకు పాత్రలేక మాయం దున్నవా రేమాయను సంశయమునకు నూచనమిచ్చవలెకు ఈ గ్రామముందలి ప్రధాన గృహస్థులును, ఆంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితులును, విద్వాంసులును, ఆహ్వానసంఘముందలి నొక ప్రధానసభ్యులును, వ్యవహారకేతలునగు శ్రీకృష్ణరావు గారి కృష్ణాపత్రిక రాజమంధలి “విలేర్స్-చులను” కిరీకక్రింద వెలువడిన ప్రధాన వ్యాసమునందలి కొన్ని వాక్యములు సంతయములను తారాగ్రామములగు నున్నవి. “కాకిగోల” యనుకబ్బము సభారావములు “కాకిగోల”గానే వారికి తోముట మా యభాగ్యమును దెల్పుచున్నది. వారొకండుక పరిశీలించినచో ప్రాణులయొక్కని భివాససాంతరముల నీకర్తవీల పరిపూర్ణముగ నిండియున్నదనుట ద్యోతకమైయుండెడిది. “కాకిగోల” యందీకర్తవీలగనుటయే విన్యత్రజ్ఞ మేము యదార్థముగ “కాకులమే” ఇతరులు పరిచారించిన అన్నకణముల స్వీకరించుచు కాలముగడుపుచున్నందున “కాకి” కబ్బము సార్థకమే. ఐనను ఈసభాంతరాళమందు దుబ్బుల్లిన కబ్బాలమునం దావిర్పించి, యన్యకమైయున్న సామరస్యము సంహృతాభిలష్యంద్యమై, సుకల్యాపకబద్ధమృశనమై, భావభావాభాస బాంధవ్యబంధురమై, విశ్వయూర్తి యొక్క పరమాధ్యయదాధిపత్యములందలి యదార్థమూర్తిని ప్రదర్శించినదని ప్రజ్ఞాకాలియను కృష్ణరావు గారికి సమన్వయసమయమున తోచకూడదు. ప్రాజార్యుణ్యులను కృతనిశ్చయులై విధిప్రేరణచే నేడు పాండవులవలె “మంజరయ్యాధంబుదోమకుట్టుక జొచ్చెన్” యనభంగి యజ్ఞాత వాసమందుండి నిరంతర ప్రతిహారములకు భావతరంగములచే పీడితులై స్థాయిపపి అతితాంతద్యుజ్జ్వలవృక్షములలోనై దరిగానక తపతపాలాడుచున్న యాదేశసేవామండలి యడ దాక్షిణ్యమున (Indulgence)కుబదులు ఆత్మపరాలేకము అట్టియుదారభావుల హృదయమునుండి బయల్పడవలె మహోటి కించిజ్జుల పురాకృత ధలమని ఎంచి శ్రీవారు దివ్యచిత్తమున యనుగ్రహింతురని వేడుకొనుచున్నాను. ఈ “కాకిగోల” యందు యొక్కక్షణము వ్యక్తిక రణమునకై అపరిమితాంతోళన సులువు భూత అనంతకోటి భవిత న్యవీజములచే వేధింపబడు వేధయొక్క ఆనభవక్షణము ననుభవించును. స్వభావ, స్వభావాభివృద్ధి, భావాభివృద్ధి జన్యములైన మహాపాదకబంధకలరావముల స్థితియా, గలయు కట్టికొని “కాకిగోల”యనుకట్టిదే. దివ్యచిత్తమునకు దేవలయ, అపరాధములు నున్నించవలయు. కావున బంధురమృదు నామలేగాక ఇతరులనునవాగునెతి మీరూండోళన “స్వర్గము, వ్యర్థము” ని దెల్పుచు జెంది నిరంతరము గండుచు కాకాల్పాహము గోగోష్వరక యని మనద ప్రస్తుతము సామాన్యజగతి కృతజ్ఞులై భావకార్యావకాశములకు ద్వికృతకృత్యులైన ప్రజామండల గణంబుని వేడుకొనుచున్నాను.”

హిందూ మహాసభ
డిల్లీ, అక్టోబరు 27:—హిందూమహాసభయొక్క కార్య నిర్వాహక సభ నవంబరు 1 తేదీన ఢిల్లీలో సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరు
బొంబాయి, అక్టోబరు 27:—బొంబాయినుండి 17.

తేదీ తపాలతో బయలుదేరిన పి. అందు పి. మెయిలు స్టీమరు “మూల్టాను” 25 తేదీ ఉదయం 7-30 నిమిషములకు పోర్టుపె యిదు వచ్చి ఆనాడే మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బయలుదేరి పోయెను.

లాయిడు శ్రేష్ఠీస్ కంపెనీ స్టీమరు “ఆక్సిరీయా” 26 తేదీన ఏడెను వదిలిపెట్టెను. 31 తేదీన బొంబాయి చేరవలసి యున్నది.

ఆంకరలైన యన్. యన్. కాలిఫోర్నియా స్టీమరు నిన్న నూయిజాను వదిలిపెట్టెను. వచ్చే నెల 3 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు బొంబాయి చేరును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి సమ్మెదారులకు

సహాయము

బొంబాయి, అక్టోబరు 29:—మిక్సిలి యవసరములలో నున్న సమ్మెదారులకు నేతను సహాయము చేయబడినది. మరి 50 మందికి బియ్యము పంచిపెట్టబడినది.

మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు తమ యధికారము లోపల నున్న మిల్లులను సమ్మెసమయమున రోజువారీ పని వారాడను నియమింపమాడని నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

ఇటాలియను వైమానికుని సంచారము

కలకత్తా, అక్టోబరు 28:—బీటి. ఉదయ 7-35 గంటలకు కలకత్తా ప్రయాణమై డి. పి. నెడోగారు రంగూనునుండి బయలుదేరిరి. అకయాబ్ నందు నంసినవమరును దీసుకొనెదరు. గంటకు నూరుమైళ్ల చొప్పున వైమానికుడు ప్రయాణము చేయుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

అకయాబు, అక్టోబరు 28:—ఉదయం 11-35 నిమిషములకు యిటాలియను వైమానికుడు డి. పె. నెడోగారు అకయాబును విడిచి కలకత్తా ప్రయాణమైరి.

ఉదయం 10-10 గంటలకు వైమానికుడు యచటదిగెను. (అ. ప్రె.)

రీడింగు ప్రభుత్వ ఆరోగ్యము

క్రమముగ స్వస్థతనొందుచున్నది.

కలకత్తా, అక్టోబరు 28:—రీడింగు ప్రభుత్వ క్రమముగ ఆరోగ్యాభివృద్ధి నొందుచున్నదని లెవ్వడీరునుండి నేడు ప్రకటన చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

ఫార్వర్డుపత్రిక రెండవవార్షికోత్సవము

కలకత్తా, అక్టో 27:—నిన్నటిదినమున ఫార్వర్డుపత్రిక యొక్క రెండవవార్షికోత్సవము జరిగినపుడు మేనేజింగు డైరెక్టరు యన్. సి. బోసుగారు విందుచేసిరి. యూరపియన్ ఇండి యన్ పత్రికా సంబంధితులేగాక బెంగాలు కాన్సిలు, కలకత్తా కాన్వేషన్, వాణిజ్యసంఘసభ్యులును న్యాయవాదులును చాలమంది వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, అక్టో 27:—యన్. ఆర్. దాస్. ఎ. కె. ఘోషాపీగార్లు రాజప్రతినిధి దర్శన మొసంగెను. (అ. ప్రె.)

“యమ్మిగనూరు, బల్లారిజిల్లా”

వి. గురురాజారావు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారిట్లు (వాయుచున్నారు: ఈనెల 21 వ తారీఖు బుధవారమున మాధ్యమికపాఠశాలావరణంబునందలి బేడ్ మెంటును కోర్టులో బేడ్ మెంటుపాటి పందెపు టాటలు కన్నులపండువుగ జరిగెను. పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, సబ్ రిజిస్ట్రార్, డాక్టరు మొదలగు పుణ్యపుటుగ్గో గ్గులు తొలత పాఠశాలయందలి యుపాధ్యాయులతో నె. కుపాధ్యాయులే రెండు ఆటలలోను వరుసగా గెలిచిరి. టి. గు గెల్చినట్టి యుపాధ్యాయులు పాఠశాలలోని బాలరగో నాగిరి. బాలు రెవలీల తమ పుపాధ్యాయులకు వరుసగా గెలా బాంబు నే ఓడించిరి. ఈభేలమును దిలకింపుటకై డి. గ. గో తు. నీవ్ బారుగారైన ము. రా. శ్రీ వెల్లం కృష్ణారాం ల బాగును, రోమన్ గారయిన మిర్జా హుసేన్ గారును, మరియు అపరర ఛార్మిగ్గులును పాఠశాల విచ్చేసియుండిరి. బాంబు భేలనాకాలము నందఱు ఎక్కువగా మెచ్చుకొనిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

రాజమండ్రి సాయకుల వినతిపత్రము

రాజమండ్రి పరిషత్తు 19-10-25 తేదీన న్యాయ

పతి సుబ్బారావుగారి అభ్యర్థనపై జరిగిన బహిరంగసభ తీర్మానము ననుసరించి పురజమల యాదినవరతి గవర్నరుగారికి వారి మంత్రులకు విన్నవించుకొనుచున్నాడు.

1922 సం॥ లో విశాఖపట్నం సభాసమయమున వెలింగుడును ప్రభుత్వగారు దెల్పినట్లుగా "ముఖ్యసాన నిర్ణయము ననుసరించి నూతనవిశ్వవిద్యాలయ జయోపజయము లుండును" కావున విశ్వవిద్యాలయ స్థలమును అతిబాగితగా విచారిం చినిర్ణయింపవలసియున్నది. అన్ని స్థలములలోను ప్రాచీన వ రితాత్మకప్రాముఖ్యత గల రాజమండ్రిపరిషత్తు భాగము త యున్నది. చాళుక్యరాజుల నాటనుండి, రెడ్డిరాజుల కాలము నందు, ఒరిస్సా గజపతిరాజు లేలుచున్నపుడు గూడ నిదియే ఆంధ్రసాహిత్యజ్ఞానమునకు, నాగరికతకు కేంద్రస్థానమై యుం డెను. రాజరాజనరేంద్ర నన్నయ భట్టగారుని కాలమునుండి గొప్పగొప్ప కవులకు పండితులకు ఉనికి పట్టయ్యెను. అటు పిమ్మటగూడ తన పూర్వ సాంప్రదాయమును విడచిపెట్టక ఆంధ్రుల సాంఘిక విజ్ఞానసాహిత్య కళాసంపదలకు కేంద్రస్థా నమై వెలుగుచున్నది. వంగదేశ గౌరంగప్రభువు చైతన్యము రాజమండ్రిపరిషత్తును జూచినప్పుడు "విద్యానగరమని" ప్రశం సించి యుం డె ను . అది గా క ప వి త్ర మ గు గోదావరీనదీతీరమునం దుండుటచే మతవిజ్ఞానాభివృద్ధి కావశ్యమగు పవిత్ర వాతావరణము గలిగియున్నది.

ఈదిగువ పంఖ్యలబట్టి జూచిన రాజమండ్రిపరిషత్తు సర్కారులలో కల్గి విద్యకు కేంద్రస్థానమని తెలియగలదు.

మునిసిపాలిటీలు	1921 జనసంఖ్య	పాఠశాలలు	విద్యార్థులు
బరంపురం	32781	42	8044
విశాఖపట్నం	44711	57	6007
విజయనగరం	39299	56	5507
రాజమండ్రి	54401	101	7852
కాకినాడ	58848	66	5789
బెజవాడ	44159	59	4088
మచిలీపట్నం	43940	82	6626
గుంటూరు	47214	78	6779

రాజమండ్రిపరిషత్తు వాణిజ్యమునకు కేంద్రస్థానము. అనే క ఫ్యాక్టరీలు, మిల్లులుగలవు. 30 లక్షల పెట్టుబడిగల కర్మాట కు పేపరుమిల్లులు గలవు. ఎలక్ట్రిక్ కార్పొరేషను ఏర్పడినది. కొద్దికాలములో విద్యుద్దీపములు యేర్పడగలవు. ధనశక్తియులో పెద్ద ఇంజనీరింగు వర్కుశాఖలు కర్మాగారములు గలవు. అవి విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయకముగ నుండును.

ఇంతకాలమునుండియు తెలుగుజిల్లాలలో కల్ల ప్రాము ఖ్యతపొంది, డెల్టా ప్రాంతములం దనేక హామ్యూల్స్ గలిగి, విశ్వవిద్యాలయమునకు తగిన ఆరోగ్యసంరక్షణకు విశాల ప్రదేశముగల రాజమండ్రిపరిషత్తు విశాఖపట్నం, బెజవాడలకన్న యెక్కు వ అర్హతగలిగియున్నది. రాజమండ్రిపరిషత్తులో గత 50 ఏం డునుండియున్న అర్హులచేత సంవత్సరముగ పనిచేయుచున్న ది. అందుండి వెలువడినవారు గొప్ప గౌరవపదవుల గలిగియు న్నారు. అట్టి రాజమండ్రిపరిషత్తునకు గల హక్కులను గమనింపక, కొందరు నూచించుచుట్లుగా నాల్గింటిలో నొక కేంద్ర స్థానముగనైన యుంచుకుంటు మహాపాతకమును. దెబ్బదియేం డ్లక్రిందట తెలుగు జిల్లాలన్నింటికి గలిపి స్థాపింపబడవలసిన ప్ర భుత్వప్రభుత్వ విద్యాసంస్థ సచ్చట నిర్ణయించుట కెట్టికారణము లుండెనో నేడు విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యకేంద్రస్థానము స్థాపించుటకు గూడ నట్టికారణము లేయన్నది. మున్నగు ద త్తరుండలకు ప్ర త్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడునను విషయము గుర్తించియే ఈ కేంద్రస్థానమును నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. ప్రత్యేక సంఘమువారు డి॥ బి॥ ఎల్. ఎ. గోవిందరావును య్యగారి అభ్యర్థనపై 21-1-22 తేదీ రిపోర్టులో బెజవాడ, గుంటూరుల లో అభివృద్ధిగాంచదగు మొదటిగ్రేడు లేక రెండవగ్రేడు కాలే జీలు లేనందున సదరుస్థలములు పనికిరావని దెల్పియుండిరి. రా జమండ్రిపరిషత్తును నిర్ణయించినచో కాననసభ్యులు యిది వరకు యీవిషయము ఆలోచనలు చేసి విద్యాధికారుల రాజ నీతిజ్ఞుల ఆశయముల నీడేర్చునని మేము చెప్ప సాహసించు చున్నాము.

కావున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము రాజమండ్రి లో నేర్పరుచవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

సంతకములు:- న్యాయపతి సుబ్బారావు రా. సా. మాది

రెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడు డి. బి. సి. వెంకటచలం ఎం. రంగయ్యనాయుడు పి.గోవిందరావు ఎం. అప్పారావు కె. వి. ఎస్. రామచంద్రరావు ఎ.కె. వి. యోగానందరావు భమిడిపా టి సత్యనారాయణ పి. సుందర శివరావు, మీరు అక్రం ఆర్టి ఎస్. బాపయ్య ఎ. శంకరరావు ఆర్. సుబ్బారావు.

*** **

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మహమ్మదీయుల భయము

సామన్తోట, పిర్రాపురం, పెద్దాపురం మహమ్మదీయులు 23 వ తేదీన సయ్యదు సాలారు సాహెబు పేషాదారు గారి అభ్యర్థనపై సభాసన యిట్లు తీరానించెరి.

(1) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్కీములో మహమ్మదీయులకు ఉద్దాసాహిత్యాభివృద్ధికి తగిన అవకాశము లేనందున మహమ్మ దీయుల ప్రత్యేకత అంతరించునని యీసభవారు భయపడు చున్నారు. కావున స్కీములో తగిన యేర్పాటు చేయవలెనని గోరుచున్నారు.

(2) మహమ్మదీయుల బాలురు చిన్నతనము నందే రెండో ప్రభావము, తెలుగు, ఇంగ్లీషు శిక్షణ పొందవలసియుండుటచే, నిది వారి అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగనే యుండును.

(3) మహమ్మదీయుల బాలురు మాతృభాష ఉర్దూగు టచే నాల్గవసారము దినవతరగతులవారు తెలుగులో బోధించు పాఠములను అర్థముచేసికొనజాలరు.

(4) ఈవిశ్వవిద్యాలయము మహమ్మదీయులకుగూడ ఉప యోగకరముగనుండునట్టి మార్పులు చేయువరకు విల్లును అంగీక రింపరాదని ప్రభుత్వమువారిని తదితరులను యీసభవారుగోరుచు న్నారు. ఈచట్టము ఆంధ్రుల వేరొక భావమును ఉద్దహనపర్చు పరచి తెలుగుభాషనే అభివృద్ధిచేయవలసివచ్చునని విచారించు చున్నారు.

(5) మిడిలస్కూల్లో ఉద్దాసేర్పాటుకు యేర్పాటులు చేయనిచో మహమ్మదీయులు సంవత్సరపాఠశాలరు.

(6) తెలుగున పాఠములు జెప్పటచే మిడిలస్కూల్లో మహమ్మదీయుల బాలురు విద్యాభివృద్ధి కలుగదు. అందుచే గుం టూరు, కడప, కర్నూలు నగరములలో మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపాఠశాల లేర్పరచబడినవి.

(7) మహమ్మదీయుల ఆవశ్యకతను బట్టి యీదిగువ ముఖ్యస్థలములలో ప్రత్యేకమిడిల, లేక హైస్కూల్స్ను స్థాపిం చవలెనని ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారుగోరు చున్నారు. బరం పురం, క్రీకాకళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, రాజ మండ్రి, అమలాపురం, ఏలూరు, బెజవాడ, బందరు, నెల్లూరు, కంబం, వంద్యూలు, శిర్సాల, కొయిలకుంట్ల, ఆదోని, బళ్లారి, హన్మీట, అనంతపురం, కరీరి, తాడిపత్రి, పెనుకొండ, ప్రాద్దు టూరు, రాయచోటి, జమ్మలమడుగు, కమటపురం, కడప.

(8) ప్రత్యేక స్కూల్స్ యేర్పడువరకు నాల్గవసారము వరకు మహమ్మదీయుల బాలురు పాఠములు ఇంగ్లీషునే బోధించు చుండవలెను.

(9) తెలుగు జిల్లాలలో మహమ్మదీయు లింకను వెనుక బడియుండుటచే వారికి సగముజీతముల వద్దతి తిరిగి యేర్పాటు చేయవలెను.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కో ఆపరేషన్ బోర్డు

అక్టో 27:- రాజమండ్రి తాలూకా సహకారసంఘము తరపున చెన్న పురిరాజధాని గవర్నరుగారైన శ్రీ గొ స్పెన్ ప్రభు వువారు నవంబరు 26వ తేదీని రాజమండ్రి విచ్చేయునప్పుడు స హకారవాదులెల్లరు హృదయపూర్వకస్వాగతం బిచ్చుటకు అంగీ కరించినందున అందులకు తగిన యేర్పాటులు చేయుననిమి త్రము ఒకకమిటీ నియమించుటకుగాను ది 25-10-25 తారీఖున సాయం కాలము ఐదుగంటలకు బ్రయినింగ్ కాలేజీ హాలులో సహాభి జా అహమదుల్లా ఖాన్ సాహేబ్ బహదూర్ గారి యాజమాన్య ముక్రింద ఒకసభ జరిగెను. తగిన ఏర్పాటులు చేయుటకు ఒక క మిటీని ఏర్పాటుచేసిరి.

మునిసిపల్ యెన్నికలు

పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు 18 వ వార్డునకు వారి అభ్యర్థిత్రయమును వదిలికొనిరి. ఏలకో నాయుడుగారు మునిసి పల్ సంఘములో ప్రవేశించుటకు వూహించియు మానుకొనిరి. వల్లరాం గ్రాంధి సత్తి రాజుగారిని 15 వ వార్డునుండి పోటీలే కుండగనే ఎన్నుకొనిరి.

స్వరాజ్యపక్షము:

కాననసభ్యత్వము వదలుట

(మాంఛెస్టరుగార్డియన్)

ఈవారము వచ్చిన మాంఛెస్టరుగార్డియన్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

భారతకాననసభలో నెల్లూర్ క్రిందట రాజ్యాంగవిధా నము మార్పుగోరుతీర్మాన విషయమున స్వరాజ్యయులు స్వతం త్రపక్షమువారు గలసి ప్రభుత్వమువారిని ఓడింపగలిగిరి. తరువాత జేయవచ్చు కార్యము ముఖ్యమైనది. ఆదేశో తెలియవచ్చెను. స్వ రా జ్య య స భ్యు లం ద రు రా జీ నామానిచ్చి రాజ్యాంగవిధానము 1929 వరకు లేచియుండక వెంటనే మార్పువలెనను విషయమున తిరిగి ఎన్నికలు జరుపవలెం చిరి. స్వరాజ్యపక్ష నూతన నాయకుడగు మోతీలాలు నెహ్రూ గారు తనపక్షమువారు రెండరిని అందుల కొప్పించెను. కాని స్వ తంత్రులు అట్లుకోరుటలో స్వరాజ్యయులతో నేకభవించిన ను రెండవ యెత్తు విషయమున వారితో సంగీకరింపరైరి. ఉభ య జా తీ య వా ద ప త్త ము లు వీక్షింపించినచో భారతీయ ప్రతిపక్షమునకు ఘనతగ్గి వై ప్రాయుగారికి కష్టము లభిక్మయెను. వీక్షిభావయు లే కున్నచో స్వరాజ్య పక్ష నాయకుడు, తనవారిని నియోజకవ ర్గమునకు నమ్మకముగ నుండి ఓట్లుసంపాదించుడని హెచ్చరిం చుటమాత్రము చేయగల్గును. ఆనమ్మకము నిలచి తిరిగి స్వరా జ్యయులే యెన్నుకొనబడినను వారి ఎత్తులు కొనసాగుట కష్టమే.

నేషను

నేషను పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-

స్కీములో భారతకాననసభయందు ప్రతిపక్షమువారు స్వాతంత్ర్యసాధనమునకు వేరొక మెట్టును త్వరగ నధిష్ఠింప జేయ వలెనని తీర్మానము గావించి విజయము గాంచిరి. పిమ్మట స్వరా జ్యపక్ష నాయకు లేమి జేయవచ్చునో స్వరాజ్యయులు, స్వతం త్ర్యసభ్యులు గలసి సభ్యత్వమునకు రాజీనిచ్చి "1929 సం॥ లో పున రాజ్యాంగవిధానము మార్పువలెనను" విషయముపై ప్రజాభి ప్రాయములను దెలుపు నడువంతరపు యెన్నిక జరుపవలెనని దలం చిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ తనపక్షమువారు అనుమతించి జడవెను. కాని స్వతంత్రు లందు కంగీకరింపలేదు. స్వతంత్రులందరు అంగీకరింపనివి స్వరాజ్యయు లు రాజీనీయ సవరణములేదని నెహ్రూగారు దలంచిరి. ఎట్లయి నను యీయెత్తుమువలన విలువ యుం డు నట్లు దో చదు. భారతీయులందరు రాష్ట్రములందు కేం ద్ర ప్ర భు త్వ ము నందుగూడ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారనుట చేతముంతకు యె కరు తిరిగి యెన్నిక జరిగినచో యిప్పుడున్న సభ్యులే యెన్ను కొనబడుదురుకాని వారికి ప్రభుత్వమువారికి గల సంబంధమేమి యు మారుదు. ఇంతలో లేబరుపక్ష మహాసభవారు మామూలుగా ప్రతియేడునుండు ఇండియా స్వాతంత్ర్యమున కనుకూలతీర్మాన ధి గావించిరి. 2924 సం॥ లేబరు ప్రభుత్వమువారి చర్యను గమనింపకయే బార్లిమెంటుబోగారు యీ తీర్మానమును ప్రతి పాదించిరి.

ఇటాలియను వైమానికుని

సంచారము

చేంకాకు నగరమునుండి రంగూను జేరెను

రంగూను, అక్టోబరు 27:- చక్కనిగాలి వీచుచుండ నేటి ఉయమున 10 గంటలకు చేంకాకునుండి యిటాలియను వైమాని కులగు డి. పిండోగారు రంగూనువెళ్లుటకు బయలుదేరిరి. రంగూ నులో మధ్యాహ్నము 2 గంటల 8 నిమిషములకు మాంకేయంధు వై మానికుడుదిగెను. ఇటలీదేశపు కాన్పులు వైమానికుని సన్మా నించెను. వై మానికుడు పరివారసహితముగ రంగూను రానున్నా డని యిదివరకే దెలియుటచే ప్రేక్షకులు గుమిగూడిరి. వైమాని కుడు, ఇంజనీరు సుఖముగానుండిరి. చక్కనిగాలియందు విమా నములో వచ్చుటచే ప్రయాణముందు విశేషములు లేవని డిపిం డోగారుదెల్పిరి. రేపు 6 గంటలకు వీరు అకయాబునకు ప్రయా ణమయ్యెదరు. అచట వలసిన వంటసరకులను దీసికొని తిన్న గా కలకత్తాకుబోయెదరు. రేపు చేకటిపడుసమయమునకు విమానము కలకత్తాచేరును. (అ. ప్రె.)

'హిందీ విద్యార్థి మహాజనసభ'

కోరుకొండ

ఈ సభ రాజమండ్రి తాలూకా కోరుకొండ గ్రామమున శ్రీలక్ష్మీవ్యవసాయసంస్థానహిందీపాఠశాల భవనమునందు 18-10-25 నుండి సాయంకాలము నాల్గంటలకు ప్రారంభమయినది. మొదట దైవప్రార్థనలు జరిగినవిమ్మల విద్యార్థుల తరపున మార్గపురి నరసింహాచార్యులు 'గారు లేచి, యీ సభకు అధ్యక్షత వహింపవలయును' హిందీభాషాభిమానులను అనుకొన్నట్లు వెంకట్రామయ్య గారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనుట యుక్తమని తమ ఆభిప్రాయమును తెలిపిరి. అది ఆత్యహరి జగన్నాథాచార్యులు గారు బలపరచిరి. విద్యార్థులెల్లరు నేకగ్రీవముగా నంగీకరించిరి. అంత అధ్యక్షులు లేచి, హిందీభాష దాని ఆవశ్యకతనుగూర్చి విపులముగా చర్చింపుడు యీ గ్రామమున 2 సం॥ రమలనుండి తెలికిచెల్ల కందాళ గోపాలాచార్యులుగారిచే ధర్మార్థముగా హిందీప్రచారము చేయబడుచున్నదనియు, యితరకు నీపాఠశాలయందు ప్రావేశిక, రాష్ట్రభాష, ప్రచారక పరీక్షలకుచున్న విద్యార్థులుగల రనియు, యీ గ్రామమున యికముందు ఇంతకన్న సభిక్తముగ ప్రచారము జరుగగలదనియు, ఇత్యాది అనేకవిషయముల దెలుపుచు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమును ముగించినవిమ్మల చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులు గారి క్రిందివిధముగ హిందీభాషయందు మాట్లాడిరి. దానిని మార్గపురి నరసింహాచార్యులు గారిచే తెనుగున అనువాదము గావించబడినది. మహాశయిలారా! నేను తమ అందరియెదుటను మాట్లాడవలసి వచ్చినది. తప్పకుండా తమిచవలె నని ప్రార్థన!

హిందూదేశమున అనేక భాషలు వ్యవహరింప బడుచుండి నను హిందీభాషయే రాష్ట్రభాషగా అంగీకరింపకతప్పదు. హిందుస్థాని హిందీ ఉర్దూ, మొదలగు భాషలన్నియు కొంచెమింపు మించుగా ఒక్కటియే. అర్థము మనము హిందువుల మగుటచేతను, మనభాష హిందూస్థాని అగుటచేతను, మనదేశమునకు గూడ హిందూస్థానముని పేరుకల్గినది. మనదేశమందు అధికసంఖ్యాకజనము హిందీభాషనే వ్యవహరించుచున్నారు. అదిగాక పుత్తర హిందూస్థానమందు తులసిదాసు నూరదాసు కబీరుదాసు మొదలగు మహాభక్త కవులెందరో తమభక్తి జ్ఞాన, వైరాగ్యములను హిందీగ్రంథములందు వెదజల్లి ప్రజలకు జ్ఞానమార్గదర్శకులైరి. ఇదిగాక చరకాది అనేక వైద్యగ్రంథములను కొందరు హిందీభాషయందు వ్రాసి ప్రజలకు ఆరోగ్యవృద్ధులను రోగములను నాశమొనర్చు చికిత్సలను తెలిపి ప్రజల కుపకారమొనర్చిరి.

ఇదిగాక మన ఆంధ్రభాషయందు మనమెన్నడు నెరుగని జ్యోతిశాస్త్రములు హిందీభాషయందు గలవు. ఇదిగాక గాంధీల జపతిరాయి ప్రభృతులు హిందీ భాషయే రాష్ట్రభాషగా నుండుటయు క్తమని బోధించుచున్నారు. ఇట్టి అనేకకారణముల చేతను మనకు హిందీభాషపతనావశ్యకమై యున్నది. అట్టి హిందీభాషను దేశభిమానులను, శాంతస్వభావులను అనుకొని తెలికిచెల్ల కందాళ గోపాలాచార్యులు గారు ప్రచారముచేయుచు, విద్యార్థులనందరిని రిపరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణుల గావించియుండిరి. వారి యుపకారమెన్నటికిని మరువబడనిదై యున్నది. వారివిద్యకు ప్రతిగా మా విద్యార్థులెట్టి మూల్యవస్తువు నొసంగినను అర్హమైయుండజాలదు. కాని ఉత్సాహముతో యెల్లరు విద్యార్థులను వారికొక అభినందనపత్రమును, సువర్ణపతకమును, రెండు హిందీకబ్బిణుండువులును, వారికిపురస్కారముగా నీయవలెననిమి. అనిచెప్పి, అభినందనపత్రమునుచదివి సువర్ణపతకమును, పుస్తకములను వారికొసంగిరి. అంత సభ్యులెల్లరు కరతాళధ్వనుల గావించిరి. అంత గోపాలాచార్యులు గారు లేచి, హిందీభాషయందు యీ క్రిందివిధముగ సుపన్యసించిరి. అది మా॥ నరసింహాచార్యులుగారు తెనుగున అనువాదము చేసిరి.

ఓ సాదరులారా!

తాము నాకీపురస్కారము నొసగి, నాపురుషార్థమునకు భంగమొనర్చితిరి. నేనిది స్వీకరించుటచే నావిద్యాదానఫలమునకు భంగమేమాయని తోచుచున్నది. తామెల్లరు పుత్రసహాయతో నొసంగిన దీనిని స్వీకరింపకుండిన తమకెట్టి యుత్సాహభంగముగ నోయని స్వీకరింపవలసి వచ్చినది. అనిచెప్పి, కొంత హిందీ భాషాభివృద్ధిని గూర్చి దెలుపుచు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. అనంతరము మా॥ నరసింహాచార్యులు గారు లేచి, యీపాఠశాల విద్యార్థులు హిందీభాషతో పాటు, స్వదేశపత్రములను గూడ ధరించవలయుననియు, దానివలన అనేక ప్రయోగాములు

టా వ ర్సు ఫి లి ప్పు గారు

వీరు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలుగా సెలవుమీద ఇంగ్లాండు వెళ్లి యిప్పుడే తిరిగి వచ్చిరి. ఇప్పుడు మదరాసు పోలీసుకమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

గలననియు దెలుపుచు ముగించిరి. అంత సాయంకాలము 6 గంటలు కావచ్చినది. సభాధ్యక్షులు అంతిమోపన్యాసము తెప్పిన విమ్మల జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులు,

కోరుకొండ.

రామచంద్రపురం కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు

18-10-25 తేదీని రామచంద్రపురం కో ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకు మహాజనసభ ముగిసెను. శ్రీ శ్యామ్యుల రామచంద్రరావు పంతులుగారి అధిపత్యమున జరిగినది. గ్రామసంఘములనుంచి దాదాపు 50 మంది ప్రతినిధులు సభకు హాజరైరి. బ్యాంకులో యిదివరకు జరిగిన మహాజనసభలలో యింతమంది ప్రతినిధుల సహజము యిదివరకు జరిగియుండలేదు. అధ్యక్షుల తాళిదులు సంఘములలో మంచియుద్వేగన గావించినది. సంఘసభ్యులు బ్యాంకువ్యవహారములలో పాల్గొనుటకు మంచి యుత్సాహము పురికొల్పిరి.

బ్యాంకు 6 వ సంవత్సరనివేదిక సభ్యులకు నివేదించిరి. 99 గరు వ్యక్తిభాగస్వాములు, 85 సంఘ భాగస్వాములు కలరు. రు 54,810 పేరు ధనమున్నది. 6,814 రిజర్వుఫండు కలదు. 1,42,249 రూ. డివిడెంట్లు వచ్చినవి. బ్యాంకు నికర లాభము 8,677 రు వాటాదారులకు 100 కి 9 రూ. డివిడెండు పంచిపెట్టుటకు అంగీకరింపబడినది. 750 రు కార్యదర్శిగారికి పారితోషికము నిర్దేశించిరి. సముదాయపు నిధి 260 రు కేటాయించిరి. గృహనిర్మాణము నిమిత్తము వెయ్యి రూపాయలు నిలువజేసిరి. బ్యాంకు వ్యవహారములు సర్వవిధముల అభివృద్ధికరముగా నున్నది. అధ్యక్షుల కార్యదర్శి, కార్యదర్శిగారి నిరంతరకృషి, యితర సభ్యుల సానుభూతి బ్యాంకు దినదినాభివృద్ధికి ముఖ్యకారణము. ఇంకను బ్యాంకు అవినకాలములో పురోభివృద్ధిగాంచు అవకాశము లున్నవి.

బ్యాంకుపేరు ధనము చాలకుండుటచే సంఘ పేరు ధనము హెచ్చుగ బ్యాంకులో నుంచుట విషయమై అధ్యక్షులు సభ్యులకు తెలియపరచిరి. సంఘపేరుధనములో సగము నకు తక్కువ గాకుండ బ్యాంకులో వాటాలు కొనుటకు అంగీకరింపబడినది. వ్యక్తిభాగస్వాముల వద్దనుంచిగూడ వాటాలు వృద్ధిచేయుటకు సమ్మతించిరి. ప్రభుత్వమువారు సహకారసంఘములవృద్ధిపన్ను విధించుటవిషయమై కావించిన నూచలను మహాజనసభవారు తమఅసమ్మతిని తెలియపరచిరి. పిదప బ్యాంకు డైరెక్టర్లు యెన్నుకొబడిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాలమూరు

ప్రాథమికపాఠశాలను తీసివేయునూచనలు

నూమారు 40 సంవత్సరములకు బూర్జుమునుండియు బోర్డువారియధీనములోనున్న ప్రాథమికపాఠశాలను, పురజనులు పాఠశాలభవనము కట్టిఇచ్చునికారణమున ఈఅక్టోబరు నెలాఖరులోగా భవనము కట్టించగలముని పురజనులు సమ్మతించిన గాని నవంబరు నెలలో బడి ఇతరగ్రామాదులకు ట్రాన్సుఫరు చేయబడునని శ్రీతెలుగు తాలూకాబోర్డు వారు గ్రామస్థులకు వ్రాయుటయు వారు తెలిపినమును గ్రామములో దండోరా మూలమున తెలుపు కేయుటయు, వివాదమగుచున్నది. ఈగ్రామము బహు ఇరుకుగలది. గ్రామము చెలువలను, గ్రామము మధ్యను కాళీనదులులేవు. చెరువుప్రక్కలను బొత్తిగాకాళీకను పింపదు. ఈకారణమువల్ల నే, ఇంతఅభివృద్ధిలోనున్నది. ఒకప్పుడు వర్షావృత్తిలో నీయరు సెకండరీస్కూలుగా మార్పు చేయబడినదియు, నను ఈ పాఠశాలకు భవనములేకుండి అద్దెయింటిలో నుంపబడినది. అప్పటికంటె ఇప్పుడు జనసంఖ్య హెచ్చినది. కాళీనదులు గూడ పట్టాలు ఇవ్వబడినవి. స్థలముచాలకున్నది. ఏకారణముచేత బోర్డువారు పైయట్లు వ్రాసిరో గాని పాఠశాలభవనము కట్టించునంతటి వికాల ప్రదేశము ఈ గ్రామములో చిక్కదు. పాఠశాల భవనము కట్టించిన గాని పాఠశాల యుంచబడదని వ్రాయించు బోర్డువారు దీనికే భవనము లేనప్పుడు ఆడ పిల్లబడి ఎట్లు స్థాపించిరో మిగుల శోచనీయము గనుక వికాలమున కాళీనదు దొరకేవరకు పాఠశాలభవనము కోరక పాఠశాలను ప్రస్తుతము ఎత్తి వేయక మామూలు మేరకు అద్దె ఇంటిలో నేయుండునట్లు యేర్పాటు చేయించుటకు పురజనుల తరపున కోరుచున్నాడను.

పురవాసి

చేబ్రోలు యూనియనుబోర్డు ఎన్నికలు

గుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలు యూనియను బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక 22 వ తేదీ సగటు 12 గంటలకు జరుగుటకు యూనియను ఆఫీసువద్ద యూనియను మొదట్లు 15 మందికి 14 మంది హాజరయిరి. ఎలక్షనుచూచుటకు గ్రామస్థులు ముఖ్యమయినవారు చాలామంది విచ్చేసిరి.

చేబ్రోలు విద్యాపరిషత్తు మధ్యమపాఠశాలకార్యదర్శిగారున్ను, సహకార పరపతిసంఘాధ్యక్షులున్ను, ధర్మచైతన్యశాల స్థాపకులయిన మ-రా-రా దేవిరాజు మురహారిరావు పంతులుగారిని ఏకగ్రీవముగా హాజరయిన సభ్యులందరు ప్రసిడెంటుగా ఎన్నుకొనిరి. ఇతర సంస్థలతోపాటు యూనియనుబోర్డు పరిపాలనకూడా వీరి యాజమాన్యముక్రింద ప్రజాహితముగాను జయప్రదముగాను జరుగునని నమ్ముచున్నాము.

సంకాకోటయ్య, యూనియనుబోర్డు మొదలు.

అనంతపురం, జిల్లాబోర్డు సందేశవిమర్శనము

ఈ గ్రామమున 1916 వ సం|| న పురపాలకసంఘము
పుట్టి న ల గాయ తు (పురజనసంఘము) పు రో శృ ణ్ణి
కొ ర కై ప ని సే యు చు న్న ది. పౌ రు ల క్షిప్తే
పరిశీతుల మెవారి కప్పుడప్పుడు దెలిపి వానిని న్యాయపథ
మున పరిష్కరించుటలో పనిచేయుచుండుటే యీ ప్రజాసంఘ
ముఖ్యాదర్శమై యుదినరకును నిజకార్యక్రమముల నిరాశూట
ముగ జరుపుకొనుచు సజీవమై సుఖపిల్లలై యున్నది.
ప్రకృతము నలుగురి అభికారనర్థముతోను, 15 గురు కార్య
నిర్వాహక సభ్యులతోను అనేక తదితరమెంబర్లతోను వెల
యుచు, దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

గత ఆగస్టుమాసమున నీసంఘమువా రేక గ్రీ వ ము గ
ప్రజాక్షేమ సౌకర్యాదిసందర్భముల అయిదు ముఖ్యములగు
తీర్మానములు (19-8-25 వ తేది "జెయిర్ యెక్స్ ప్రె
సండును, "పిసాకిని" యందును ప్రచురింపడినవి) గా విం చి
నానిప్రతుల "గుంతకల్లు యూనియన్, అనంతపురంజిల్లాబోర్డు"
లవారికి బంపిరి.

యూనియన్ వారి కౌ సభయందు మా తీర్మానవిషయ
విమర్శన చర్చించెసి, కొంతవరకు తృప్తికరములగు ప్రత్యుత్తర
ముల నిచ్చిరి గాని, కార్యాచరణమూత్ర మింతవర కేదియు లేదు.
"అనంతపురం జిల్లాబోర్డువారు" యూనియన్ ప్రత్యుత్తరప్రతి
నొకదాని నీసంఘమునకు బంపుచు మరియు నిట్లు చెప్పిరి.

"ఈసంఘము రెజిస్టర్ చేయబడకున్న కారణమున, నిక
మీద వీరి తీర్మానముల మేము సరకుసేయమని యిందువల్ల
తెలియజేయడమైనది."

అట్లుయిన, యిట్టి యభ్యంతర మిదినరకెన్నడును కలగ
కుండుటేలే! రెజిస్టర్ చేసినచో, నెట్టి ఘనకార్యము లిప్పటి
కన్న నెక్కుడు సేయనగనో! అనేకమారు లనేకసందర్భముల
యం దీసంఘపు ప్రయత్నములు ప్రై యధికారులవలన సఫలీకృత
ములు గావింపబడినవని గత లేఖాప్రమాణములు చెప్పక
నూచించుచున్నవి. ఇంతకును ప్రజలకును, జనాంగాభిప్రాయ
ముల వెల్లడించు, వారి సంఘము, యెట్టి ఘనతరఫేదముండునో
దెలియనగనా? ప్రజాక్షేమ చింతనోద్యోగనిరతిం గాలము
గడుపు, యీసంఘ రెజిస్టరు సేయబడకున్న కేమి ప్రమాదమా?
రెజిస్టరు జేసినకేగాని, జనుల దీనాలాపముల దృఢీకరించి తీర
వలెనను నిబంధన యెవ్వలైన గలదా? జనులకోరిక, పై కా
రణమూత్రము చేతనే నిరసనీయము కానేరదు కదా? బహిరంగ
పరుపబడినపుడు, పరిశీతుల నిజస్థితుల నివృత్తపాతబుద్ధినరసి,
ప్రజాక్షేమాధ్యక్షు సుసాధ్య, యుక్త, విధానమున ప్రతిక్రియ
కొనియుండు యధికారుల తీరనిది కానేరదా?

మ|| రా|| శ్రీ|| తిమ్మరెడ్డిగారికి బ్రత్యుత్తరమిచ్చుచు "గుర్తి
అదనపుదళము"ను కిరీకక్రింద 1-10-25 వ తేది "హిందూ
పత్రి"యందు, తాము వ్రాసిన గొప్ప వ్యాసమున, జిల్లాబోర్డు
దృఢీకరిం ది|| బి|| పి|| కేశవశెట్టిగారే యిట్లు వ్రాయు
చు న్నారు:—"నేనును, శ్రీనివాసరావుగారును, ప్రజాసభ్యక
విషయములలో పనిచేయుట కొక ప్రజాసంఘము నేర్పరచి
రియి. అపుడు "ఇల్లర్బర్క్ వివాద" ఘటితవ్రతతో విజృంభిం
చుచుండెను. అని వ్రాసియుండిరి. దీని కెంతయు సంతసమె.
కాని, అపు డీసాపైటి రెజిస్టరు జేయబడియుండేనేమో మేము
దయచే దెలిసికొనగలమా? ఈజిల్లాయందే, రెజిస్టరు కాబడని
కనికటి పనిచేయుచుండుట లేనా?

ప్రజలకును, బాధ్యతాయత కార్యనిర్వాహకాధికార
వర్ణములకును, భేదాభిప్రాయము లెన్నియున్నను యిన్నియును
ప్రయత్నపూర్వకముగ యాపునాపును కిట్టి "ప్రజాసభ" లతి
ముఖ్యములని నొక్కి వక్కాణింపనగు. వెండియు స్థానికస్వపరి
పాలనా సంఘముల సృజించుచు, బోషించుచు, అధికార
బాధ్యతాదుల గరింపుచున్నది జనాంగమె. అయ్యవి మను
టయు జనసామాన్యమున కయ్యె. అయినచో, జనుల న్యాయ
పరిశీలన, సకలసౌకర్యాదులు కొరట కెంతయు కర్త లు
కారా?

టి. కృష్ణరావు.

ప్రజాసంఘ గౌరవ సహాయకార్యదర్శి.

దేవీభక్త కే. పి. రామచంద్ర రావుగారు

అద్భుతమగు మహిమ

వీరు ప్రస్తుతం తిరువల్లిక్కేణిలో కలెటుహోలుపక్క
ను చెంగలాయమొదలి వీధిలో వొలగప్పనెట్టి సందులో 19
సంబరుయింట్లోనున్నారు. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్రమున చాలమందికి
గ్రహబాధలను వ్యాధులను దేవీతీర్థప్రసాదరక్షలవలన నివార
ణచేసిన ఆంధ్రపత్రికలో చదివితిని. నాభార్యకు పిశాచపీడ
యొందుడచే నాభార్యను వీరిసన్నిధికి గొనిపోతిని. దేవీకటా
క్షుణ్ణ పంతులుగారు నాభార్యకు పిశాచబాధను పూర్తిగా
తొలగించిరి. నాకృతజ్ఞతను వెల్లడించుటకే యీవిషయమును
వ్రాసికొంటిని. చిత్రం చవలెను.

కాం. రామానుజాచార్యులు

4, ప్యారిష్ వేంకటాచలయ్యురపిది, జార్జిటవును, మద్రాసు

శ్రీధన్వంతరి జయంతి

పోలాకి - గంజాంజిల్లా

ఇచ్చటివా రుత్సాహశక్తి సఃపన్నులై యేటేట గాన
సభలను మహిళాసభలు మున్నగువానిని జరుపుచుందురు. ఆశ్వి
యుజ కృష్ణ ౧3 శినాడు బ్రహ్మశ్రీ దార్లపూడి లక్ష్మీనారా
యశర్మగారు శ్రీ ధన్వంతరిపూజ సమాసనామార్చనము స్వస్తి
వాచనము మున్నగువానితో జరిపించి యానాటి సాయంకా
లము ఆయుర్వేద వైద్యమండలి పక్షమున జిల్లాకార్యదర్శులగు
బ్రహ్మశ్రీ వైద్యశాస్త్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి య
ధ్యక్షత క్రింద నొకసగ నేర్పఱచిరి. సమీపగ్రామవాసులు
గూడ ననేకులు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షులు ఆయుర్వేద ప్రశస్తిని
గూర్చియు ఆరోగ్యరక్షణము గూర్చియు మృదుసుధురమును
లాభకరమునను సుపన్యాసము చే సభ్యుల మనోరంజనము గావిం
చిరి. దేశకాస్తాధిమానముగల యీ గ్రామవాసుల సదుద్యమము
లకు శ్రీధన్వంతరి తోడగుచుండు గాక.

జలుమూరు } పాలవెల్లి కృష్ణమూర్తిశర్మ
20-10-25 } వైద్యవిద్యార్థి

ప్రకటన

కార్పొరేషను పశువుల శాలలు, సెంట్రల్ గ్రాం డిపా మొదలగువాటికి ఒక ముఖ్య సూపరిన్
టెన్ డెంటు కావలెను. సదరు ఉద్యోగమునకై దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

సదరు ఉద్యోగమునకు నెల 1-కి జీతము రూ75-5 (సం|| రమునకు) -రూ175 వరకు రూ30 లు
పైకి అలవెన్సుతో సహా యియ్యబడును. మద్రాసు వెలికినది కా లేజి గ్రాడుయేట్ గా నుండి, కొంత
స్లాకు, స్టోర్సు అనుభవము గలిగియుండిన ఆధికృత యియ్యబడును.

అచ్చు దరఖాస్తు ఫారములు చెన్నపురి, కార్పొరేషను, ఆరోగ్యశాఖాధికారికి వ్రాసిన
పంపబడును. దరఖాస్తులు కమీషనరుగారికి 16-11-1925 వ తేదిలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను, }
26-10-1925. } జె. వెంకటనారాయణ,
కమీషనరు.

"హెన్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రూ 75 అంతకు హెచ్చుగరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృ
తము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను
రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.
వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175, Broadway, Madras.

ఒక రాజయొక్క
ధన మింతకు మించిన
మంచి ఆహారమును
కొనజాలదు

ఎందు లకి? క్యాటరుటల్సును మించిన హితముగ ఆహారమింకొకటిలేదు గనుక. కిరీమందలి అధికలకు దాగ్యము
కలగజేయుటలోను, కండప్రెస్సి నిమ్ములలో ఇది మాంసమును, అన్నమును మించును. ప్రతిపురుషుడును, స్త్రీయును,
జ్ఞుడును క్రమముగ దీనిని నేదించవలయును. ఎదుగుచున్న బిడ్డలకును పక్షపుష్టిలకును దీనిని ముఖ్యముగ వైద్యులు
ఇచ్చుదురు. తయారుచేయుట సులభము—త్వరలో జీర్ణము చేసికొననగును—దేహమునకు ఎక్కు యుష్ణము కేయదు.

Quaker Oats

క్యాటరుటల్సు చేతితో తాకబడుటలేదు

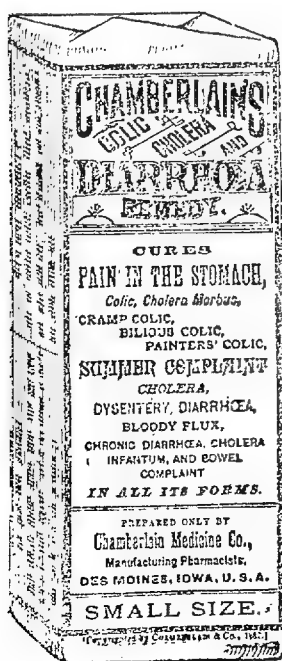
తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి తాలూకాబోర్డు

అక్టోబరు 25 — తెనాలి తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు ఖాళీ అయినందున, మరల యెన్నికలు జరిగినవి. శ్రీ యలక చవలవాడ ఉమామహేశ్వరరావుగారు యెన్నికొనబడిరి. దరిమిలా, బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయత కొపరాజు రామయ్యగారు తమ పదవికి రాజీనామా యిచ్చి సందున వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు బోర్డు వ్యవహారములు ఛార్జీ పుచ్చుకొని, పనులు నిర్వహించుచుండిరి. ఇంతలో గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు పేరకలహాడి గ్రామమునకు గారు శ్రీయత నూరలపాటి రత్నయ్యగారిని తాత్కాలికపు ప్రెసిడెంటుగా నియమించిరి. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి పుత్రువును చేతబూని, తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములు ఛార్జీ పుచ్చుకొనుటకు వచ్చిరి. లోకబోర్డువల్ల చట్టముల ననుసరించి, తాను బోర్డు వ్యవహారములనుమారుటకు తననవాడననియు పెంపరకీ ప్రెసిడెంటుకు ఛార్జీ యివ్వక వైస్ ప్రెసిడెంటు నిరాకరించిరి. ఇరుపార్టీల సంఘర్షణలన ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునను భయముచే, పోలీసువారు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసుపీఠి కాపలా కాయుచు, యావిషయము మేజిస్ట్రేటు గారికి రిపోర్టుపంపిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కొంత విచారణను జరిపిరి. ఇంతలో ఉమామహేశ్వరరావుగారు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు మున్సిబుల్స్ లో పెంపరకీ ప్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు ఛార్జీ పుచ్చుకొనుటకు అధికారము లేదని నిర్ణయించు కున్ను, వారు యేవిధముగాను బోర్డు పనులు చలాయించకుండా నుండులానన యింజంక్షన్ నిమిత్తమున్న దావా తెచ్చిరి.

పెంపరకీ ప్రెసిడెంటుగారుకూడ క్రొత్త తాలూకా బోర్డు ఆఫీసును స్థాపించి క్రొత్త సిబ్బందిని యేర్పాటుచేసుకొనిరి. పోస్టాఫీసువారు యెవరికిని తపాలా నివ్వలేదు. తాలూకావారు స్కూలుకు సామ్యు యిచ్చుట మానిరి. పనులన్నియు స్తబ్ధించియుండెను. ఇంతలో దావా తెచ్చిన కొద్దికొజులకు, వైస్ ప్రెసిడెంటుగారే తాలూకాబోర్డు పనులను చూచుటకు అర్హులనియు, పెంపరకీ ప్రెసిడెంటుకు యేర్పాటుచేయుటకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుకు అధికారము లేదనియు గవర్నమెంటు శైక్రబుగారు పుత్రయ్య పంపిరట. అందుపైన, పాత తాలూకాబోర్డుకు తపాలా బ్యూజుచేయుట ప్రారంభమాయెను. ఇంతలో పైన తెలుపబడిన పుత్రయ్య అమలు ఆవుచల చేయబడినదియు, వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు పనులు చూచుటకు ిలులేదనియు మంత్రిగారు తిరిగి పుత్రయ్య నిచ్చిరట. మరల తపాలా ఆగిపోయెను. పాకశాలల పుష్కారములకు, గుమాస్తాలకున్న జీతములు యిచ్చువారు లేరు. మున్నులు కొద్ది దావాయున్న పర్యవసానము లేలేదు. ఒక గవర్నమెంటు ఆఫీసులో నుంచి రెండు పుత్రయ్యలు వచ్చుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఈపోరాటము ప్రజల మనస్సులలో స్థానిక వింధ్యులైన హస్తాస్పదముగా నున్నది. మంత్రిగారు యంతకాలము రెండుచర్య తీసుకొని, సరియైన పుత్రయ్య నీయకుండుటంసతగా నున్నది. వెంటనే తగుచర్య తీసుకొని తాలూకాబోర్డు పరిపాలనను క్రమముగా జరుగునటుల చేయ గౌరవనీయులైన మంత్రిగారిని కోరెదము.

చేంబరేను

శూలనోష్ఠి, అతిసార నివారిణి

ఇది చాల ముఖ్యము అహరము జీర్ణము కాకపో

వుటలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ శీత తీతలు మని మారుటకు నను పై వ్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంచినందున, సెలవులకు బయటి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె యందును తప్పక చేంబరేను శూలనోష్ఠి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి

దివ్యావధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొరకును.

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ అక్టోబరు 28-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మును	అత్యధికము	అత్యల్పము	వర్షము	అత్యధికము	అత్యల్పము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము.
గోపాలపురం	88.8	72.0	...	26.65	44.72		
విశాఖపట్టణము	85.5	76.1	...	10.72	87.09		
కాకినాడ	86.5	73.6	...	13.71	89.09		
మచిలీపట్టణము	86.2	75.1	...	11.52	41.59		
కర్నూలు	88.7	76.6	...	6.30	26.01		
బళ్లారి	...	67.6	...	3.24	20.51		
కడప	88.7	70.4	...	5.40	81.28		
నెల్లూరు	87.1	72.8	...	7.51	87.98		
మద్రాసు	86.3	75.8	...	18.43	50.74		
కడపూరు	81.0	74.2	0.72	6.18	52.94		
నీలము	90.6	71.0	...	1.44	89.80		
కోయంబుత్తూరు	83.7	70.8	0.02	4.09	22.29		
తిరుచనాపల్లి	91.0	74.8	...	4.04	88.18		
నాగపట్టణము	80.5	72.3	1.30	11.16	54.98		
మధుర	87.0	72.9	0.02	5.23	88.59		
పాంబట్	85.6	74.7	0.68	7.46	37.00		
తిరునల్వేలి	0.76	11.35	23.34		
తిరువేండూరు	82.0	72.7	2.02	11.90	64.51		
కొచ్చిన్	85.5	74.0	0.01	9.26	114.51		
కాలికట్టు	88.8	73.7	...	7.56	117.16		
మంగళూరు	86.7	75.2	...	10.11	125.68		
తెంగళూరు	84.8	62.7	...	1.59	85.17		
మెదకాగ	74.6	61.8	...	7.12	125.46		
కొడెకనాటి	62.18		

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్భలముగ నున్నది. తేవా మేఘములు పలచగ నున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు లేవనే చెప్పవచ్చును. శీతోష్ణ స్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.72 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపూరులో పగటివేడిమి 1 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని తూర్పు దక్షిణములందు చినుకులు ఒకమోస్తరుగ బడవచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సావూరు

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

పరిమయన్ సింధుశాఖలో తుపాను

కరాచీ, అక్టోబరు 27:—జెహాన్ నుండి కరాచీ “డెయిలీ గజెట్”కు వచ్చిన నమృత మైనవార్త:—అక్టోబరు మొదటి తేదీనాడును రెండవ తేదీ తెల్లవారు జామునను వచ్చిన తుపానువలన పెక్కు భవనములును గుడిసెలును కొట్టుకొనిపోయినవి. ముత్యపుచిప్పలను తీయు వాడగళము కొంతవరకు కొట్టుకొనిపోయినది. కొంత ప్రాణనష్టముగూడ జరిగినది. ఎంత జననష్టమైనదియు నిజము తెలియలేదు. (అ. ప్రె.)

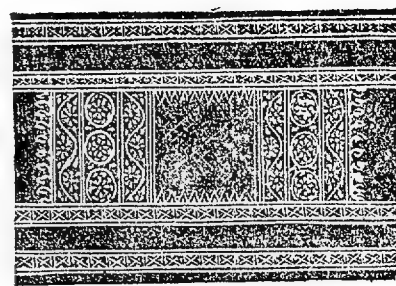
రైల్వే గండి

మధుర, అక్టో 27:—నేడు 6 గంటలకు స్పాండియన్ రైల్వేలో గంగైకొండన్ టిస్సె వెల్లిలమధ్య గండి ఏర్పడెను, సామానలను మనుష్యులను యావలినండి ఆటలకు జీరవేయవలసి వచ్చుచున్నది. రెండు రోజులలో బండ్లు సరాసరిగా నడవ వచ్చును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో జ్యూటుమిల్లు సమ్మె

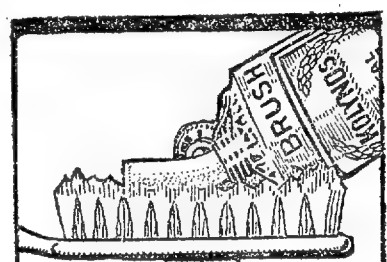
కలకత్తా, అక్టో 27:—తాటి జ్యూటుమిల్లులో 800 నుండి నిన్నటిదినమున సమ్మెకట్టిరి. ఎక్కువచేయబడినబోనసు నీయలేదని స్పృహదారులు చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సాగనైన చీరలు

మరిగై యిజను
X టి హ్యాయ్ రిమీరు తెప్పించి నచ్చునట్లు
హాజరు పంపవచ్చును

ఇప్పటికాలానుకు తన మంచి నమోనాలలో నల్లు పచ్చ, కాశీ-కల్లరులలో సరిగగీర శట్టివది కొంగకు సరిగపట్టే వేళనది వెల రూ. 14, సరిగలేనిది వెల రూ. 12. యిదిగాక తెంగళూరు తేవన్ చీరలు, రవికెలు మావస్త మంచి మేలై నది గాను, వెల సరసంగాను దొరుకును. పార్కులలో పోటోలు సహితం వేళిన మా కాటలాగు పంపబడును. ఒకతూరి మావస్త కొనిన మీరు మరల యితెగవస్త కొనజాలరు.

వోలేటి వెంకటసుబయ్యశెట్టి, శ్రీకృష్ణాహాలు
పోస్టు టెంగళూరు శిటి.

$\frac{1}{2}$ అంగళము కొలిచాను చాలును. ఇది మీగడవలె మృదువుగానుండుటచే దంతములకు మెటుగును గలిగించును. ముత్యమువలెనెండు కాంతిని గోకివేయ లేక గీరలు పడనీయును. వ్యాధికి మూలకారణమైనట్టి నోటియందుండు లక్షల కొలది పురుగులను చంపి, దంతములు చెడి, పడిపోకుండ చేయును.

KOLYNOS

(డెంటల్ బ్రష్)

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని

1676

కందుకూరి మేకటసుబ్బరావు యం. డి. యె. గారి

కామమృతము

ఒక టేమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

ఈయావధము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది, రాత్రిపూట నొకమాత్ర: దీనికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోఁ గలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలఁగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రనష్టము స్వభావముగా నివారణయగును. మధ్య సపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే వైకి పూతగాగూడ మపయోగించిన విక్లిలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము. మీయొత్తములు రహస్యముగా నుంపఁబడును. (ప్రతి 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0)

అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి

రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి
రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి
రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి

రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి
రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి
రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి

మండల గోవిందు
ప్రొద్దుటూరు, 21-10-25.

ఆంధ్రనైషధ సారము

ఆంధ్రనైషధ సారము
ఆంధ్రనైషధ సారము
ఆంధ్రనైషధ సారము

యాదవ

ఒక హిందీవల్లిక

యాదవ
ఒక హిందీవల్లిక
యాదవ
ఒక హిందీవల్లిక

దుమ్మగూడెము

దుమ్మగూడెము
దుమ్మగూడెము
దుమ్మగూడెము

రీడింగు ప్రభు ఆరోగ్యము

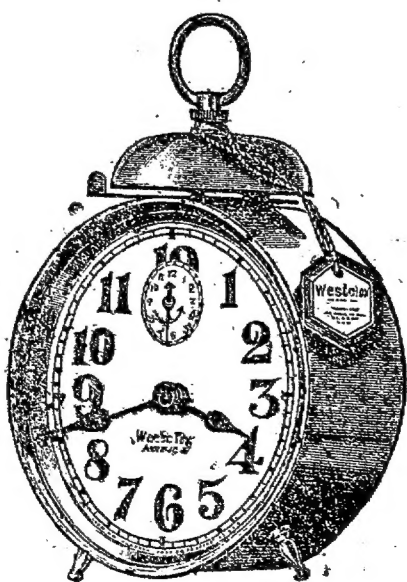
రీడింగు ప్రభు ఆరోగ్యము
రీడింగు ప్రభు ఆరోగ్యము
రీడింగు ప్రభు ఆరోగ్యము

ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము!!

ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము!!
ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము!!
ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము!!

పుస్తకములు
పుస్తకములు
పుస్తకములు

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్స్

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్స్
గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్స్
గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్స్

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం అక్టోబరు 28-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

చనయాలు బా 1-కి	ర 80 0 0	మొదలు 42 0 0	వరకు
చింతామణి			
మొదలు			
వరకు			

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		12 8 0	18 0 0
చనగలు	డిబా	12 8 0	18 0 0
పెసలు	డిబా	13 8 0	14 8 0
మినుములు	డిబా	15 4 0	16 8 0
కలలు	ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నూనెలు బా 1-కి		150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0	25 0 0
కోదాపురం నెయ్యి		58 0 0	59 0 0
ఇతర నెయ్యి		54 0 0	56 0 0
వేరు నెయ్యి		120 0 0	112 0 0
అముదము బా 1-కి		115 0 0	116 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		90 0 0	
కూరపసుపు		40 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)		100 0 0	110 0 0
గుంటూరు పొయ్యి		45,50	
కాళ్ళ పొయ్యి		50,55	
చెల్లము బా 1-కి		40 0 0	60 0 0
చింతామణి బా 1-కి		60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

వట్టరకం బా 1-కి		28 0 0	38 0 0
చవరం		28 0 0	36 0 0
రవుండు		88 0 0	45 0 0

6. లోహములు

చండి 100 కులంకి		72 0 0	75 8 0
బంగారము, కులంకి 1-కి		21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి			18 5 8
ఇతర లోహము		256 0 0	260 0 0
రాగి డిబా		280 0 0	281 0 0
అస్కాచక్ర 226 పా 1 కులంకి		27 6 0	27 10 0

7. దూది

బోండావస్త్రము బా 1-కి		800 0 0	
పల్నాడు దూది		215 0 0	

8. నూలు

కోయల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		7 0 0	
మమర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		5 4 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0	
మూలయేనుగ నెం 20		9 8 0	
వద్దాక నెం 24 1/2		9 12 0	
14 1/2 క్విల్క్ పట్టి		7 4 0	
నెం 20 పెట్టి సింహం		9 4 0	
నెం 22		9 12 7	
నెం 12 1/2 పెట్టి సర్పం		8 0 0	
నెం 14 1/2		8 4 0	
నెం 12 1/2 అల్లెపత్తి		7 2 0	
నెం 22 1/2 రంగులూ		9 8 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణం		7 4 0	

బుద్ధ
బుద్ధ
బుద్ధ

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

వహాబాగా 25 సం॥ల నుండి శేష లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు సమస్త హాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, మలయానేటు, ఫిజిలీ, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీఠనశీల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశీతలులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (శ్వాసకాసము, పల్లెనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుసానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక సుగుమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకొలది గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వరూ నన్ను మరచరు.

800 మత్రులుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

అసలు జింక మా రుగొడుగులు.

గట్టి సరకు సరియైన వెల నమ్మక మైనది.

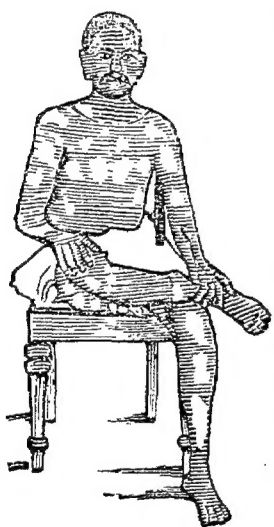
తక్కువ రకము గొడుగుల కొని మోసపోకుడు.

మా ప్రాచీనమగు నమ్మక ముగల జింకమార్కు మారి యు బెల్మా (బుట్ట) మా రుగొడుగుల చూచి కొని తప్పి పొందుడు.

జింక మార్కు బెల్మా మార్కు గొడుగులే ప్రపంచమున ప్రసిద్ధి పొందినవి.

ఇబ్రహీం కలీం అందు నన్ను

౯0 సం॥ కాలముగ గొడుగుల వ్యాపారస్థులు, నెం 251, 252 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పద్ధతముండవలెను)

తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపించుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రూపుచేయుటకును ఈ అమోఘమైన ఔషధము ఇనాముగా నమానా పొట్లములు పంపబడును. ఒక అంగుళం ధర్మమునందు అద్భుతమైన గుణము ఒకపొట్లముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమై 0-8-0 చెల్లించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

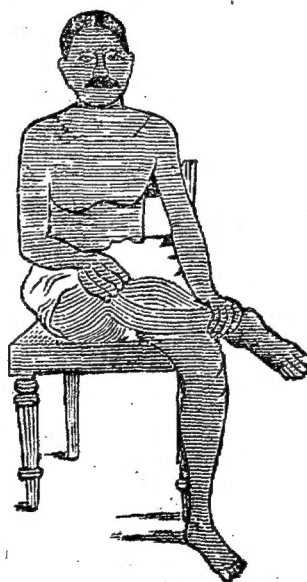
Specialist in Leprosy

8, Nandibagan Lane,

Silkbia, Howrah.

ఔషధము పాడుకు మునుపు

(ఈ త్రేసులు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.)

ఔషధమువాడిన పిమ్మట

ప్రపంచముందు అంతటను మంచిస్వాగతము "కామతాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, అభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగరించి ఫలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. వివరణ లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపోత్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆతంకన్గిహా ఔషధశాల, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సం॥ము 1-కి రు 10,000 ను గడించుట ఎట్లు?

By Manufacturing Hair Oils

పరిశ్రమమునందు 40 సం॥ముల అనుభవముగల ఫార్మ్యులా స్పెషలిస్టు ప్రజలందరిచేతమోదించబడిన హాసనతలనూనెలు తయారు చేయుటనుగరించి విఫలముగా కులభవై లలో ఆంగ్ల భాష యందు వ్రాసియున్నారు. బొంబాయి ప్రయత్నముచేయబడిన 16 ఫార్మ్యులాలుగలవు. ప్రతి 1కి వి.పి.ఖర్చులుగాక రూ. 4 ల

Industry Book Dept.,

12, Keshub Bhavan, Shambazar Calcutta.

రత్న పురుష తేహ్యం

కుక్షనస్థమును పొగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతతేహ్యం. ఏకారముచే సంభవించిన కుక్షనస్థమైనను పొరదొలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గ, మూత్రోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 8-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

ఆశీర్వాదముపొగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజీవరాగ్ని కలుగజేయును. రులం 1కి రూ. 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోవాపరిజిల్లా(రామవరం)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము

కొద్దిరోజులవరకు కుల 8-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

శ్రీనివాస్ ఖంబు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

తాంబీతగాయదా

యన్. సి. కేల్కారుగారు

తాంబీగారు మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వములో హోంమెంట్ బరఫదవి సంగీకరించుటవలన గొప్పతగాయదా బయలుదేరినది. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ జయకరుగారు ఒకరివెనొకరు కట్టు లుదూపి పోరాడవలసివచ్చినది. నేనుగూడ తాంబీగారికి అభినందనసందేశము నంపియు పత్రికాప్రతినిధి కొక్కనికి దర్శనమొసంగి నా యర్థమును విపులముగా తేలపరచియు నిందాస్పదుడ నైతిని. స్వరాజ్యపక్ష ప్రత్యేకగలన ఆంగ్లో యిండియనులకు ఈ చర్యను తేలికగాను కఠినముగాను ఖండించుటకు మంచి యవకాశముచిక్కినది. మితవాదులయొక్క వైఖరియు స్పష్టముగాలేదు. పైకి రాజ్యాంగవిధానము ననుసరించి తాంబీగారిచర్యను ఆమోదించుచున్నట్లే కనబడినను తమకు రావలసినభాగమును జాతీయవాది ఎత్తుకొనిపోయెనని లోలోపల కుట్టుచున్నట్లు అనుపదక మానదు. ఆమ్రోట్ నాగపూరులోని స్వరాజ్యవాదుల సభలు పెద్దగల్లంతులతో కూడియుండకపోయినను ఉద్రేకుపూరితములై యుండును. తాంబీగారి చర్యనుగరించి తగురీతిని ఖండించును తీర్మానములుగావింపబడును. కాని దీనినుండి బయలుదేరిన యితరకేతగాయదా లింతటితో చల్లారునట్లు లేనని భయమునుచున్నది.

తాంబీగారి చర్య

తాంబీగారిచర్యను నేనామోదించుటలేదని స్పష్టముగా చెప్పుచున్నాను. ఆయన అవ్యక్తము ఆయన తప్పును తొలగింపజాలదు. సర్వ యం. బల్లరుగారికి కడసారిగా తమ యంగీకారమును వెలుపుటకు పూర్వము తాంబీగారు తాను స్వరాజ్యపక్షమునుండి సభ్యత్వము వదలుకొనుచున్నానని రాజీనామానామీయాలేక తంతిచేసియో యుండవలసినది. నేనభినందన సందేశమును పంపునప్పుడు ఆయన రాజీనామా నిచ్చియున్నాడనియే తెలంచి యుంటిని. అట్లుచేసియున్నయెడల ఇప్పుడు తీవ్రముగా ఖండించుచున్న వారు తాంబీగారిచర్యను చూచిమాడన టూరకుండెడి వారు. తాంబీగారుచేయ లేదుగావున స్వరాజ్యపక్షముయొక్క ప్రచండమారుతమును సాధ్యమైనంతవరకు ఎదుర్కొనవలసియున్నది. బహుశః తన పక్షమును మోసపుచ్చినందులకై లోలోపల నూతనతీర్మానములను గావించుకొనుచు జాతీయవాదిగావున తనపూర్వనికంటె తనకు ప్రజాక్షేమమనీన యొక్కవ అభిమానమని తనక్రియలచేత నిరూపింపవచ్చును. కాని అది ముందుజరుగవలసినవిషయము. నిజముగా లోపలిరంగములో ప్రవేశించి నిరంకుశాధికారలతో పోరాడుట ధీరత్వమే కాని పని జరిగినతరువాత అభినందింపవలసి యున్నది గాని పనిలో నున్నప్పుడు కాదుగదా.

నా తంతి

నేను తాంబీగారికి పంపిన తంతినిగూర్చియు పత్రికా విలేఖరితో నేను మాట్లాడిన విషయములనుగూర్చియు స్పష్టముగా తెలియలేదు జూచుచున్నాను. నేను విలేఖరితో చెప్పినట్లుగా నా తంతి మాయద్దరికిని మాత్రము సంబంధించినది. కాని నేను తంతినిపంపినట్లుగా నా విలేఖరి ప్రకటించియుండుటచేత దానికి ప్రాముఖ్యత కలిగెను. నా యొక్క స్నేహితుని కొక్కనికి గొప్ప యధ్యక్షము పట్టినదని నేను తెలచినప్పుడు వాని నభినందించుచు ప్రయివేటుగా సందేశము నంపుటకు నాకు హక్కుగలదని యిప్పటికిని చెప్పుచున్నాను. ఒక స్నేహితుడు మరయొకని అభినందించునప్పుడు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యత్వము లేక మంత్రిపదవియూ ఏనుకొనబడిన పదవియూ నియోజింపబడిన పదవియూ యను విచక్షణ అచ్చట లేనేలేదు. రాజకీయ విరోధులు సయితము కష్టము వచ్చినప్పుడెట్లు ఓదార్పుకొందులో అట్లే లాభము కలిగినప్పుడు ఒకరినొకరు అభినందించుకొందురు. ఎన్నికల సమయమందు ఓడిపోయినవారు గెలిచినవారి సభి నందించుచు కరస్పర్శలు గావించునప్పుడు తమ రాజకీయమతమును విడిచిపెట్టి ప్రత్యేకలవతమును స్వీకరించినట్లు అర్థము. రాదు. శాసన సభలను ముట్టుకొనుటకైనను అంగీకరింపజాలని గాంధీ మహాత్ముడు పట్టుటగారు భారత శాసనసభాసభ్యుడగుగా నెన్నుకొనబడినపుడు అభినందింపలేదా? తాంబీగారు చెందియున్న రాష్ట్రీయ స్వరాజ్యవాదులకు నేను నాయకుడను కాను గావున నా తంతికి అభికారమునకు సంబంధించిన అర్థమేమియునులేదు. జెనరలు స్వరాజ్యపార్టీ ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీ సభ్యుడనుగాకాడ నేను. తంతినిపంపలేదు. కావున నాగపూరు ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీవారు నా తంతిని విచారణలోనికి తీసికొనరనుట స్పష్టము.

పత్రికావిలేఖరితో మాట్లాడుట

తాంబీగారు హోంమెంట్ బరఫదవి సంగీకరించుటకు పూర్వము తప్పక స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండునను యుద్దేశ్యముతోనే నేను తాంబీగారికి తంతి నంపియుంటిని. పత్రికావిలేఖరితో నేను స్పష్టముగా చెప్పి యుంటిని. స్వరాజ్యపార్టీ కమిటీలో సభ్యులంతకు పోవుటలోను తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయకపోవుటలోను తాంబీగారు గొప్పతేజ్విదను చేసియున్నాడని నా కృష్ణమైన అభి

ప్రాయము నప్పుడు తెలియజేయుచున్నది. తాంబూలమును గావించినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదని నా సంశయమును దలపినను, తాంబూలము తన చర్మములను విశ్వాసరాహిత్యమైన ఓటువకు పాత్రుడయినా దని అప్పుడే తెలుపలేదా? కావున స్వరాజ్యపాత్రలో నాకుగల విధి యందు నేను ప్రమత్తుడనై యున్నానని గాని పాత్రీనిబంధనలు నేను బాగుగా గ్రహింపలేదనిగాని పాత్రీలో కార్యనిర్వాహకునిగా నాపనికి కొరతగలిగిన దనిగాని తిటియన్నటివలనను చెప్పుటకు వలనపడదు.

పట్టులుగారు

నేను మాట్లాడునప్పుడు భారతభాషనభ్యాసము డను పట్టులుగారినిగూర్చి మాట్లాడిన విషయములపై కొందరినగులలో గలిగిన పొరబాటు అభిప్రాయములను తొలగింపవలెను. పాత్రీనిబంధనలనుగూర్చి తెలుపునపుడు పట్టులుగారు భారతభాషనభ్యాసమును నంగీకరించుటయు రెండును ఒకటేనని చెప్పినా నన్నుమాట కేవల మబద్ధము. అన్యాయము. నేను వారి ద్వరినిగూర్చి కలిపిచెప్పిన దేమనగా భారతభాషనభ్యాసము డుగా పట్టులుగారు లేదు చేయుదురో నాగవూరు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడుగా తాంబూలము అదియే చేయగలరని. ఒకే పక్షమునకు చెందినవాడట్టి ప్రతిమైన కోర్కెను తెలియజేయుటలో తప్పేమైన కలదాయని అడుగుచున్నాను. నిబంధనలను తాంబూలము ఆపవని నంగీకరించుటను అభ్యంతరము లేదనిగాని ఒకవేళ యున్నట్లయిన స్క్రీనుకమిటీలో నుండుటకు పండిత నెహ్రూగారిపలేనే ఎక్కువగాటివు కమిటీనుండి తాంబూలముగాడ ప్రత్యేకాంక్షను పొందరనిగాని ఒక్కక్షణము అనుకొందము. అట్టిసహాయములందు తాంబూలముగలించి నేను చెప్పినమాటలు తాంబూలము నేను స్వయముగా ఎరిగియుండుటవలన చెప్పినమాటలైయుండును. కాని నేను స్పష్టముగా తెలియజేయునది ఏమనగా తాంబూలముచర్మ రైతులను తప్పెనను అయినను గలించి నాయభిప్రాయము మారదు. స్వంతాభిప్రాయము లందు కొనుటకు పాత్రీనిబంధనల నిర్బంధములేదు గావున రాజీనామా నీమకుండ ఉద్యోగము నంగీకరించుటను ఖండించుచు అప్పుడే నాయభిప్రాయమును తెలియజేయుటలో నేను తప్పుజేయుట లేదని భావించుచున్నాను. ఈ నాయభిప్రాయమును తెలియజేయుటలో తాంబూల పరిపాలనలను ఆయన రాష్ట్రమునకు మొత్తముమీద కలుగగల ఫలితములే నామనస్సునందుండెను. కాని పట్టులుగారినిగూర్చి ఉత్తర పోలికకొరకు చెప్పియుంటిని.

తాంబూ, పండిత నెహ్రూలు

స్క్రీన్ కమిటీ సభ్యత్వమును పండిత నెహ్రూగారి రంగీకరించుట వాతో తాంబూలము హోంమెంబరుపదవి నంగీకరించుటను పోల్చిచూడవలసియున్నది. పత్రికావిలేజులో నేను మాట్లాడినవిషయమునుగూర్చి డెయిలీమెయిలులో చూడగా బొంబాయికి తిరిగియున్నాననిపించుటకు ప్రెస్సుచూసావిలేజులోనేను స్వయముగా వ్రాసియున్నదానికి భిన్నముగా కనబడుచున్నది. నేను వ్రాసియున్న విషయమంతయు బొంబాయికి తిరిగియున్నానని. కాని యేకాగ్రముచేతనే పత్రికలలో గనబడకపోవుటచేత వివరములకు విమర్శించుటకు వీలైనదికాదు. ఆ వ్రాసియున్నకాగితము నావద్ద నున్నది. దానిలో "బహుశః, తాంబూలము తానుద్యోగముగీకరించుట" అనియున్నది. డెయిలీమెయిలువానితో మాట్లాడినదంతయు వాగ్రూపముననే యున్నది. కావున ఆతడు పత్రికకు తెలియజేసిన విషయములలో కొంచెము తారతమ్యమునైన నుండవచ్చును. కాని పోయియుంటిని. "బహుశః, తాంబూలము తలచియుండవచ్చును" అనుమాటలు మిగుల ముఖ్యములు. నిశ్చయముగా స్క్రీనుకమిటీలో పండిత నెహ్రూగారి సభ్యత్వమునకును గవర్నరు జెనరలు కాన్సిలలో తాంబూల సభ్యత్వమునకును భేదమును కనిపెట్టలేంత మొద్దునని నన్నవరకు నిందింపజాలరు.

శిక్షణ

శిక్షణవిధానము ననవలసింది తాంబూలపై తీరికైన దలచినచర్యకంటె నాయభిప్రాయములో మరికొన్ని మార్పుల సములు గలవు. పండిత నెహ్రూగారు లేనిపోని హడావుడిలను తమకే యశ్యామమును కలుగజేసి కొనుచున్నారని భయపడుచున్నాను. డిగ్రీ, సిప్లంలో ముఖ్యాంశములను వదిలి అముఖ్యములైన కొన్ని విషయములందు పట్టుబట్టినందుకు పాత్రీలోనికొంతమంది సభ్యులతో పోరాటము కలిగిన దని ఆయనకు తెలియును. ఆయన నాయకత్వమునకు అనుచరలు ఆమోదింపబడుచున్నారు. కాని ఆయన చూచుచున్న కంటే మరికొంత ముందుకొన్ని ముందలసిన దనియు స్వరాజ్యపాత్రీ వారి కార్యక్రమమును దీర్ఘముగా విచారింపవలసినదనియు కోరుచున్నాను.

పండిత నెహ్రూగారు

జయకరుగారిని నన్నును ఖండించి తన నాయకత్వమును శివరక్షకులకావలెనను గొందరలో పండిత నెహ్రూగారు కొన్ని విషయములను గ్రహింపలేదు. తాంబూల ఉద్యోగ

స్వీకరణమును రోగవిహీనుముగా నెరిగి దానికి తగు చికిత్స నరయవలె ననుటయే ముఖ్యవిషయము. నాయభిప్రాయములో మధ్యరాష్ట్ర కాసనసభలో కాంతిపరిశీతులు లేకపోవుటయే రోగము. మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులభక్తి విషయములు అగౌరవంపబడినది. కాసనసభావిధానవిషయమున రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును గోరినవారి హక్కు గుర్తింపబడలేదు. కాసనసభలో నుండి వివిధాభిప్రాయములవారము తమకునుగూర్చి తెలుపురానకుండ అధికారముచేత అణచివేయబడిరి. ఇందువలన మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు స్వరాజ్యపాత్రీ తెనరలు నెక్రిటరీయొక్కగాని నాయకునియొక్కగాని అభిప్రాయములు శ్రేష్ఠమైనవని తలచిరికాదు. ఒకప్పుడు కొంత సందు వచ్చినను అది బహుశః విషయములచే వదలబడెను. కాని రాష్ట్రీయ విషయము లాలోచించి కాదు.

నిబంధనలు

స్వరాజ్యపాత్రీ వారి సభలోగాని ఎక్కువగాటివుకమిటీలోగాని అసెంబ్లీస్వరాజ్యపాత్రీలోగాని అంగీకరింపబడిన నిబంధనలే స్వరాజ్యపాత్రీ స్థాయినిబంధనలు. కాని, పరిశీతుల ననుసరించి పాత్రీపనులను నిబంధనలు సరిపోవుటకు ఎల్లప్పుడును కొంతకొంత కనబడుచుండునని పండితునికి తెలిసియుండవలెను. పట్టులుగారి కాసనసభాభ్యర్థనలయొక్క పండిత నెహ్రూగారి స్క్రీనుకమిటీ సభ్యత్వమును నిబంధనలకు భిన్నమని నేనెన్నడెను అని యుండలేదు. కాని పోయిన రెండుసంవత్సరములలో నిబంధనలలో జరిగినమార్పులను కొన్ని విషయములు సాధ్యమైనవని తెలిసికొనజాలని మార్పులను పండితుడు తుమింపవలెను. పండిత నెహ్రూగారుగాని పట్టులుగారుగాని నిబంధనలకు భిన్నముగా ప్రవర్తించిరా యనిగాక ఏమను జరిగినను ప్రతిఫలన విధానమున కేమియు భంగము జరుగలేదా యనునది ప్రశ్నయైయున్నది. పిమ్మట ఉద్యోగముల నంగీకరించు విషయము రాష్ట్రీయల వారికే వదలివేయబడదా యనునది. కేంద్రస్థానముండి ఉత్తరపులేనిది మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు తాము నిశ్చయించుకొన జాలరని చెప్పుట వారు నమ్మజాలరు. నిర్బంధము నిరోధములేక దాటియును గజా.

మార్పుల తీవ్రత

పరస్పర సహకారమే మేలు

ముఖ్యస్థానమున జరుగుచున్న మార్పులయొక్క ఉద్దేశ్యమేమో పామర్యములు తెలుసుకొనజాలవచ్చును. ప్రతిఫలనమును పరమమునకు అర్థమే కనబడుట లేదు. కాసనసభలో ఒకప్పుడు మనము తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకే పీలు లేని సమయముండెను. అది వీలైన పిమ్మట కమిటీలో సభ్యులుగా నుండుటకు పీలుండెను. తరువాత ఎన్నుకొనబడిన స్థానములైన కమిటీలో అంగీకరింప వచ్చునను మార్పు చేయబడెను. పిమ్మట నామినేటెడు స్థానములు గూడ ఎక్కువగాటివు వారి ప్రత్యేక కాంక్షనుతో అంగీకరింపవచ్చునని మార్పుచేయబడెను. ఇవన్నియు సంపూర్ణ ప్రతిఫలన విధానమునకు భిన్నములుగానా. పట్టులుగారు అగ్రతమవని నంగీకరించుట నిబంధనలను విరుద్ధముకాదు. కాని అది ప్రతిష్టంభము కలిగింపగల ప్రతిఫలనము కాదు. పట్టులుగారిప్పుడు సభలో గల్లంతులు జరుగకుండ వ్యూహారమును నడపవలసియున్నారని యిదివరలో ఏదో విషయముగా సరే చెప్పిరికే వెలుగుగారి హాజరై సభను విచారు సార్లు నిలుపు చేయుటయే స్వరాజ్య పాత్రీ విధానము. ఇట్లు జరుగ కూడవని చెప్పువారలలో నేనొకడనే. అయినను పాత్రీ నిబంధనలలో ఒక్కసారి మార్పులు జేయుటకప్పుడైతే మొదలు పెట్టిరో అప్పుడే ప్రతిఫలన వ ప ద ము ను ప ర స్ప ర సహకారముగా మార్చిన బాగుండెడిది.

ఉత్పరక్షణ చిల్లను ఆమోదించుటలో మనము ప్రభుత్వమువారికి సాయపడితిమి. అప్పుడు మనము ప్రతిఫలనవిధానములందింపలేదు. కాని జాతికది క్షేమకరమని తలచి అట్లు చేసితిమి. పండిత నెహ్రూగారు దీనిని ప్రతిఫలనమనియే ఆనెవరేమో తెలుసుకొన గోరుచున్నాను. వారుచేసినదియు మనము చేసినదియు అంతయును సహేతుకమే. కాని నెహ్రూగారు దానికి సరియైన పేరు నివ్వలేదని నేను పోరాడుచున్నాను. మనకార్యక్రమమున కొకసరియైన పేరులేదుగావుననే మనకార్యక్రమములో మార్పులన్నియు వ్యూహాత్మకముగా జరుగుట లేదు. మనలను జూచిమనకే భయమునుచున్నది. ఇందువలననే ఒకరు ఉద్యోగ మంగీకరించినపుడు కొందరు అభినందించుటయు కొందరు నిరసిం చుటయు తటస్థించుచున్నది. మనమేదో యొక హద్దు నేర్పరచుచు నేయున్నాము గాని అదిమనకుగాని యితరులకుగాని సంత్వప్తికరముగలేదు. స్వరాజ్యపాత్రీలో మొదటినుండియు చేరుటకు నిరాకరించుచున్న మదన్ మోహనమాలవ్యాసాలా లజపత్రాయగార్లు స్వరాజ్యపాత్రీ విధానమును ఖండించుచు మార్గభ్రష్ట మండించుచున్నారని తీవ్రములేదు. దాని తీవ్రత మనకు కష్టముకలిగి

గించినను నిజమగునా కాదా యని దీర్ఘముగా విచారింపవలసియున్నది.

ముగింపు

శిక్షగరవుటయందు నెహ్రూగారికి మిక్కిలియిష్టముగావున వారెట్టిచర్యనైనను దీసుకొనవచ్చును. దానికి మేము దరము సాయపడెదము. కాని అందువలన కలుగునందేమియును సత్యబాధివేయజాలకు. తప్పుజేసినవారిని శిక్షించు అత్యంతమో పండితుడు హితోపదేశ మొనరించుచున్నాడు. అధికారమును చలాయించునప్పుడు వెనుక నెత్తిబలుమున్న గాని సంత్వప్తిలేదు కాబోలు. కాబట్టి చర్యదీసుకొనుటకు ముందుగా ఒక సంఘములో సభ్యుడైనవాడు తనయభిప్రాయములు సంఘమువారికి గిట్టనప్పుడు సంఘమునుండి తొలగిపోయి బహిరంగముగా ప్రతికూలలో ఖండించవలెనని నాకును జయకరుగారికిని పండిత నెహ్రూగారు హితబోధనోనరించుచున్నారు. గయకాంగ్రెసు తీర్మానములో తామంగీకరింపక స్వరాజ్యపక్షమును స్థాపించినప్పుడు నెహ్రూగారిట్లే యొనర్చిరా? కాంగ్రెసునుండి రాజీనామాపెట్టలేదే! మీరు మిక్కిలి ప్రతి స్వరాజ్యసభ్యుడును మున్నుండు కాంగ్రెసుసభ్యుడైయుండవలెనని నొక్కి చెప్పెనే. కాంగ్రెసునుఖండించినప్పుడు అతడు బహిష్కార వాదులతరపున ఖండించిన మాట వాస్తవమే. అయినను అది కాంగ్రెసు ఖండించే. ఇప్పుడు విలేజులలో మేము మాట్లాడిన విషయములలో స్వరాజ్య పక్షమును గూర్చి కొన్ని ఖండిన లున్నంతమాత్రమున జయకరు గారిని నన్ను స్వరాజ్యపక్షమునుండి తొలగవలసినదని నెహ్రూ గార డు గుచున్నారు. ఎక్కువగాటివు కమిటీవారుగాని పాత్రీ వారుగాని ఏమి చర్య దీసుకొన్నను జయకరుగారును నేనును కలిగించుటకు పండితులముగా నున్నాము. అయినను ఇంతలో నిది సమాప్తముకా లేదు (మహారాట్ర)

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలసులభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణమధికము!
కరీరములో ఉస్థాధిక్యముచే కలిగిడి పైత్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తిము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులంతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
చేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దేహమునందు ఎల్లచోట్ల
యందును అనావృత్తిములైన
రోమములను శీఘ్రములో
యెత్తివేయును. ధర ఖజ్జీ 1 కి 0-8-0. 3 బుట్ల వోకటేసారి
కొనేవారికి తపాలుఖర్చులు యినాము. 2

అమరావతి యేజన్సి,
పార్కుటవును, మద్రాసు.

జర్నలు ఎ లక్ష్మి కు దీ పము

జర్నలులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. కేజిలు ఒల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో డీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు తగిలియుండె మీటునొక్కి వెలిగించవచ్చును. ఆర్పవచ్చును. గదిలోనుంచి నూర్చుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోమాడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును. 2284
అనుకరీడు రూ 6-0-0. తగ్గింపుధర రూ 3-8-0.
జెడన్న అండు కంపెనీ,
సామలకూరుపేట, మద్రాసు

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

1298

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అభ్రకభవ్యము

అమృతమైన మందు సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. శ్రీ మత్కాలరాజావారి సంసానమున స్వావయోగమున కై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పధరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయిటిస్ లనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండి తీసివదలమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయర్గమును బోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. జ్వరమయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకోవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గుదుర్చును. ఒకసారి వాచిమాడండి మీశే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు రేట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణాజిల్లా), 12

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కుంగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, వుప్పువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదమును కలిగించి శుభము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు ర్పనాదము. దానియొక్క అధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిల్లూహ్ ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

వతిగా పోషిగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డి ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. వై కామినియా నూనె ప్రతిన రక్తనివర్ధను, పట్టణములయందును, పట్టణలోను విక్రయింపబడును. లేకన్న సోల్ యెంట్లెస్-ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జామ్నామనీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

[బడయగలరు.

ఆటోమిట్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోమిట్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్నిదేశలను వ్యాపింపను. ఇది దీనియొక్క అధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్పు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర ర్పు 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్పు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ యెంట్లెస్:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామ్నామనీడు, బొంబాయి.

(2399) ముందుగా ఆర్డర్లు వంపువారికి "మల్లెత్రవ్వలు" అను చిన్న పాత్రము వుచితముగా పంపబడును.

అయిదవ రత్నము! వ్రీయదర్శిని ర్వరలో వెలువడును!

(చరిత్రాత్మక నవలా రాజము)

సాంఘి, నైతిక, చరిత్రాత్మక విషయక ప్రియదర్శి నము. ఆంధ్రులచన సుధారస ప్రియదర్శనము వివిధ సుమధుక వర్ణనాచాతురీ ప్రియదర్శనము పరసమగుకై లి మృదవధుక భావనములు-హృదయాహృద కరవర్ణనలు-దేశభక్త ప్రపూరి తము-నిర్భూషిత విషయ ప్రము-తాత్రరస పాపితము-ప్రేమైక భూషితము-శృంగారభాషితము -చిత్రపత శోభితము. సుమారు 200 పుటలు గ్లాజాకాగితములపై ముద్రింపించి క్యాలికోతైండు చేయబడినది.

శుభ్య గమనింపు:—అర్డరిస్తువారు ఈ పత్రిక నువూ రించనలెను.

వెల చందాదార్లకు రు 1-0-0, యితరులకు 1-8-0, సాదాప్రతి యితరులకు 1-0-0 (పోస్టేజీవేరు.)

ఇతర పాత్రముల విష్టుకు నేడే వ్రాయును.

వలయువారు:—యం. రామ సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి, (పెన్సి డెంటు, శ్రీబాలభారతీ గ్రంథనిలయము చాగల మట్టి (కర్నూలు జిల్లా).

పటములు పెద్దతిరుపతి

అలుమేలు మంగాపురం

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు పెద్దనైజా 0-8-0, మధ్యరకం 0-4 0, చిన్ననైజా 0-2-0. శ్రీ పద్మావతి తాయార్లు 0-2-0,

శ్రీరాములు మున్నగు విష్ణుశ్రేత్ర పటములున్నూ తిరువణ్ణామలై, కాళిహస్తి, మధుర, శివశ్రేత్ర పటములున్నూ దొరకును.

శ్రీ చందనం బొమ్మలు వెంకటేశ్వర్లు ర్పు 3-0-0 మొదలు 7-0-0 వరకు

అలమేలుమంగతాయార్లు 3-0-0 ,, 7-0-0 ,, శ్రీరాములు లక్ష్మణస్వామి 5-0-0 ,, 8-0-0 ,,

శ్రీ గణపతి (విశాలాక్షలు) 3-0-0 ,, 6-0-0 ,, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి 3-0-0 ,, 5-0-0 ,,

అన్ని రకముల విగ్రహములు పైకెట్టప్రకారం దొర కును. వర్తకులకు కమిషన్ యివ్వబడును.

కుళశిపూసలు రుద్రాక్షిపూసలు, తామరపూసలు, నంక నపురాళ్లు (సానరాళ్లు) దొరకును. విశేషములుకోరువారు అణా చిల్ల పోస్టేజీపంపినవారికి వివరములు వ్రాయబడును. శ్రీ వెంకటేశ్వర్లువారి చందనప్రసాదములూడ పంపబడును.

యం. యన్. చారి అండు కంపెనీ, బునెల్లెర్లు, కమిషన్ ఏజెంట్లు, తిరుపతి.

రాజమోహన హేరాయలు

మంచి సువాసన, తలకు రాచుటకు శ్రేష్ఠమయినది, మెదడుకు చల్లదనమును కలిగించి వెంట్రుకలను నల్లబరిచి వృద్ధి

భోదించును. సీసా రు 1-0-0 వి. పి. చార్జి అ-5 3

పి. కి. పి. అంసుకో, ఆయుర్వేదసమాజం పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా